

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

משרד
רשמי
על משרד
רשמי

לשכת מנהל משרד רשמי
הרצוג - הרצוג

1969.9.19 - 1970.1.1

שם: לשכת המנהל יעקב הרצוג - תיק ל

4510/2 - N

43.5/12 - 2

08/01/2008

02-120-05-07-10

43.5

מזהה פיזי

מזהה לוגי

כתובת

מחלקה

4510/2 - N

מס' תיק מקורי 4510/2 - N

5

(3a)
1964-1970
2008) 1001-1033-215
(2008)

וארבעה הנדבאים

מספר 6

מספר 5

מס' 325

בשלה: 91900 מסמ' 69

אל : המסדר

מאת: ביר-יורק

מ י ד י

קיסרי, מאוס ב' העתק ואשינגטון (הרעבר).

TEXT OF THE ADDRESS BY MR. ABBA EBAN MINISTER FOR FOREIGN AFFAIRS OF ISRAEL TO THE 24TH SESSION OF THE GENERAL ASSEMBLY OF THE UNITED NATIONS

MADAME PRESIDENT,

(INSERT) IN YOUR OPENING WORDS TO THIS ASSEMBLY, YOU EXPRESSED A CONSTRUCTIVE DISQUIET. NO OTHER MOOD BEFITS THE REALITIES WHICH WE HAVE COME HERE TO DISCUSS. AN SERIOUS EFFORT BY THE UNITED NATIONS TO SERVE THE HUMAN CAUSE MUST TAKE ITS STARTING POINT FROM AN ATTITUDE OF CRITICISM. WE HAVE LIVED A YEAR OF FRUSTRATION AND DEADLOCK. THERE HAS BEEN NO ADVANCE IN THE SOLUTION OF CONFLICTS. AND THE UNITED NATIONS HAS RECEDED STILL FURTHER TOWARDS A MARGINAL ROLE IN WORLD AFFAIRS. ITS RESONANCE HAS DIMINISHED, AND ITS FLAME IS BURNING LOW. YET, THERE WAS NEVER AN AGE WHICH CRIED OUT SO PLAINLY, FOR INSTITUTIONS DESIGNED TO EXPRESS A PLANETARY SPIRIT. THE FORCES WHICH DRAW MANKIND TOGETHER IN A SINGLE DESTINY DEMAND THAT WE MAINTAIN A UNITARY FRAMEWORK FOR INTERNATIONAL RELATIONS IN ADDITION TO THE NORMAL FLOW OF BI-LATERAL AND REGIONAL CONTACTS. THERE IS NOTHING OBSOLETE THERE IS NOTHING PREMATURE IN THE CHARTER'S CENTRAL IDEA. A COMMUNITY OF SOVEREIGN NATIONS UNITED IN A COVENANT OF LAW AND PEACE IS THE HIGHEST VISION THAT THE POLITICAL IMAGINATION OF MEN HAS BEEN ABLE TO CONCEIVE. BUT THERE IS A VAST GAP BETWEEN THE VISION AND REALITY, AND IT GROWS WIDER YEAR BY YEAR.

THE TRUTH IS THAT THE EFFECTIVE CURRENTS OF ACTION AND DISCOURSE AMONGST NATIONS NOW FLOW MOSTLY OUTSIDE THESE UNITED

- 2 -

NATU'B NATIONS' WALLS. THIS EMERGES CLEARLY FROM THE RECORD OF THE UNITED NATIONS ORGAN WHICH REPRESENTS US THROUGHOUT THE IN THE QUEST FOR PEACE AND SECURITY. SINCE THE D SUMMER OF 1966, PEACE AND FREEDOM HAVE BEEN CONVULSED IN EUROPE BY THE FLAGRANT INVASION OF CZECHOSLOVAKIA, IN SOUTH-ASTERN ASIA BY THE CONTINUED FIGHTING IN VIETNAM, IN NORTH-AST ASIA BY OMINOUS LIGHTNING-FLASHES ON THE RUSSIAN-CHINESE BORDER, IN THE MIDDLE EAST BY THE FORMAL AND EFFECTIVE EGYPTIAN DENUNCIATION OF THE CEASE-FIRE, IN AFRICA BY THE AGONY OF MILLIONS IN THE BIAFRAN REGION OF NIGERIA.

A UNIVERSAL CEASE-FIRE

NOW THE SECURITY COUNCIL WAS ABLE TO DO NOTHING ABOUT THE INVASION CZECHOSLOVAKIA, IT HAS HAD NOTHING TO SAY ABOUT THE WAR IN VIETNAM, IT HAS NOT ADDRESSED ITSELF TO THE MISERY OF MILLIONS OF WEST AFRICANS CAUGHT UP IN A FATE OF BLOODSHED AND STARVATION. IT HAS BEEN SILENT ON THE OPEN REPUDIATION BY THE U. A. R. OF ITS OWN CEASE-FIRE RESOLUTION IN THE MIDDLE EAST. IT HAS DONE NOTHING YET ABOUT THE GROWTH OF PIRACY IN THE AIR. IT HAS BEEN SILENT ABOUT THE MACABRE GALLOWS ON WHICH SCORES OF VICTIMS HAVE BEEN PUBLICLY THROTTLED IN THE STREETS OF BAGHDAD. IT HAS LISTENED INDULGENTLY TO THE EFFORT OF SOME ARAB STATES TO LAUNCH AN OUTRAGIOUS CAMPAIGN OF RELIGIOUS INCITEMENT REMINISCENT OF THE DARK AGES IN GLEEFUL EXPLOITATION OF THE DEPLORABLE AL-AQSA FIRE. IT HAS BEEN WILLING, AS IN PREVIOUS YEARS, TO ADOPT RESOLUTIONS ABOUT THE MIDDLE EAST ON TWO CONDITIONS ALONE: THAT THE TEXTS BE ACCEPTABLE TO THE ARAB STATES -- AND THAT THEY CONTAIN NO WORD OF SPECIFIC CRITICISM ABOUT THE POLICIES OR ACTIONS OF ARAB GOVERNMENTS WHICH HAVE LED TO THE MURDER OF OUR CITIZENS AND AN OVERT THREAT TO ASSASSINATE OUR STATE.

A THIR THIRD OF THE SECURITY COUNCIL'S MEMBERS ARE STATES WHOSE DIPLOMATIC RELATIONS AND SENTIMENTAL PREDILECTIONS ARE EXCLUSIVELY CONFINED TO ONE SIDE OF THE MIDDLE EASTERN DISPUTE, YET THIS IS THE ONLY DISPUTE WITH WHICH THE COUNCIL DEALS. POLITICAL DEADLOCK AND MILITARY ESCALATION MARK MANY OF THE GREAT CONFLICTS OF TODAY, AND THE CAUSES OF THEM LIE OUTSIDE THE POWER AND WILL OF THE UNITED NATIONS, BUT THIS DOES NOT ABSOLVE OUR USDOF THE DUTY OF SELF-APPRAISAL. ONE SALIENT DEFECT COMES TO MIND. IT WAS FRANKLY EXPOUNDED BY THE LATE PRESIDENT ARENALES IN CLOSING THE 21ST SESSION. RESOLUTIONS ARE ADOPTED IN A RHETORICAL SPIRIT AND BY

R

3/...

- 3 -

FORTUITOUS MAJORITIES WITHOUT REGARD TO THEIR EQUITY OR PROSPECT OF FULFILMENT. IT IS NO WONDER THAT THEY LACK MORAL OR JUDICIAL FORCE. THE DIFFICULTY CAN ONLY BE OVERCOME BY RESOLUTELY AND CONSISTENTLY SEEKING A CONSENSUS INCLUDING THE INTERESTED PARTIES. THE UNITED NATIONS' ROLE SHOULD BE TO ENCOURAGE AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENTS AT ISSUE, NOT TO SHARPEN THE DIFFERENCES WHICH SEPARATE THEM. THE UNITED NATIONS IN SHORT SHOULD ADOPT A DIPLOMATIC RATHER THAN A PARLIAMENTARY APPROACH TO ITS WORK. IT IS BUILT FOR CONCILIATION OF VIEWS AND INTERESTS NOT FOR ADJUDICATION BETWEEN THEM. STILL LESS FOR ENFORCEMENT AND BEYOND THIS, IT SHOULD STRIVE TO EXPRESS THE COMMON ASPIRATIONS OF MANKIND.

CANNOT THIS SESSION OF THE GENERAL ASSEMBLY FOR EXAMPLE GIVE DRAMATIC FORM TO THE CENTRAL INTERESTS AND YEARNINGS OF THE PEOPLE FOR WHOM WE SPEAK SPEAK? I SUGGEST THAT UNITED NATIONS DAY WHICH FALLS ON OCTOBER 24, SHOULD THIS YEAR BE PROCLAIMED AS A DAY OF UNIVERSAL CEASE-FIRE. ON THAT DAY ARMED ACTION SHOULD BE HALTED ALL OVER THE WORLD, IN VIETNAM AND IN NIGERIA, ALONG THE CHINESE-SOVIET BORDER, IN ALL PARTS OF AFRICA AND ACROSS THE CEASE-FIRE LINES IN THE MIDDLE EAST. WHEN ALL GUNS ARE SILENT, THE LEADERS OF NATIONS WILL BE ABLE, IN THAT SOLEMN AND UNPARALLELED TRANQUILITY, TO HEAR THE URGENT VOICE OF MANKIND YEARNINGS FOR A WORLD OF PEACE. A CEASE-FIRE DOES NOT IN ITSELF SOLVE COMPLEX ISSUES. BUT ONCE A MOMENT OF SERENITY HAS FOR THE FIRST TIME BEEN LIVED UNIVERSALLY ACROSS THE WORLD, THERE MAY BE A RELUCTANCE TO GIVE IT UP. AND THE HARD, LONG, INDISPENSABLE ROAD TOWARDS NEGOTIATED SETTLEMENTS CAN BE TAKEN EVERYWHERE WITHOUT THE SAVAGE DISCORD OF BOMBS AND SHELLS.

THE MIDDLE EAST: A YEAR OF DEADLOCK

IT IS ESPECIALLY IN THE MIDDLE EAST DURING THE PAST YEAR THE ROAR OF GUNS HAS BEEN CONSTANT AND NO CALM DIALOGUE BEEN HEARD. NOTHING HAS GONE AS RATIONAL MEN EXPECTED. IN SEPTEMBER 1967 THE ARAB GOVERNMENTS TOOK A UNITED DECISION TO REFUSE NEGOTIATION, TO WITHHOLD RECOGNITION, TO REFLECT PEACE, AND TO AVOID THE DETERMINATION OF SECURE AND AGREED BOUNDARIES WITH ISRAEL. THIS GRACELESS POLICY HAS SINCE BEEN MAINTAINED AND REITERATED WITH A TENACITY WORTHY OF A HIGHER END. INDEED THERE HAS BEEN NO CONCEPTUAL OR POLITICAL RETREAT BY PRESIDENT NASSER FROM HIS ATTEMPT IN MAY 1967 TO BRING ABOUT ISRAEL 'S

4/

S
DESTRUCTION BY STRANGLING ENCIRCLEMENT AND SUDDEN BLOCKADE.

THOSE DRAMATIC EVENTS SHOULD NOT BE LOST FROM INTERNATIONAL MEMORY. TO FORGET THEM IS TO RENOUNCE ALL UNDERSTANDING OF THE MIDDLE EASTERN REALITY TODAY. ISRAEL WILL PRESERVE AN ETERNAL AND UNFADING IMAGE OF THE PAIN AND SOLITUDE IN WHICH SHE THEN STOOD. WE LIVE INTIMATELY WITH THAT RECOLLECTION. WE BROOD UPON IT DAY AND NIGHT. FOR IT WAS ONLY BY AN EXCEPTIONAL VIGILANCE, BY INDEPENDENT RESPONSIBILITY AND CUREL SACRIFICE THAT WE AVOIDED A DISASTER WHICH WOULD HAVE ENDED OUR PEOPLE'S HISTORIC JOURNEY AND WEIGHED FOREVER ON THE CONSCIENCE OF MANKIND. WHENEVER THE SUMMER MONTHS ROLL BY WE SHALL REMEMBER HOW EVERYTHING THE WE LOVED AND CHERISHED SEEMED LIKELY TO BE SEPT INTO THE FLAMES OF WAR AND MASSACRE. WE RECALL THE SILENCE AND APATHY WITH WHICH THE SECURITY COUNCIL, BETWEEN ONE ADJOURNMENT AND THE NEXT, CALMLY OBSERVED THE ONLY ATTEMPT IN MODERN HISTORY TO WIPE A SOVEREIGN STATE OFF THE MAP OF THE WORLD. WE SHALL NOT FORGET HOW THE DECLARATIONS, EXPECTATIONS, HOPES, UNDERSTANDINGS, PROMISES, COMMITMENTS ON WHICH ISRAEL HAD SOMETIMES BEEN ADVISED TO RELY FOR HER SECURITY PROVED IN THE EVENT FRAGILE AND ILLUSORY. WE SHALL REMEMBER HOW THE CONSCIENCE OF FREE MEN EVERYWHERE WAS ROUSED ON ISRAEL'S BEHALF IN DEEP ANGUISH OF SPIRIT- BUT IN TOTAL IMPOTENCE. AND WITH THE MEMORY OF THE DARK LONG SHADOWS THERE WILL GO THE RECOLLECTION OF HOW, IN DESPERATE VALOR AND PERFECT RECTITUDE, WE TORE THE STRANGLING FINGERS FROM OUR THROAT.

A PEOPLE WHICH STILL REMEBERS ITS REVOLTS AGAINST ANCIENT TYRANNIES IS NOT LIKELY TO FORGET THE SHARPER DANGER AND THE LARGER DELIVERANCE WHICH IT LIVED TWO AND A HALF YEARS AGO. IT IS A MOMENT THAT WILL LINGER AND SHINE IN THE NATIONAL MEMORY FOREVER- AN INCOMPARABLE MOMENT THAT WILL MOVE ALL ISRAEL TO ITS ULTIMATE GENERATIONS. AND FROM THAT MEMORY FLOWS DUTY AND RESOLVE. IT IS OUR DUTY AND OUR RESOLVE TO ENSURE THAT SUCH PERILS SHALL NEVER RECUR. NEVER CAN WE RETURN TO THE POLITICAL ANARCHY AND THE PHYSICAL OR TERRITORIAL VULNERABILITY WHICH NEARLY BROUGHT OUR DOOM.

TWO YEARS AND THREE MONTHS AGO THE UNITED NATIONS, WHICH

- 5 -

H

HAD NOT BEEN ABLE TO GIVE ISRAEL AID IN HER PREDICAMENT, RALLIED ITS MORAL ENERGIES IN ORDER TO GIVE JUDGMENT ON THREE CENTRAL ISSUES: IT REFUSED TO CONDEMN THE RIGHTEOUS RESISTANCE BY WHICH ISRAEL HAD PULLED HERSELF BACK FROM THE THRESHOLD OF DESTRUCTION. IT REPEATEDLY DISMISSED THE RIDICULOUS SOVIET AND ARAB CHARGE THAT ISRAEL'S REFUSAL TO PERISH SHOULD BE DEFINED AS "AGGRESSION." AND IT REJECTED ALL PROPOSALS FOR RESORTING THE SITUATION WHICH HAD LED TO ONE WAR AND WHICH WOULD, IF REPRODUCED, LEAD INEXORABLY TO ANOTHER.

THUS, THE DISCUSSIONS HELD HERE TWO YEARS AGO AMOUNTED TO AN INCISIVE CRITICISM OF THE ARAB HOSTILITY WHICH HAD BESET ISRAEL FOR TWO DECADES- AND WHICH HAS STILL NOT BEEN RENOUNCED. WORLD OPINION REJECTED SOLUTIONS BASED ON A RETURN TO THE EXPLOSIVE SITUATION OF EARLY JUNE 1967. VOICES FROM ALL CONTINENTS ECHOED THAT REJECTION. AN AFRICAN STATESMAN, THE FOREIGN MINISTER OF THE IVORY COAST, SUMMARIZED THE ISSUE IN THREE SHOT SENTENCES:

"TO PREACH A RETURN TO THE POLITICAL STATUS QUO IN THE AREA IS TANTAMOUNT TO ADOPTING SUBTERFUGES WHICH WILL LEAD US INEVITABLY BACK TO BRUTAL REALITY. THE CONFLICT OF ISRAEL AND THE ARAB WORLD CAN BE SETTLED SOLELY BY NEGOTIATED SOLUTIONS. ONCE THE DIALOGUE BEGINS SOLUTIONS CAN BE FOUND"

SINCE THEN REPRESENTATIVES OF DIVERSE TRADITIONS AND CULTURES HAVE RAISED THEIR VOICES IN FAVOR OF A NEW AND STABLE REGIONAL ORDER, AGAINST THE ILLUSION THAT THERE COULD BE CHANGES IN THE CEASE-FIRE LINES EXCEPT IN THE CONTEXT OF PEACE, IN FAVOR OF ESTABLISHING AGREED PERMANENT BOUNDARIES AND OTHER ARRANGEMENTS ENSURING SECURITY FROM TERROR AND WAR, AGAINST THE AMBIGUITIES OF AN OBSOLETE ARMISTICE, IN FAVOR OF A PERMANENT PEACE TO BE DULY AGREED AND CONTRACTUALLY CONFIRMED.

THIS THEN IS OUR POSITION: THE ROAD BACK TO THE EXPLOSIVE AND FRAGILE ARMISTICE STRUCTURE IS CLOSED. THE PATH LEADING FORWARD TO PEACE IS WIDE OPEN. OUR BUSINESS IS TO ENSURE THAT A NEW STORY OF COOPERATION AND PROGRESS, NEVER HEARD OR TOLD BEFORE, SHALL NOW BE ENACTED IN THE HISTORY OF THE

6/

MIDDLE EAST

ARAB POLICY 1968-69: REFUSAL TO NEGOTIATE

BUT, UNFORTUNATELY, ARAB POLICIES IN THE PAST TWELVE MONTHS HAVE BEEN DESIGNED TO CLOSE ALL SUCH HORIZONS FROM VIEW. IF WE ASK OURSELVES WHY THERE HAS BEEN NO PROGRESS TOWARDS PEACE IN THE PAST YEAR, WE COME BACK TO THE SIMPLE FACT THAT THERE HAS BEEN NO NEGOTIATION. IN INTERNATIONAL DISPUTES THE EXISTENCE OF NEGOTIATIONS DOES NOT ENSURE SUCCESS, BUT THE ABSENCE OF NEGOTIATIONS IS AN IRON GUARANTEE OF FAILURE. THE PRINCIPLE "NO NEGOTIATION WITH ISRAEL" PROCLAIMED IN KHARTOUM IN 1967, REPEATED EVER SINCE AND MAINTAINED WITH TOTAL OBDDURACY STANDS AS AN INSUPERABLE BARRIER TO PEACE.

THE EMPHASIS THAT MY GOVERNMENT PLACES ON NEGOTIATION IS NOT AN OBSESSION WITH PROCEDURE. IT IS THE HEART AND CENTER OF THE PROBLEM. A REFUSAL TO NEGOTIATE IS INHERENTLY IDENTICAL WITH A REFUSAL TO ESTABLISH PEACE. HOW CAN A TRANSITION FROM PROLONGED BELLIGERENCY TO PEACEFUL CO-EXISTENCE BE CARRIED OUT ON THE BASIS OF DIPLOMATIC BOYCOTT AND OSTRACISM? NEVER IN THE HISTORY OF OUR TIMES HAVE TWO STATES PASSED FROM A STATE OF WAR TO A STATE OF PEACE ON THE BASIS OF A REFUSAL BY ONE OF THEM TO MEET THE OTHER. THERE ARE APPARENTLY LAWS IN INTERNATIONAL LIFE, JUST AS THERE ARE LAWS IN NATURE AND IN SOCIETY. A REFUSAL TO NEGOTIATE IMPLIES THE LACK OF ANY COMMON POLITICAL OR JURIDICAL GROUND FROM WHICH THE PARTIES CAN ADVANCE TOWARDS THE HARMONIZATION OF THEIR INTEREST.

IN PARTICULAR IT IS AN ERROR TO REGARD UNITED NATIONS PROCESS AS A SUBSTITUTE FOR DIRECT SETTLEMENT, THAT IS THE OPPOSITE OF WHAT THIS ORGANIZATION IS MEANT TO BE. THE UNITED NATIONS IS AN INSTRUMENT FOR ENDING CONFLICTS, NOT AN ARENA FOR WAGING THEM. IT EXPRESSES ITS HIGHEST ENDS ONLY WHEN IT SERVES AS A BRIDGE NOT AS A WEDGE. THERE IS NO PARALLEL IN INTERNATIONAL LIFE FOR THE REFUSAL OF STATES TO RECOGNIZE ANOTHER STATE EXCEPT FOR THE PURPOSE OF EXERCISING A STATE OF WAR AGAINST IT. THE ALTERNATIVE TO A DIRECTLY NEGOTIATED SETTLEMENT WOULD, AT BEST, BE THE FORMULATION OF VAGUE,

- 7 -

AMBIVALENT, UNCHECKED ARRANGEMENTS OPEN TO CONTRARY INTERPRETATIONS— LIKE THE ARRANGEMENTS OF 1957 WHICH FELL DOWN LIKE A HOUSE OF CARDS WITHIN A FEW HOURS IN 1967 THE COLLAPSE OF THE 1957 ARRANGEMENTS HAD MUCH TO DO WITH THE FACT THAT EGYPTIAN RESPONSIBILITY WAS NEVER DIRECTLY AFFIRMED OR CONTRACTUALLY ENGAGED IN 1957. WE ALSO LEARNED A STARK UNFORGETTABLE LESSON IN 1967 ABOUT THE INHERENT FRAGILITY OF INTERNATIONAL GUARANTEES AND SECURITY COUNCIL SAFEGUARDS IN THE PRESENT STATE OF THE WORLD'S POWER BALANCE. WE CARRY THIS LESSON FORWARD INTO OUR FUTURE HISTORY.

TO THESE CONSIDERATIONS OF PRINCIPLE, WE MUST ADD THOSE OF EFFECTIVENESS. IT IS ONLY IN THE CONTEXT OF NEGOTIATION THAT THE PARTIES AT INTEREST WILL SEE THE AUGURY OF A NEW ERA IN THEIR RELATIONS. IT IS ONLY THEN THAT THE DISCUSSION WILL PASS FROM THE RHETORICAL AND POLEMICAL PHASE TO THE CONCRETE, DETAILED FORMULATION OF SPECIFIC POSITIONS ON ALL THE MATTERS AT ISSUE. REFUSAL TO NEGOTIATE CREATES A TENSE, SUSPICIOUS AND SCEPTICAL ATMOSPHERE. AGREEMENT TO NEGOTIATE WOULD OPEN CURRENTS OF THOUGHT AND EFFORTS OF IMAGINATION UTTERLY DIFFERENT FROM ANYTHING THAT WE HAVE KNOWN OR THAT WE CAN NOW CONCEIVE. I WOULD NOT BE OVERSTATING THE CASE IF I WERE TO SAY THAT THE IDEA OF PASSING FROM WAR TO PEACE WITHOUT NEGOTIATION IS FAR LESS REALISTIC THAN THAT OF FLYING TO THE MOON. THE FACT IS THAT THE MOON HAS ONCE BEEN ATTAINED BY MORTAL MAN, WHEREAS PEACE WITHOUT NEGOTIATION HAS NEVER IN ALL HISTORY BEEN ACHIEVED AT ALL.

THE PRINCIPLES FORMULATED BY THE SECURITY COUNCIL IN 1967 CANNOT HAVE MEANING OR UTILITY UNLESS THEY ARE INTERPRETED AND GIVEN PRECISION BY NEGOTIATION. WHEN THE ORIGINAL SPONSORS AND SUPPORTERS OF THAT RESOLUTION COMMANDED IT TO US AS A FRAMEWORK FOR AMBASSADOR JARRING'S MISSION, THEY STATED TO US CATEGORICALLY THAT IT WAS A NEGOTIATING FRAMEWORK. IT WAS DRAFTED, AS THE UNITED STATES REPRESENTATIVE SAID A YEAR AGO, AS "A SKELETON OF PRINCIPLES ON WHICH PEACE COULD BE ERECTED. IT WAS NOT MEANT TO BE SELF-EXECUTING." ON NOVEMBER 22, THE UNITED KINGDOM REPRESENTATIVE SAID THAT THE RESOLUTION WAS NOT "A CALL FOR A TEMPORARY TRUCE OR A

8/

8

SUPERFICIAL ACCOMMODATION. IT REFLECTED, A REFUSAL TO BE ASSOCIATED WITH ANY SO-CALLED SETTLEMENT WHICH WAS ONLY A CONTINUATION OF A FALSE TRUCE. HE WENT ON TO STATE THAT, "ANY ACTION TO BE TAKEN MUST BE WITHIN THE FRAMEWORK OF A PERMANENT PEACE AND WITHDRAWAL MUST BE TO SECURE BOUNDARIES."

IT WAS MADE CLEAR IN THE SECURITY COUNCIL THAT SECURE AND RECOGNIZED BOUNDARIES HAVE NEVER EXISTED IN THE MIDDLE EAST OR IN ANY OF THE ENGAGEMENTS OF THE PARTIES TOWARDS EACH OTHER. THEREFORE, THEY MUST BE FIXED BY THE PARTIES THEMSELVES AS PART OF THE PEACEMAKING PROCESS.

MADAME PRESIDENT,

EXPERIENCE EXISTS IN ORDER THAT MEN MAY LEARN FROM IT. INSTEAD OF ARGUING ABOUT THEORY, WHY WOULD WE NOT LOCK TO THE EXPERIENCE OF THE PAST TWENTY-EIGHT MONTHS? EVERY POSSIBLE SUBSTITUTE FOR NORMAL NEGOTIATING PROCEDURE HAS BEEN TRIED: SPECIAL SESSIONS OF THE GENERAL ASSEMBLY, REGULAR SESSIONS OF THE GENERAL ASSEMBLY,

MEETINGS OF THE SECURITY COUNCIL, SEPARATE ENCOUNTERS OF THE UNITED NATIONS REPRESENTATIVE WITH MIDDLE EASTERN GOVERNMENT, TALKS BETWEEN FOUR PERMANENT MEMBERS OF THE SECURITY COUNCIL, CONSULTATIONS BETWEEN TWO PERMANENT MEMBERS OF THE SECURITY COUNCIL -- ALL THESE TECHNIQUES AND DEVICES HAVE BEEN TRIED -- AND NOTHING HAS MOVED FORWARD. SURELY IF THOSE INVOLVED IN ALL THIS ACTIVITY HAVE NOT FOUND AN EFFECTIVE SUBSTITUTE FOR NEGOTIATION, IT IS NOT THROUGH LACK OF PERSEVERANCE. IT IS SIMPLY BECAUSE NO SUCH SUBSTITUTE EXISTS. AFTER THESE TWENTY-EIGHT MONTHS, I COME BACK TO REPEAT WITH INCREASED CONVICTION WHAT I SAID TO THE ARAB GOVERNMENTS AT THIS ROSTRUM IN 1967: "YOU HAVE CHOSEN REPEATEDLY TO MEET US IN THE ARENA OF BATTLE. YOU CANNOT REFUSE TO MEET US AT THE NEGOTIATING TABLE."

EROSION OF THE CEASE-FIRE

9/...

- 8 -

SUPERFICIAL ACCOMMODATION. IT REFLECTED, A REFUSAL TO BE ASSOCIATED WITH ANY SO-CALLED SETTLEMENT WHICH WAS ONLY A CONTINUATION OF A FALSE TRUCE. HE WENT ON TO STATE THAT, "ANY ACTION TO BE TAKEN MUST BE WITHIN THE FRAMEWORK OF A PERMANENT PEACE AND WITHDRAWAL MUST BE TO SECURE BOUNDARIES."

IT WAS MADE CLEAR IN THE SECURITY COUNCIL THAT SECURE AND RECOGNIZED BOUNDARIES HAVE NEVER EXISTED IN THE MIDDLE EAST OR IN ANY OF THE ENGAGEMENTS OF THE PARTIES TOWARDS EACH OTHER. THEREFORE, THEY MUST BE FIXED BY THE PARTIES THEMSELVES AS PART OF THE PEACEMAKING PROCESS.

MADAME PRESIDENT,

EXPERIENCE EXISTS IN ORDER THAT MEN MAY LEARN FROM IT. INSTEAD OF ARGUING ABOUT THEORY, WHY WOULD WE NOT LOOK TO THE EXPERIENCE OF THE PAST TWENTY-EIGHT MONTHS? EVERY POSSIBLE SUBSTITUTE FOR NORMAL NEGOTIATING PROCEDURE HAS BEEN TRIED: SPECIAL SESSIONS OF THE GENERAL ASSEMBLY, REGULAR SESSIONS OF THE GENERAL ASSEMBLY,

MEETINGS OF THE SECURITY COUNCIL, SEPARATE ENCOUNTERS OF THE UNITED NATIONS REPRESENTATIVE WITH MIDDLE EASTERN GOVERNMENT, TALKS BETWEEN FOUR PERMANENT MEMBERS OF THE SECURITY COUNCIL, CONSULTATIONS BETWEEN TWO PERMANENT MEMBERS OF THE SECURITY COUNCIL -- ALL THESE TECHNIQUES AND DEVICES HAVE BEEN TRIED -- AND NOTHING HAS MOVED FORWARD. SURELY IF THOSE INVOLVED IN ALL THIS ACTIVITY HAVE NOT FOUND AN EFFECTIVE SUBSTITUTE FOR NEGOTIATION, IT IS NOT THROUGH LACK OF PERSEVERANCE. IT IS SIMPLY BECAUSE NO SUCH SUBSTITUTE EXISTS. AFTER THESE TWENTY-EIGHT MONTHS, I COME BACK TO REPEAT WITH INCREASED CONVICTION WHAT I SAID TO THE ARAB GOVERNMENTS AT THIS ROSTRUM IN 1967. "YOU HAVE CHOSEN REPEATEDLY TO MEET US IN THE ARENA OF BATTLE. YOU CANNOT REFUSE TO MEET US AT THE NEGOTIATING TABLE."

EROSION OF THE CEASE-FIRE

9/...

THE ABSENCE OF NEGOTIATION DURING THE PAST TWELVE MONTHS IS THE SYMPTON OF BROADER ALIENATION. ORGANIZED ARAB HOSTILITY TOWARDS ISRAEL HAS BEEN METHODICALLY INTENSIFIED. IT HAS TAKEN THREE FORMS.

FIRST, THE CEASE-FIRE CONCLUDED IN PURSUANCE OF THE SECURITY COUNCIL'S RESOLUTION OF JUNE 6, 1967, HAS BEEN CONSTANTLY VIOLATED AND SUBSEQUENTLY DENOUNCED. THE FORMAL DENUNCIATION TOOK PLACE IN THE ADDRESS BY PRESIDENT NASSER ON JULY 23, 1969 WHEN HE SAID THAT "THE CEASE-FIRE CANNOT BE ETERNAL... AND WE HAVE TO FIGHT. WE ARE NOW BEGINNING THE WORK OF LIBERATION. THE SIX DAY WAR HAS NOT ENDED. THE TWO YEAR WAR, THE THREE YEAR WAR, THE FOUR YEAR WAR HAS BEGUN."

SECOND, ARAB GOVERNMENTS WHICH HAVE NOT DENOUNCED THE CEASE-FIRE CONSIDER THEMSELVES IN SOME ASSES ENTITLED TO PURSUE ARMED CONFLICT THROUGH TERRORIST ORGANIZATIONS. THE ACTIONS OF MURDEROUS TERRORIST GROUPS ARE NOT A CONSEQUENCE OF THE 1967 WAR, THEY WERE ONE OF ITS MAIN CAUSES. THE PROBLEM HAS NOTHING ESSENTIAL TO DO WITH THE FACT THAT ISRAEL IS ADMINISTERING LARGE AREAS UNDER A CEASE-FIRE ARRANGEMENT. THE TERRORIST ASSAULTS CAME BEFORE THE JUNE 1967 WAR, AND THEY WOULD BE RENEWED WITH FAR MORE DEVASTATING AND PERHAPS FATAL RESULTS IF ISRAEL WERE TO MOVE FROM THE CEASE-FIRE LINES BEFORE AND WITHOUT THE ESTABLISHMENT OF PEACE WHICH, OF COURSE, SHE IS UNDER NO OBLIGATION TO DO.

THE NATURE AND QUALITY OF THESE GROUPS ARE REVEALED BY THE METHODS WHICH THEY EMPLOY. A BOMB IS THROWN INTO A SUPERMARKET FILLED WITH HOUSEWIVES DOING THEIR SHOPPING. A HAND GRENADE IS DIABOLICALLY PLACED IN A UNIVERSITY CAFETERIA. A CAR LADEN WITH DYNAMITE IS CAREFULLY INTRODUCED INTO A CROWDED MARKET PLACE WHERE HUMBLE PEOPLE TRANSACT THE SIMPLE BUSINESS OF THEIR LIVES. CIVILIAN AIRCRAFT ARE KIDNAPPED OR ATTACKED ON THE GROUND IN EXPLOITATION OF THEIR INCOMPARABLE VULNERABILITY. ALL THIS ACTIVITY HAS NO DURABLE EFFECTS. ISRAEL'S EXISTENCE IS NOT AND WILL NOT BE AFFECTED BY IT. NOT A SINGLE INCH OF TERRITORY CHANGES HANDS AS A RESULT OF IT. THUS THE MURDER OF INNOCENT MEN, WOMEN AND CHILDREN BECOMES NOT A MEANS TO AN END BUT THE END

- 10 -

ITSELF-- A DEAD END LEADING NOWHERE, EXCEPT TO INFINITE BITTERNESS AND RANCOR. IF ANYTHING, ISRAEL'S RESOLVE NEVER TO CHANGE THE CEASE-FIRE LINES EXCEPT BY PERMANENT PEACE AND IN FAVOR OF AGREED BOUNDARIES BECOMES MORE PASSIONATE THAN EVER. WHAT IS THREATENED IS NOT THE EXISTENCE OF ISRAEL, BUT THE PROSPECT OF PEACE. THE IDEAL AND OBJECTIVE OF THESE ORGANIZATIONS IS SIMPLY THAT PEACE MUST BE BANISHED FROM THE LIFE AND PROSPECT OF THE MIDDLE EAST. WHAT THEY DO IS CONSISTENT WITH WHAT THEY WANT. THEIR MISSION IS NOT LIBERATION BUT THE DESTRUCTION OF THE LIBERTY WHICH A SMALL NATION HAS ALREADY WON AND THE ENSLAVEMENT OF THE MIDDLE EAST TO A DESTINY OF HATE AND WAR.

THIRD, THE REPUDIATION OF THE CEASE-FIRE AND THE GROWTH OF TERRORIST ACTIVITY HAVE BEEN CROWNED BY A RECENT INNOVATION. ARAB HOSTILITY TO ISRAEL HAS BURST OUT OF THE LIMITS WHICH HAVE RESTRICTED THE TECHNIQUES OF WAR IN ALL BUT THE MOST HIDEOUS AND EXTREME CONFLICTS. AFTER ALL, WAR, WITH ALL ITS CRUELTY AND INHUMANITY IS UNFORTUNATELY THE WORK OF HUMAN BEINGS. IT HAS ONLY IN RARE CASES BEEN CONDUCTED WITHOUT ANY INHIBITION. TODAY, WE FIND ARAB ORGANIZATIONS, SUPPORTED BY THEIR GOVERNMENTS DESTROYING ALL CIVILIZED RESTRAINTS. THEY ASSAULT CIVIL AIRCRAFT, THEY DETAIN INNOCENT PASSENGERS, THEY CARRY OUT REVOLTING PUBLIC HANGINGS IN BAGHDAD STREETS, THEY MAINTAIN AN UNBRIDLED RELIGIOUS INCITEMENT WORTH OF THE MOST BIGOTED PHASES OF THE MIDDLE

AGES. IN JOYFUL EXPLOITATION OF THE AL-AQSAH FIRE, THEY INVOLVE NEUTRAL STATES IN THEIR OWN SAVAGERY AND THEY ADD A NEW ELEMENT BY ALLOTING A ROLE TO CHILDREN.

MADAME PRESIDENT,

WHEN THE NAZIS MURDERED A MILLION OF OUR CHILDREN, THIS WAS HELD TO BE THE ULTIMATE ENCRIMITY. TODAY, WE SEE A NEW REFINEMENT--THE TRAINING OF CHILDREN TO BE MURDERERS IN A CAUSE REMOTE FROM THEIR UNDERSTANDING AND JUDGMENT.

AT THE WORST MOMENTS OF RANCOR AND ALIENATION, WE AND OTHERS HAVE HOPED FOR A FUTURE BETTER THAN THE PAST. WE NOW FIND ARAB LEADERS PROJECTING THEIR BELLIGERENCY INTO THE COMING GENERATION. A VIOLENT ANTI-JEWISH RACIALISM DOMINATES THE ARAB EDUCATIONAL MOVEMENT, AND IT SPILLS OVER INTO EVERY STREET. AN ARAB WRITER RETURNING TO

11/...

CAIRO AND PUBLISHING HIS IMPRESSIONS IN THE LONDON MONTHLY
"ENCOUNTER" MAKES THIS OBSERVATION:

EGYPTIANS REACT RATHER ANGRILLY TO ANY SUGGESTION OF
"ANTI-SEMITISM." SOMETIMES THEY PRODUCE THE RATHER
ILLITERATE ARGUMENT THAT THEY CANNOT BE ANTI-SEMITIC
BECAUSE THEY ARE THEMSELVES SEMITES. THIS IS, OF COURSE,
ABSURD. A VISIT TO THE BOOKSHOPS OF CAIRO, EVEN TO
THE CURB-SIDE KIOSKS SHOWS THEM TO BE FULL OF THE MOST
VIRULENT ANTI-SEMITIC LITERATURE, MUCH IF NOT MOST OF IT
TRANSLATED OR ADAPTED FROM EUROPEAN WORKS. ARABIC TRANSLATIONS
OF THE FAMOUS PROTOCOLS OF THE ELDERS OF ZION ARE TO
BE FOUND EVERYWHERE, AND ARE QUOTED AND DISTRIBUTED BY THE
GOVERNMENT IN ITS VARIOUS PROPAGANDA AND INFORMATION
AGENCIES. HITLER'S MEIN KAMPF IN ARABIC IS ANOTHER
WIDELY DISTRIBUTED CLASSIC. THERE IS AN ENORMOUS LITERATURE
ABOUT THE WICKEDNESS OF JEWS AS SUCH AND THE JEWISH
CONSPIRACY AGAINST THE HUMAN RACE. THE CHOICER SPECIMENS
INCLUDE CHARGES THAT THE JEW USE CHRISTIAN AND MOSLEM
BLOOD FOR RELIGIOUS CEREMONIES, WERE RESPONSIBLE FOR
BOTH WORLD WARS AS WELL AS NUMEROUS EARLIER TROUBLES.
THIS SOMETIMES LEADS TO THE EXONERATION OF HITLER AND
EICHMANN WHO ARE PRESENTED AS MARTYRS IN A WORTHY
CAUSE.

WARS HAVE THEIR ORIGIN IN THE SOIL OF IDEAS. WHEN
PRESIDENT NASSER SPEAKS IN AUGUST 1969 OF THE NECESSITY
"TO PURIFY PALESTINE BY ARMED FORCE" HE PROVES THAT
HIS MIND IS STILL FAITHFUL TO THE CONCEPTS BY
WHICH HE DISRUPTED THE MIDDLE EASTERN STRUCTURE IN MAY 1967.
TO "PURIFY" PALESTINE. HE TALKS AS IF HE IS
APPOINTED BY DESTINY TO CLEANSE THE MIDDLE EAST FROM
DEFILEMENT. WHERE DOES THAT LANGUAGE COME FROM? WHERE
HAVE WE HEARD IT BEFORE? WHAT MEMORIES DOES IT EVOKE?

THE MILITARY AND DIPLOMATIC CONSEQUENCES OF SUCH VIRULENT
IDEAS ARE NOW EVIDENT. THE MILITARY RESULTS HAVE BEEN THE
EGYPTIAN ABOLITION OF THE CEASE-FIRE, THE INDULGENCE AND
AND SUPPORT OF ATTACKS BY IRREGULAR UNITS: AND THE

TRANSFERENCE OF THE FIGHTING TO THE SOIL OF OTHER COUNTRIES. WHEN ARAB GOVERNMENTS SHELTER AND SPONSOR THOSE WHO CARRY OUT OR PLAN VIOLENT ACTIONS IN THE TERRITORY OF GREECE, ITALY, SWITZERLAND, BRITAIN, THE NETHERLANDS, BELGIUM, THE PHILIPPINES AND THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY OR WHEN ARAB GOVERNMENTS FAIL TO CONDEMN AND SUPPRESS THOSE ACTIONS, THEY SHOW A CONTEMPT NOT ONLY FOR ISRAEL'S SOVEREIGNTY, BUT FOR THE SOVEREIGNTY OF EUROPEAN AND ASIAN COUNTRIES AS WELL. THEY ALSO ADOPT METHODS AND AREAS FOR COMBAT IN WHICH ISRAEL, IN ACCORDANCE WITH HER OWN CONCEPTION OF INTERNATIONAL CIVILITY, IS UNWILLING TO MAKE IDENTICAL RESPONSE.

THE DIPLOMATIC HISTORY YEAR CAN BE SIMPLY TOLD. IN OCTOBER 1958 THE UAR, FOLLOWED BY OTHER ARAB STATES BROKE OFF CONTACT WITH ISRAEL THROUGH THE JARRING MISSION IN NEW YORK. IN APRIL 1969 THE ARAB GOVERNMENTS, LED BY THE UAR, FORMALLY OUTLINED THEIR POLICIES IN WRITTEN REPLIES TO AMBASSADOR JARRING. IN ITS TEXT THE UAR, WHILE PROFESSING TO ACCEPT THE SECURITY COUNCIL RESOLUTION OF NOVEMBER 22, 1967, REFUSED TO ABANDON BELLIGERENCY UNLESS THE ARMISTICE LINE OF 1967 WERE FIRST RESTORED; THERE IS, HOWEVER, NO RESOLUTION SEEKING THE RESTORATION OF THOSE LINES.

THE UAR REPLY ABSTAINS FROM SPECIFICALLY ACKNOWLEDGING ISRAEL'S RIGHT TO LIVE IN PEACE WITHIN SECURE AND RECOGNIZED BOUNDARIES FREE FROM THREATS OR ACTS OF FORCE. CAIRO ACCEPTS THAT RIGHT FOR "EVERY STATE IN THE AREA" -- A PHRASE WHICH IN EGYPTIAN PRACTICE AND DOCTRINE HAS NEVER INCLUDED ISRAEL. IT WILL BE RECALLED THAT IN OCTOBER 1956, AND MANY TIMES THEREAFTER, EGYPT AGREED TO GIVE FREE PASSAGE IN THE SUEZ CANAL FOR "EVERY STATE IN THE WORLD." EVERY STATE IN THE WORLD HAS MEANT EVERY STATE -- EXCEPT FOR THE ETERNAL EXCEPTION. THE EGYPTIAN REPLY IGNORES THE INJUNCTION TO SEEK "AGREEMENT" WITH ISRAEL ALTHOUGH THIS IS THE OPERATIVE PART OF THE RESOLUTION. AND CAIRO SAYS PLAINLY THAT THE SECURE AND RECOGNIZED BOUNDARIES FOR ISRAEL ARE THOSE WHICH ARAB VIOLENCE SWEEP AWAY IN 1947-8.

THE EGYPTIAN REPLY DECLINES TO SPECIFY THAT THE FREEDOM OF

13.
NAVIGATION PRESCRIBED BY THE SECURITY COUNCIL RESOLUTION INCLUDES FREEDOM OF NAVIGATION FOR ISRAEL. EGYPT DELIBERATELY AVOIDS RESPONSE TO DR. JARRING'S QUESTION WHETHER IT UNDERSTANDS THE SUEZ CANAL AND THE GULF OF AQABA TO BE "INTERNATIONAL WATERWAYS" OPEN TO ISRAEL AND NOT MERELY TO WHAT CAIRO CALLS "ALL STATES". FINALLY - THE UAR DECLINES TO CONCLUDE AND SIGN TREATIES WITH ISRAEL ESTABLISHING PEACE BY RECIPROCAL CONSENT. IT IS PREPARED TO CONCLUDE AGREEMENTS WITH THE SECURITY COUNCIL - WITH WHICH THE UAR IS NOT AT WAR, WITH WHICH IT DOES NOT HAVE A COMMON BOUNDARY, AND IN WHICH ISRAEL'S CAUSE CANNOT BE DEFENDED OR SUSTAINED. NOWHERE DOES THE UAR ACKNOWLEDGE THE SIMPLE FACT THAT ITS RELATIONS WITH ISRAEL ARE GOVERNED NOT ONLY BY A SECURITY COUNCIL TEXT (WHICH IT INTERPRETS AS COMPATIBLE WITH THE KHARTOUM DECISION) - BUT ALSO BY ALL THE ESTABLISHED NORMS AND PRINCIPLES OF INTERNATIONAL LAW RELATING TO THE DUTIES OF STATES AND TO THE TRANSITION FROM WAR TO PEACE.

THE SUSPENSION OF THE JARRING MISSION CAME IN APRIL THIS YEAR. THERE HAS BEEN NO FORWARD MOVEMENT IN THE SUMMER MONTHS. CONSULTATION BETWEEN THE PERMANENT MEMBERS OF THE SECURITY COUNCIL HAVE PREDICTABLY GIVEN NO RESULTS. THE SOVIET UNION HAS NOT BEEN WILLING TO DEVIATE FROM THE ARAB POSITIONS, OR TO ACCEPT THE VIEW ADVANCED BY THE UNITED STATES THAT DIRECT MEETINGS BETWEEN ISRAEL AND HER NEIGHBORS ARE ESSENTIAL AT SOME STAGE IF AGREEMENT IS TO BE REACHED.

THUS, THE ARAB POSITION IS THAT ISRAEL SHOULD GIVE UP HER SECURITY WITHOUT OBTAINING A GENUINE, NORMAL, STABLE, IRREVOCABLE, BINDING PEACE. WE SHALL DO NO SUCH THING. AFTER TWENTY-ONE YEARS OF SIEGE AND THOUSANDS OF YEARS OF STRUGGLE TO MAINTAIN AND PRESERVE OUR IDENTITY WE CANNOT PUT ISRAEL'S EXISTENCE UNDER A MARK OF INTERROGATION WHICH HOVERS OVER NO OTHER NATION - LEAST OF ALL OVER THE ARAB NATION IN ITS FOURTEEN STATES AND ITS CONTINENTAL EXPANSE.

A PROGRAM FOR SECURITY AND PEACE

THE QUESTION IS WHETHER WE CAN BREAK OUT OF THE DEADLOCK

- 14 -

INTO A HUMANE AND RATIONAL ORDER OF RELATIONS. TO THIS PROBLEM MY COLLEAGUES AND I IN THE ISRAEL GOVERNMENT HAVE RECENTLY GIVEN RENEWED ATTENTION. I WISH TO TAKE THE GENERAL ASSEMBLY INTO THE KNOWLEDGE AND UNDERSTANDING OF OUR VIEWS.

THE FIRST PRIORITY BELONGS TO THE RENEWAL AND REINFORCEMENT OF THE CEASE-FIRE.

THE CEASE-FIRE AS PROPOSED BY THE SECURITY COUNCIL WAS VOLUNTARILY ACCEPTED BY THE ARAB STATES AS WELL AS BY ISRAEL IN JUNE 1967. ITS ACCEPTANCE SERVED AN URGENT ARAB INTEREST THEN, JUST AS ITS RENEWAL WOULD BE IN THEIR INTEREST NOW. THE CEASE-FIRE RESOLUTION WAS UNCONDITIONAL AND WAS NOT LIMITED IN TIME AND SCOPE. NO DIPLOMATIC EFFORT CAN PROSPER WITHOUT A COMPLETE, SINCERE AND UNCONDITIONAL CEASE-FIRE. UNITED NATIONS OBSERVERS, FOR ALL THEIR EFFORT AND SACRIFICE, CANNOT HELP MAINTAIN A CEASE-FIRE WHEN THE LEADING ARAB GOVERNMENT REGARDS IT AS NULL AND VOID.

I PROPOSE ON ISRAEL'S BEHALF THAT EACH OF THE GOVERNMENTS WHICH ACCEPTED THE CEASE-FIRE RESOLUTION OF JUNE 6, 1967 SHOULD PLEDGE A NEW THEIR STRICT ADHERENCE TO ITS TERMS. BUT THE MAINTENANCE OF THE CEASE-FIRE REQUIRES PRACTICAL MEASURES TO GIVE IT EFFECT. I, THEREFORE, PROPOSE FURTHER THAT AUTHORIZED MILITARY REPRESENTATIVES OF THE FORCES FACING EACH OTHER ACROSS THE CEASE-FIRE LINES SHOULD MEET IN ORDER TO WORK OUT EFFECTIVE ARRANGEMENTS FOR STRICT AND RECIPROCAL OBSERVANCE. THIS PROPOSAL IS IN FULL CONFORMITY WITH MANY PRECEDENTS.

1. NEW PEACE EFFORT

WHILE THE PREVENTION OF WAR IS OUR MOST URGENT TASK, THIS DOES NOT EXHAUST OUR DUTY. THE CONSOLIDATION OF THE CEASE-FIRE SHOULD BE FOLLOWED, AND INDEED, ACCOMPANIED BY A PURPOSEFUL EFFORT TO PROMOTE A LASTING PEACE. THE STATES OF THE MIDDLE EAST SHOULD DECLARE THEIR READINESS TO ESTABLISH PERMANENT PEACE, TO LIQUIDATE THEIR TWENTY-ONE YEAR OLD CONFLICT AND TO NEGOTIATE DETAILED AGREEMENTS ON ALL THE MATTERS AT ISSUE BETWEEN

- 15 -

THEM. IN A COMMUNICATION TO AMBASSADOR JARRING ON APRIL 2, 1969, ISRAEL DECLARED THAT "IT ACCEPTS THE SECURITY COUNCIL RESOLUTION (242) CALLING FOR THE PROMOTION OF AGREEMENT ON THE ESTABLISHMENT OF A JUST AND LASTING PEACE TO BE REACHED BY NEGOTIATION AND AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENTS CONCERNED. IMPLEMENTATION OF AGREEMENTS SHOULD BEGIN WHEN AGREEMENTS HAVE BEEN CONCLUDED ON ALL THEIR PROVISIONS."

IN DISCUSSING THE ARRANGEMENTS, THE VENUE AND AGENDA FOR SUCH NEGOTIATIONS, WE SHOULD MAKE FULL USE OF THE GOOD OFFICES OF AMBASSADOR JARRING. TWENTY YEARS AGO, ISRAEL AND THE ARAB STATES FOUND IT POSSIBLE TO DEVISE AGREED ARRANGEMENTS FOR MEETING IN ORDER TO NEGOTIATE AND SIGN ARMISTICE AGREEMENTS. IT SHOULD NOT BE BEYOND OUR WILL AND CAPACITY TO MAKE AGREED ARRANGEMENTS FOR MEETING IN ORDER TO NEGOTIATE AND SIGN PEACE TREATIES. LET US, THE FOREIGN MINISTER OF ISRAEL AND THE ARAB STATES TAKE ADVANTAGE OF OUR SIMULTANEOUS PRESENCE AND THAT OF AMBASSADOR JARRING HERE IN NEW YORK IN ORDER TO BEGIN THIS WORK HERE - AND IN ORDER TO BEGIN IT NOW.

LET ME MAKE CLEAR ISRAEL IS PREPARED TO NEGOTIATE WITHOUT PRIOR CONDITIONS OF ANY KIND. IT DOES NOT SEEK ADVANCE ACCEPTANCE BY ARAB GOVERNMENTS OF ITS OWN PROPOSALS. AND THE WORD "NON-NEGOTIABLE" IS NOT A PART OF ISRAEL'S VOCABULARY. "YOU ASK WHAT CAN BE DISCUSSED AND PROPOSED IN THESE NEGOTIATIONS? I ANSWER: 'EVERYTHING.' YOU ASK: WHAT IS EXCLUDED FROM DISCUSSION? I ANSWER: 'NOTHING.'"

IN THE NEGOTIATIONS, WE SHALL, OF COURSE, DEFINE WHERE OUR VITAL AND INDISPENSABLE INTEREST LIE, BUT ONCE NEGOTIATIONS BEGIN, THE PARTICIPANTS MUST COMMIT THEMSELVES TO ITS FORTUNES. THEIR TASK WILL NOT BE MERELY TO STATE POSITIONS BUT ALSO TO TRY TO BRING THEM INTO HARMONY.

ISRAEL DOES NOT CLAIM EXCLUSIVE OR UNILATERAL JURISDICTION IN THE HOLY PLACES OF CHRISTIANITY AND ISLAM IN JERUSALEM AND IS WILLING TO DISCUSS THIS PRINCIPLE WITH THOSE TRADITIONALLY CONCERNED. THERE IS A VERSATILE RANGE OF POSSIBILITIES FOR WORKING OUT A STATUS FOR THE HOLY PLACES IN SUCH A MANNER AS TO PROMOTE MIDDLE EASTERN PEACE AND ECUMENICAL HARMONY. IN THE MEANTIME, OUR POLICY IS

16/...

- 16 -

THAT THE MOSLEM AND CHRISTIAN HOLY PLACES SHOULD ALWAYS BE UNDER THE RESPONSIBILITY OF THOSE WHO HOLD THEM SACRED. THIS PRINCIPLE HAS BEEN IN PRACTICAL EFFECT SINCE 1967.

INSTEAD OF CEASE-FIRE LINES OR ARMISTICE LINES, WE SHOULD ESTABLISH SECURE, RECOGNIZED AND AGREED BOUNDARIES AS PART OF THE PEACEMAKING PROCESS AND DISPOSE ARMED FORCES IN FULL ACCORDANCE WITH THE BOUNDARIES TO BE DETERMINED IN THE PEACE TREATIES. IT IS IMPORTANT TO BREAK AWAY FROM THE TEMPORARY TERRITORIAL CONCEPTS WHICH HAVE PREVAILED SINCE 1948 IN ORDER TO DEVELOP, FOR THE FIRST TIME, A PERMANENT STRUCTURE OF BOUNDARIES AND SECURITY AGREEMENTS. A CENTRAL WEAKNESS OF FOREIGN MINISTER GROMYKO'S ASSERTION THIS MORNING IS THAT HE TOTALLY IGNORES CORRECTION-- IGNORED THE NEED FULLY SUPPORTED BY INTERNATIONAL LAW-- TO REACH AGREEMENT BETWEEN ISRAEL AND EACH CONTIGUOUS ARAB STATES ON THE DETERMINATION OF SECURE AND MUTUALLY AGREED BOUNDARIES OF PEACE. THERE IS NO NEED TO BE APOLOGETIC ABOUT THE DOCTRINE THAT PEACE BOUNDARIES ARE DIFFERENT FROM ARMISTICE LINES. THE ARAB GOVERNMENTS WROTE INTO OUR 1949 AGREEMENT A PROVISION STATING THAT THE ARMISTICE LINES ARE NOT THE FINAL BOUNDARIES AND THAT THERE MUST BE WORKED OUT BY AGREEMENT IN THE TRANSITION TO PEACE. WE ARE NOW EMBARKED ON THAT TRANSITION. ISRAEL IN THIS MATTER IS NOT IN A POSITION OF JURIDICAL DEFENSE.

~~XXXXXXXXXX~~

IN CONDITIONS OF PEACE THE PEOPLE OF ISRAEL AND THE PALESTINIAN ARABS ON BOTH SIDES OF THE JORDAN WOULD BE LIVING AS CITIZENS OF SOVEREIGN STATES IN ACCORDANCE WITH THE BOUNDARY AGREED TO AND CONCLUDED UNDER THE PEACE BUT THE INHERENT GEO-POLITICAL UNITY OF THIS REGION ARGUES IN FAVOR OF AN OPEN FRONTIER SUCH AS THAT NOW EMERGING WITHIN THE EUROPEAN COMMUNITY AND IN OTHER REGIONAL STRUCTURES. THE FREEDOM OF MOVEMENT AND COMMERCE WHICH HAS EVOLVED IN THAT AREA SHOULD BE CONFIRMED AND BROADENED UNDER THE PEACE. BY APPLYING THE COMMUNITY PRINCIPLE TO THE PEOPLES WHO LIVE ON BOTH SIDES OF THE JORDAN, IT SHOULD BE POSSIBLE TO RECONCILE OUR SEPARATE SOVEREIGNTIES WITH OUR COMMON REGIONAL INTERESTS.

17/...

- 17 -

WE PROPOSE THAT A CONFERENCE OF MIDDLE EASTERN STATES SHOULD BE CONVENED, TOGETHER WITH THE GOVERNMENTS CONTRIBUTING TO REFUGEE RELIEF AND THE SPECIALIZED AGENCIES OF THE UNITED NATIONS IN ORDER TO CHART A FIVE YEAR PLAN UNDER REGIONAL AND INTERNATIONAL RESPONSIBILITY FOR THE SOLUTION OF THE REFUGEE PROBLEM IN THE FRAMEWORK OF LASTING PEACE AND THE INTEGRATION OF REFUGGES INTO PRODUCTIVE LIFE.

INSERT--

THE ROLE OF THE POWERS

THE STATES OF THE MIDDLE EAST, BY VIRTUE OF THE INDEPENDENCE WHICH THEY HAVE SOUGHT AND WON, MUST SEE THE PROMOTION OF PEACE AS THEIR OWN AUTONOMOUS RESPONSIBILITY. IT IS FUTILE AND ANACHRONISTIC FOR THEM TO CAST THEIR EYES OUTWARD IN THE HOPE THAT A PEACE SETTLEMENT CAN MANUFACTURED AND IMPORTED FROM OUTSIDE. THE PEACE MUST BE BUILT BY ISRAELI AND ARAB HANDS, FOR IT IS ARAB AND ISRAELI LIVES WHICH ARE AT STAKE. WE EXPRESSED OUR SCEPTICISM AND RESERVE ABOUT DIPLOMATIC PROCESSES WHICH WERE UNDERTAKEN EARLY THIS YEAR WITH EFFECT OF REMOVING THE INITIATIVE AND RESPONSIBILITY OF PEACEMAKING FROM THE MIDDLE EAST. WHEN THE COMPLEX NATIONAL INTERESTS AND RIVALRIES OF GREAT POWERS ARE SUPERIMPOSED ON A REGIONAL TENSION, THE RESULT IS NOT TO REDUCE THE TENSION BUT TO BROADEN ITS SCOPE. NOTHING HAS HAPPENED TO REFUTE THAT PREDICTION.

WE PARTICULARLY ASK ALL MEMBER STATES TO UNDERSTAND THE ANOMALY AND INJUSTICE OF ASKING ISRAEL TO ACCEPT PROPOSALS AND IDEAS WHICH HAVE A SOVIET COMPONENT. THE SOVIET UNION PLAYED A SINISTER ROLE IN THE DEVELOPMENTS LEADING UP TO THE 1967 WAR. BY CONSTANTLY STIMULATING AN ARMS RACE, BY BLIND IDENTIFICATION WITH ARAB POLICIES, BY CLOSING THE SECURITY COUNCIL TO THE EQUAL AND OBJECTIVE EXAMINATION OF ISRAEL'S INTERESTS, BY GIVING FALSE INFORMATION TO CAIRO ON AN ALLEGED ISRAELI INVASION OF DAMASCUS, BY DIFFUSING AN ODIUS PICTURE OF ISRAEL'S SPIRITUAL HERITAGE AND JEWISH SOLIDARITIES, THE SOVIET UNION VIRTUALLY BECAME A PARTY TO THE DISPUTE INSTEAD OF

B

18/...

- 18 -

BEING A DISINTERESTED SOURCE OF OPINION AND COUNSEL. THIS ONE SIDEDNESS WAS COMPOUNDED BY THE RUPTURE OF RELATIONS WITH ISRAEL WHEN ISRAEL REFUSED TO BE WIPED OUT, BY A RENEWAL OF THE ARMS RACE AT AN INTENSIFIED PACE AFTER HOSTILITIES, AND BY AN UNCRITICALLY ENDORSEMENT OF ALL ARAB POLICIES IN THE CONTROVERSY ON PEACE TERMS. MR GROMYKO'S SPEECH THIS MORNING REVEALS NO INTENTION TO DEPART FROM THESE ATTITUDES AND BE VIRTUALLY.

THE MAJOR POWER CAN PROMOTE PEACE, IF THEY WILL, BY SUPPORTING THE CEASE-FIRE, ADVOCATING PEACE NEGOTIATIONS, REFRAINING FROM ALL ATTEMPTS TO GLOBALISE THE CONFLICT BY NOT SUBSTITUTE THEIR OWN VIEWS FOR THE FREE INTERACTION OF ARAB AND ISRAELI IDEAS AND POLICIES, AND BY SEPARATING THE ARAB ISRAELI CONFLICT AS FAR AS POSSIBLE FROM THEIR OWN MUTUAL RELATIONS.

JEWS IN ARAB COUNTRIES

MADAM CHAIRMAN:

ISRAEL'S ENCOUNTER WITH OTHER SOVEREIGN STATES IS, IN THE DEEP HISTORIC SENSE, A PART OF THE UNENDING DIALOGUE BETWEEN THE JEWISH PEOPLE AND THE REST OF MANKIND. THERE ARE TWO PROBLEMS HERE WHICH SHOULD APPEAL URGENTLY TO THE UNIVERSAL CONSCIENCE.

THE SECRETARY-GENERAL REFERS IN THE INTRODUCTION TO HIS ANNUAL REPORT TO THE WIDELY-FELT CONCERN FOR THE PLIGHT OF HELPLESS JEWISH MINORITIES IN CERTAIN ARAB STATES. HOPES FOR AN ALLEVIATION OF THE PITIFUL SITUATION OF THE JEWS OF IRAQ AFTER THE ACCESSION OF A NEW REGIME LAST JULY HAVE BEEN DASHED TO THE GROUND. ONCE AGAIN JEWS AS WELL AS OTHER IRAQI CITIZENS HAVE, WITHOUT PUBLIC TRIAL OR EVIDENCE OF ANY KIND, BEEN JUDICIALLY MURDERED ON THE BASIS OF FABRICATED CHARGES. THE JEWISH COMMUNITY THERE LIVES IN TERROR AND MISERY UNABLE TO CARRY ON A NORMAL EXISTENCE, AND REFUSED THE RIGHT TO LEAVE EVEN THOUGH SEVERAL GOVERNMENTS OF ENLIGHTENED CONSCIENCE HAVE OFFERED THEM ADMISSION OR REFUGE. THE SITUATION IS LITTLE BETTER IN SYRIA, AND IN EGYPT SCORES OF HEADS OF FAMILIES ARE STILL IMPRISONED WITHOUT CHARGE OR HOPE OF RELEASE. WE APPEAL TO INTERNATIONAL OPINION TO INTERCEDE ON BEHALF OF THESE INNOCENT AND HELPLESS PEOPLE AND TO ENABLE THEM

19/...

-19 -

TO SECURE THE RIGHT TO LEAVE FOR LANDS READY TO RECEIVE THEM, WHERE THEY MAY HOPE TO RE-ESTABLISH THEIR LIVES IN CONDITIONS OF HUMAN DIGNITY.

JEWAS

JEWS IN THE SOVIET UNION

ANOTHER SITUATION, DIFFERENT IN NATURE AND SCOPE, BUT ALSO CHARACTERIZED BY A RELENTLESS HOSTILITY, AFFECTS THE VERY SURVIVAL OF A GREAT AND ANCIENT JEWISH COMMUNITY IN THE SOVIET UNION. HERE THE PRESSURES EXERTED ARE NOT THOSE OF GROSS PHYSICAL PERSECUTION. THERE IS THE MORE SUBTLE DESTRUCTION OF THE RELIGIOUS, SPIRITUAL AND CULTURAL LIFE OF THE SOVIET JEWISH ENTITY. AT ONE TIME THE ASSAULT WAS CONDUCTED AGAINST SO-CALLED 'COSMOPOLITANS' AND CULMINATED IN THE SHOCKING EXCESSES OF THE DOCTORS' TRIAL. TODAY A VIRULENT CAMPAIGN SUPPORTED BY PRESS, BY TELEVISION AND OTHER MASS MEDIA IS DIRECTED AT SO-CALLED 'INTERNATIONAL ZIONISM', AS A COVER TO BRING ABOUT THE SPIRITUAL AND CULTURAL DEATH OF THE THREE TO FOUR MILLION JEWS. THERE IS ALSO A RAMPANT ANTI-SEMITIC LITERATURE IN THE SOVIET UNION WHICH IS UTTERLY REPUGNANT TO ALL WHO REMEMBER THE HISTORY OF RESISTANCE TO THE NAZI PLAGUE.

THE SOVIET ROLE TO THIS CAMPAIGN OF VILIFICATION AND DISTORTION IS UNWORTHY OF THE SOVIET UNION AND WE APPEAL TO THAT COUNTRY TO ACCORD TO ITS JEWISH MINORITY THE SAME RIGHT TO CULTURAL EXPRESSION AND SURVIVAL THAT IT ACCORDS TO ALL ITS OTHER MINORITIES.

DEVELOPMENT AND AIR FREEDOM

MADAM CHAIRMAN:

THERE ARE TWO INTERNATIONAL QUESTIONS, ALREADY MENTIONED IN THIS DEBATE, WHICH ENGAGE ISRAEL'S SPECIAL CONCERN. OUR PARTICULAR INTERNATIONAL VOCATION IS TO JOIN WITH OTHER STATES IN PROMOTING ACCELERATED DEVELOPMENT. WE SEEK TO SHARE WITH THEM THE SOCIAL INSIGHTS AND TECHNICAL SKILLS WHICH HAVE CONTRIBUTED TO OUR OWN ECONOMIC AND SCIENTIFIC GROWTH.

THIS WORK HAS BROUGHT US INTO CLOSE AND FRUITFUL RELATIONSHIP WITH EMERGING SOCIETIES IN SEVENTY LANDS ACROSS THE SEAS, WITH WHOM WE HAVE CONCLUDED AGREEMENTS AND ARRANGEMENTS ON DEVELOPMENT COOPERATION. IT IS IN THE CREATION OF NEW COMMUNITIES THAT MEN EXPERIENCE THEIR HIGHEST SENSE OF CREATIVITY. FROM THAT VANTAGE POINT I EXPRESS ISRAEL'S REGRET THAT THE

20/...

20
UNITED NATIONS HAS NOT BEEN ENABLED BY ITS MEMBERS, ESPECIALLY BY THE ADVANCE STATES, TO PLAY A MORE CENTRAL RE ROLE IN THE DEVELOPMENT DRAMA. THE FIRST DEVELOPMENT DECADE DRAWS TO AN END WITH ONE OF ITS GOALS ACHIEVED OR APPROACHED. THE RATE OF ECONOMIC GROWTH IN DEVELOPING COUNTRIES IS LITTLE MORE THAN 2.7 PERCENT INSTEAD OF THE 5 PERCENT ENVISAGED TEN YEARS AGO. IN THE DEADLOCK AND FRUSTRATION WHICH HAS ATTENDED ITS POLITICAL WORK, THE UNITED NATIONS WOULD HAVE FOUND AN ENHANCED PRESTIGE AND AN ENLARGEMENT OF ITS UNIVERSAL ROLE IF IT HAD BEEN GIVEN MORE SUPPORT FOR ITS DEVELOPMENT AGENCIES. IN THE APPROPRIATE COMMITTEE DISCUSSIONS MY DELEGATION WILL CRITICISE ALL PROPOSALS FOR ASKING THE UNITED NATIONS TO MAKE 'STUDIES' INSTEAD OF ENABLING IT TO FULFIL CONCRETE PROJECTS. WE KNOW WHAT THE PROBLEMS ARE. THE QUESTION IS NOT HOW TO INVESTIGATE THEM BUT HOW TO SOLVE THEM.

THE SECOND POINT REFERS TO FREEDOM OF AVIATION. THE HISTORIC JOURNEY TO THE MOON WAS, AFTER ALL, A DEVELOPMENT OF MAN'S EARLIER MASTERY OF THE AIR. IS IT NOT INTOLERABLE THAT THE YEAR OF APOLLO XI SHOULD ON EARTH HAVE BEEN A RECORD YEAR FOR THE HIJACKERS?

IN THEIR INDISCRIMINATE WARFARE ARAB TERRORISTS HAVE NOT PASSED OVER INNOCENT CIVIL AIRCRAFT FAR AWAY FROM THE AREA OF CONFLICT. AS IF THIS WERE NOT ENOUGH, THE SCOURGE OF HIJACKING HAS SPREAD INTO OUT AREA AS AN INSTRUMENT OF POLITICAL TERRORISM. TWICE IN THE LAST YEAR ISRAELI CIVIL AIRCRAFT HAVE BEEN WANTONLY ATTACKED BY BOMBS AND BULLETS WHILE TAXIING ON THE GROUND. INNOCENT LIVES HAVE BEEN LOST. PASSENGERS HAVE BEEN SUBJECTED TO IMMEASURABLE DANGERS. IT IS ONLY BY A MIRACLE THAT THESE AIRCRAFT, WITH THEIR FUEL TANKS FULLY LOADED, DID NOT EXPLODE WITH CONSEQUENCES TOO TERRIBLE TO FORESEE.

JUST OVER A YEAR AGO, AN ISRAELI AIRCRAFT WAS FORCIBLY DIVERTED FROM ITS COURSE FROM A EUROPEAN INTERNATIONAL AIRPORT TO ISRAEL. THE PILOTS WERE COMPELLED AT GUNPOINT TO LAND IN ALGIERS. THE PASSENGERS AND CREW WERE SPASMODICALLY RELEASED. THE MEN OF ISRAELI NATIONALITY, PASSENGERS AND CREW, BEING DETAINED FOR AS LONG AS 39 DAYS.

ONLY A FEW WEEKS AGO A FOREIGN AIRCRAFT ON AN INTERNATIONAL

- 21 -

FLIGHT WAS FORCED BY GUNPOING INTO DAMASCUS, WHERE THE PASSENGERS AND CREW RARELY MANAGED TO SCRAMBLE OUT OF THE EMERGENCY CHUTES BEFORE A BOMB, WHICH THE HIJACKERS HAD PLACED IN THE FLIGHT DECK, EXPLODED. HERE AGAIN, SOME PASSENGERS HAVE BEEN RELEASED, BUT TWO ISRAELI NATIONALS ON BOARD, ONE A DISTINGUISHED PROFESSOR OF THE MEDICAL SCHOOL OF THE HEBREW UNIVERSITY, ARE STILL BEING FORCIBLY DETAINED IN DAMASCUS. OTHER RECENT INSTANCES OF POLITICAL HIJACKING, ESPECIALLY THOSE AFFECTING ETHIOPIA, ARE NOT UNKNOWN TO MEMBERS OF THE UNITED NATIONS.

ISRAEL SHARES THE VIEW THAT THESE DEVELOPMENTS POSE NEW CHALLENGES TO THE UNITED NATIONS AND TO THE GOVERNMENTAL AND NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS DEALING WITH CIVIL AVIATION. THERE IS ROOM FOR MORE INTERNATIONAL COOPERATION ON THE ADMINISTRATIVE AND LEGAL LEVEL. THE GOVERNMENT OF ISRAEL IS A PARTY TO THE TOKYO CONVENTION. WE ARE FOLLOWING WITH CLOSE ATTENTION THE ATTEMPTS BEING MADE BOTH IN THE INTERNATIONAL CIVIL AVIATION ORGANIZATION AND ELSEWHERE TO STRENGTHEN INTERNATIONAL PRACTICES SO AS TO ENSURE THAT WHENEVER HIJACKINGS OCCUR THE PASSENGERS AND CREW ARE ALL WITHOUT EXCEPTION ENABLED TO CONTINUE ON THEIR JOURNEY WITHOUT ANY FURTHER DELAY AND THAT THE PERPETRATORS OF THE PIRATICAL ACTS BE BROUGHT TO JUSTICE.

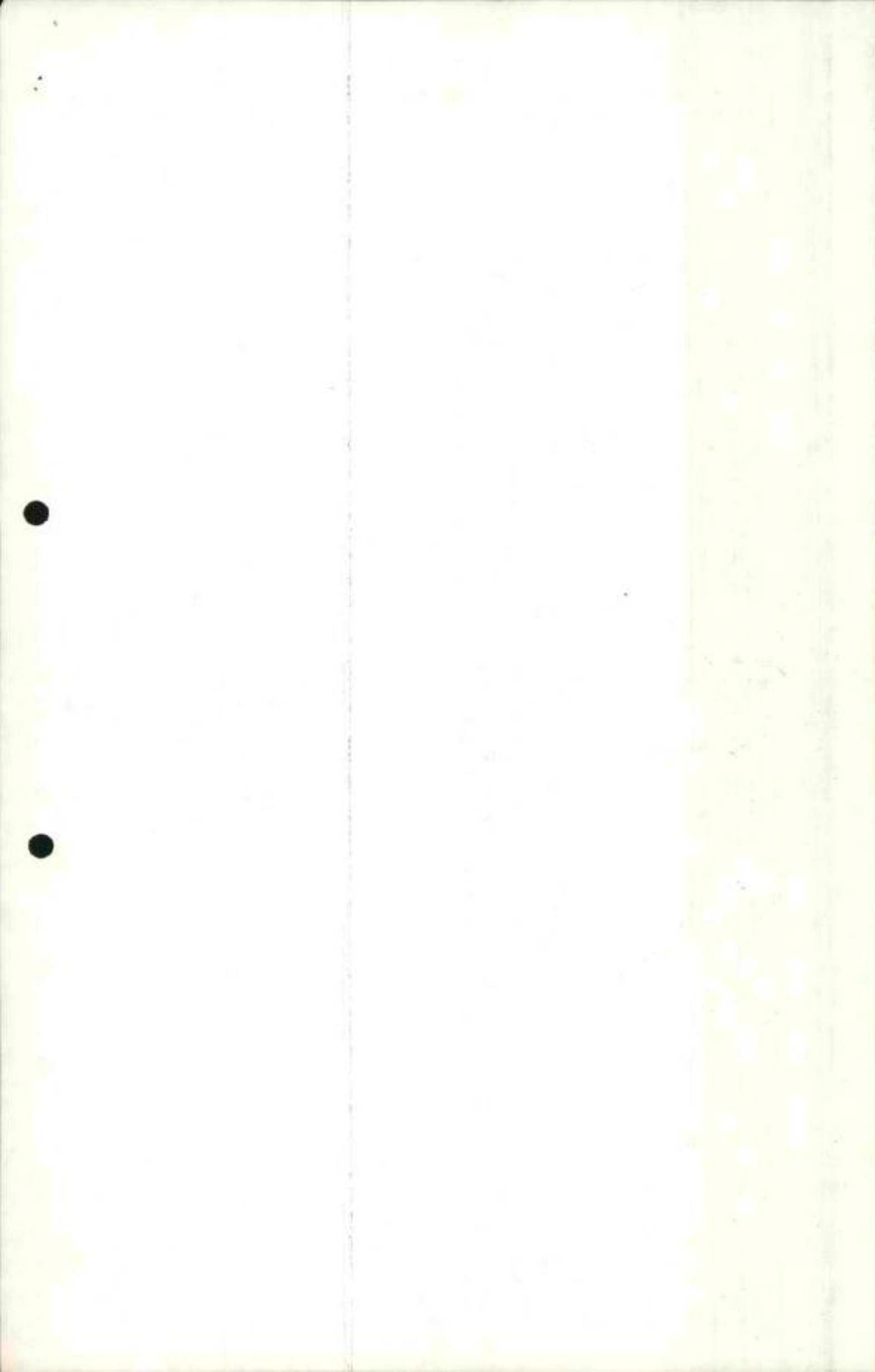
IN AN OLDER AND MORE CHIVALROUS PERIOD PIRATES ON THE SEA WERE GENERALLY REGARDED AS "ENEMIES OF THE HUMAN RACE" (GENERAL HUMAN HOSTESS). THEY WERE GIVEN NO ASYLUM, OR QUARTER. SWIFT JUSTICE STRUCK THEM DOWN WHENEVER THEY COULD BE CAUGHT. THE NEW PIRATES OF THE AIR ARE ALSO ENEMIES OF ALL MANKIND, AND SHOULD BE SO TREATED BY THE INTERNATIONAL COMMUNITY.

WOULD IT NOT BE A GROSS PARADOX IF A STATE WHICH IS NOW IN FLAGRANT OFFENCE AGAINST THESE INTERNATIONAL PRINCIPLES WERE TO BE RECEIVED IN THE SECURITY COUNCIL AS A GUARDIAN OF INTERNATIONAL PEACE AND SECURITY?

MADAM CHAIRMAN, FELLOW DELEGATES:

IF I CLOSE WITHOUT PREDICTION ON THE PROSPECT OF PEACE IN THE MIDDLE EAST, IT IS BECAUSE SO MUCH DEPENDS ON THE INCALCULABLE EVOLUTION OF IDEAS. THE ARAB VIEW OF ISRAEL

22/....

- 22 -

M
AND OF THE MIDDLE EAST IS DEFORMED BY A REFUSAL TO CONFRONT TWO ESSENTIAL ATTRIBUTES OF OUR REGION. THE FIRST IS THE DEPTH AND AUTHENTICITY OF THE HISTORIC FORCES WHICH TIE OUR PEOPLE TO THE LAND OF ISRAEL. MUCH OF HUMAN HISTORY IS UNINTELLIGIBLE UNLESS THIS CONNECTION IS TAKEN INTO DUE ACCOUNT. REMOVE ISRAEL AND ALL THAT HAS FLOWED FROM ISRAEL OUT OF MIDDLE EASTERN HISTORY AND YOU EVACUATE THAT HISTORY OF ITS CENTRAL EXPERIENCES. HERE WE HAVE THE ONLY STATE IN THE WORLD WHICH SPEAKS THE SAME TONGUE, UPHOLDS THE SAME FAITH AND INHABITS THE SAME LAND AS IT DID 3000 YEARS AGO. AND OUR NEIGHBOURS SPEAK OF IT AS IF IT WERE SOME SUDDEN INORGANIC ERUPTION WHICH MIGHT BE PERSUADED TO DISAPPEAR. ARAB POLITICAL AND INTELLECTUAL LEADERS HAVE NEVER TRIED, EVEN IN RELUCTANT SPIRIT, TO PROBE THE FACTORS WHICH MAKE ISRAEL AN INTEGRAL PART OF THE PAST HISTORY, THE PRESENT REALITY AND THE FUTURE DESTINATION OF THE MIDDLE EAST. THEY MUST ULTIMATELY COME TO TERMS, NOT JUST WITH JUST A COMMUNITY JEWS OR ISRAELIS, BUT WITH A SOVEREIGN ISRAEL OF MARKED SINGULARITY AND IDENTIFY EMBODYING A TRADITION AND OUTLOOK WHICH ARE SEPARATE FROM THE ARAB TRADITION AND THE ARAB OUTLOOK. ISRAEL CAN BE A GOOD NEIGHBOUR OF THE ARAB WORLD, IT CANNOT BE A PART OF IT.

THIS INVOLVES THE SECOND ISSUE -- WHICH IS THAT OF DIVERSITY. THE MIDDLE EAST IS A CONCEPT WHICH CANNOT BE EXHAUSTED BY ARAB TERMS ALONE. ITS GENIUS IN THE PAST AND ITS VOCATION IN THE FUTURE LIE IN THE DIVERSITY OF FAITHS, CULTURES, TONGUES, SOCIETIES -- AND SOVEREIGNTIES -- WHICH COMPOSE ITS LIFE. IT IS A MOSAIC NOT A MONOLITH, THE CRADLE AND HOME OF MORE NATIONS THAN ONE. THE ISSUE IS HOW TO BRING ABOUT THE PEACEFUL HARMONY OF STATES WHICH HAVE DIFFERENT ORIGINS BUT COMMON INTERESTS, AND WHICH BELONG IN EQUAL LOGIC AND JUSTICE TO THE MIDDLE EASTERN STORY.

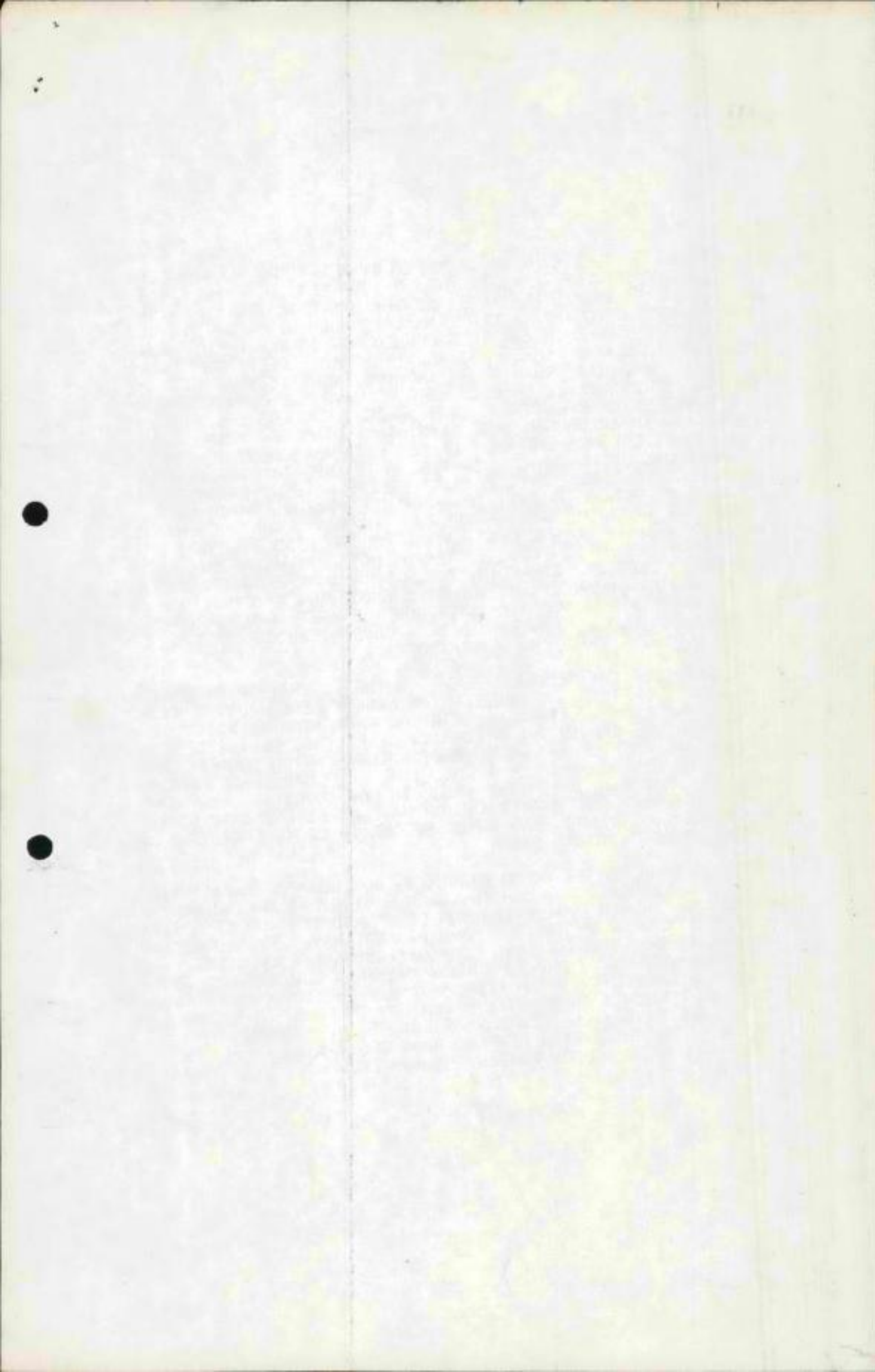
THERE IS ROOM FOR PROFOUND DISQUIET, BUT NOT FOR FATALISTIC DESPAIR. THERE IS NO SUCH THING IN HISTORY AS AN IRRECONCILABLE CONFLICT. IN OUR OWN GENERATION DEEPLY ROOTED AND 'TRADITIONAL' ANIMOSITIES BETWEEN NATIONS HAVE PASSED AWAY. NEW FORMS AND STRUCTURES OF INTERNATIONAL COOPERATION HAVE EVOLVED. THE WORLD COMMUNITY SHOULD SUMMON THE ARAB GOVERNMENTS TO ABANDON A HOSTILITY WHICH FLOWS AGAINST THE ECUMENICAL AND UNIFYING CURRENTS OF TWENTIETH CENTURY LIFE. IF THIS IS DONE THE MIDDLE EAST WILL THEN HAVE A FUTURE EVEN GREATER THAN ITS PAST, INSPIRED BY A NEW AND SPACIOUS VISION -- A CONTINUING HOPE FED BY CONTINUING ACHIEVEMENT.

E N D

עד כאן.

תפוצה א'

דכ/עס

ברית המועצות והחבלנים

לפי סרוד מ-21.10 התבטא שילייפין על ארגוני החבלה בכנס השביעי של האיגודים המקצועיים שהתקיים באוקסובר בבודפשט. אמר כי הדרך להסדר הסכסוך במזת הינה של ידי קיום ללא סייגים של החלטת מועצת וכלן בריהם תובעת סנקציות מטעם מועצת בגד ישראל ללחוז על קיום ההחלטה. כמו כן יש לפתור בעית הפ ליסיס הערבים באורח צודק ואז

We consider Palestinian patriots struggle for eliminating consequences of Israeli aggression as a just national liberation anti-imperialist struggle and will render support it.

עד כמה שזכור לנו לא נאמרו הדברים הכלליים במשפט האחרון עד כ על ידי גורמים רוסיים רשמיים. לכן מציין החקוכי עד עכשיו דיבר התעמולה הסובייטית על הפטריוטים הערבים וההתייחסות לבעיה הפלשתינאית היתה יותר מעורפאת. חקר מוסיך כי זוהי הודעה ראשונה בתמיכה בחבלנים. מניחים שהתכוון לתמיכה מדינית תעמולתית אחת היה משתמש אולי בביטוי *assistance* ולא רק *support*. מכל מקום לאחרונה ישנו ידענות על שינוי בעמדה הסובייטית כלפי הסרוד. קויימו מספר פגישות עם הצדדים בשעה שנעבר דחו הסובייטים פניות כאלה. בשעתו קיבל פרסום רב סירוב פודגורני לפגוש פראפת בהיותו באלגיר. מדובר גם על אפשרות סיוע ממשי אם כי אין לנו עדיון כל אישור מהימן לזה.

ב-31.10 פרסם משהח הסובייטי הודעה חריפה על ישראל ועל אהב. ביקורת על מדיניות ישראל בשטחים ועל הודעות של סנהיגי ישראל וטענה כי ישראל מערערת כל סיכוי של הסדר מדיני. ההודעה תובעת אמצעים מידיים להניא לנסיגת ישראל מכל השטחים המוחזקים. ההודעה מזכירה כי בריהם היא בעד ביצוע החלטת מועצת מתוך חבילה. מצינת כי בעית הפליטים הפלשתינאיים צריכה לבוא על סיפוקה הצודק. בריהם בעד המשך המגעים בין המעצמות לרבות פגישת 4 המעצמות. טוענת כי עמדת כמה ממעצמות המז הינה בניגוד להחלטת מועצת. תומכת באיחוד מדינות ערב, מזכירה ההתפתח בלבנון והתכניות לפגוע באיחוד מדינות ערב. המצב באיזור מחייב איחוד כל מדינות ערב כדי לבטל תוצאות התוקפנות הישראלית ולהגן על הזכויות הלאומיות וההישגים של עמי ערב. מזכירה הודעת ברזנייב בעת

הצהרת פראג

לדברי סגן שרת הרומני 2.12 ההצהרה מיועדת בין השאר להרגעת
אותם החוגים במצרים החוששים מהידברות עם בריהם ואהב. הרומני הביע
דאגתם להסתבכות מוגברת במזרח אך הודגש כי לא רואה ברגע זה כל מוצא
מידי מן הסכר.

נציגנו בבודפשט ב-2.12 מוסר הערכתו על הצהרת פראג. לועתו היא
מכוונת בלי ספק בעיקר לקראת ועידת רבאט, לתת יתרון גיבוי לנאצר,
לחזק יוקרת בריהם בין הערבים, לפזר ספיקות לגביה וגם להוציא הרוח
ממדרשי הסינים ומגורמים קיצוניים ערביים. הכנס בפראג הוכן בחפזה.
הרוסים רצו הפעם להופיע יחד עם יתר ארצות הגוש. לנציגנו נדמה כי
רצו להבהיר עמדתם גם לגבי הפלשתינאים וגם בשאלה זאת לחייב הגרורות.
ארגנו הכנס בחפזון כדי שבכנס מוסקבה הקרוב יוכלו להתרכז בעיקר בשאלת
בסתון אירופה ועמדה משותפת ליזמות גרמניה המערבית. רצו להבטיח
בשאלות אלו הופעה משותפת ואחידה כולל רומניה ולכן הפרידו את
שני הכנסים.

במברק מ-28.11 מסר הנציג כי שמע במקור רומני הסברה כי סיבת
הצהרת פראג היא הרצון לסבוע התקרבות ארצות ערב לאהב. הגיעו לאזני
הרומנים סמועות כי יש אצל הערבים נכונות להתקרבות כזאת.

קריטיקה

ב-28.11 נוסדו אלו לנציג
ו סודר כי לא ידעו קודם
לכנסו הקודם של-28.11
ב-28.11 אלו לנציג
ב-28.11 לנציג

ב-28.11 נוסדו אלו לנציג
ו סודר כי לא ידעו קודם
לכנסו הקודם של-28.11
ב-28.11 אלו לנציג
ב-28.11 לנציג

הפגישה עם הצבים. כריהם מדגישה שתוסיף להושיט *comprehensive deal* למדינות ערב כנגד *encroachment* של ישראל ומגיבניה האימפריאליסטים. כריהם תסמך תבעה הסדר פוליטי מהיר של משפט מזת.

בתגובה הגיבה מחמד שיש בהודעה הרוסית מספר האשמות נגד אהב שהינן לגמרי לא נכונות. ההודעה באה שעה שאהב ובריהם נמצאים בשיחות סודיות ביחס לאיזור. אם כי הסובייטים חוזרים על רצונם להמשיך במגע בין המעצמות הודעתם מעלה שאלות אם אמנם רוצה כריהם בהסדר שלום של סכסוך ישראל ערב. אהב מחייבת שלום באיזור ואינה מתייחסת באהדה או תומכת בכל מדיניות של התפשטות. אהב תומכת בהחלפת מועבים לכל סעיפיה ובשיחות עם המעצמות להקל על השגת הסדר. היום בפגישה עם דוברינין מכר שהח האמריקני על אכזבתו מההודעה הסובייטית.

ב-5.11 סיפר איטמחמד לנרוך כי אין בידי באמריקנים כל סימנים שסובייטים מסיועים ישירות לארגוני החבלה. לא בראה כי בריהם מתכוונת להגיש להם סיוע ישיר וזאת מתוך חשש לעורר חשדותיהם של ממשלות ערב. כריהם שואפת ליצור כלבנון חזית עממית בה יטלו חלק אלמנטים קומוניסטיים סוציאליסטיים ונציגי ארגונים פלשתינאים. אך לפי-שעה בראה כי התארגנות פורמלית או בלתי פורמלית מסוג זה עומדת לקום. ב-5.11 אמר מומחה לענייני בריהם במחלקת מזת במחמד כי על אף הצהרת שילייפין בענין הטרור והודעת זמיאטין מ-31.10 לא הגיעה מחמד למסקנה שהסובייטים באשו משיחות השחים. ציין כי במסיבת העיתונאים בשאל זיאמיטין פעמיים על תמיכת בריהם בטרור הפלשתינאי. ב"י טיימס מ-1.11 פרסם התשובה לשאלתה אחת שבה אמר זמיאטין שבריהם תומכת במדינות ערב המנהלות מאבק צודק נגד התוקפן הישראלי. בתשובה לשאלת ההשביה אמר כי עמי ערב מקיימים מאבק מזויין נגד פולשים ישראליים המחזיקים בשטחים ערביים. יהיה זה לא נכון אם בריהם היתה כופרת בזכות לקיים מאבק מסוג זה נגד מחזיקי שטחים והפולשים לתוכם. יש דוגמאות היסטוריות (הפרטיזנים והרזיזטאנס). אלה דוגמאות צודקות ביותר למדינות ערביות הנלחמות לשחרר שטחיהן מפולשים זרים.

ב-5.11 אמר איש מזאר במחמד כי בריהם מגששת להגביר הסגנון עם תנועות הטרור אך עושה זאת בזהירות רבה ובכל מקרה טרם העניקה להם מעמד רשמי או חסות רשמית. ההערה שאינם מתכוונים לעשות זאת גם בעתיד הנראה לעין וזאת משום שבשפעה השלילית שעשויה להיות לדבר על משטרים הקרובים להם באיזור קרי נאצר במיוחד. עם זאת הסובייטים מתלכטים מה יהיה מחר ואחרי נאצר ובמיוחד עכשיו שנאשו מלהקים מפלגה ראויה לשמה ושעליה ניתן להישען

בכל מקרה אולי לסובייטים נבין נפתאח מתוך כוונה להתכוון לקראת התפוררות
מחיקה לכת במזת שעיקרן הגברת כוחן של תנועות סרור והקמתן של מדינות
גרילה מטש. כן חוששים מחזירת סינים לשורות או למזחות התנועות. הדוח
שהראה דוונק לארגוב, אותו הגיש סוונק לסמונים עליו, מציג הצהרת שבלס
שלפין כחורגת מן הקו הרשמי כפי שנצ לידי ביטוי בדברי זמיטין ומעריך
שתמיכת בריהם בשלב זה לפחות בתנועות הסרור מוגבלת לפעילותם בשטחים
הכבושים ואין להקיש מתמיכה זו שבריהם אכן חותרת להרוס את ישראל.
סוונק הביע הערכה פסיטית לגבי מעמד אהב במזת. מדרבנת את מחמד
במגיעיה עם הסובייטים ההערכה הנסוחה כי המשך המצב הנוכחי פירושו התערערות
כל מאחזי אהב באיזור והתגברות ארגוני הסרור עד כדי הפיכתם לגורם מרכזי
באיזור. ארגוב טען שגם אם לפנינו תקופה של אנרכיה גוברת בעולם הערבי
תוך כדי רדיקלצצציה של האלמנטים שישמשו בו בערבוביה אין פירוש
השתלטות סובייטית בתנאי שאהב לא תנהג מעמדת חולשה ודאגה גלויים לכל.
במסכת בריהם יש להזכיר הודעת קוסיגין בשבוע השני בנובמבר ביסיבה
לכבוד ראש ממשלת סודן במוסקבה כי ישראל במדיניותה מסכנת שלום העולם.
לפי העתונות מ-16.11 הניעו השירותים הערביים ממוסקבה תמיכה
נפתאח אם כי מתחו ביקורת על פעולות מסוימות הפוגעות באזרחים כגון
סופרמרקט בירושלים וכו'. הם סאותר סוג פעולה כהפצצת אירביד וסלם
בידי הישראלים.
ביחס לתמיכת בריהם בארגוני הסרור והן בשאלת הפעלת סייסים סובייטים
במצרים ראה בנפרד שיחות יריב נושינגטון.

הערכת השיחות הסוביסיות מצריות בסוסקבה

יש לציין קודם כל הודעת קוסיגין בנשף לכבוד המצרים כי בריהם רואה בפעולות ההתנגדות פעולת שחרור לאומי (יש לבדוק הנוסח).

לפי הערכתנו במישור המדיני הסוביסים הדגישו הצורך בהמשך המאמצים לפתרון מדיני בעוד העמדה המצרית הפוסטבית מבליטה שהמאמצים הגיעו למבוי סתום בגלל מדיניות ישראל ואין מנוס איפוא מפתרון צבאי.

הסוביסים ראו לנגד עיניהם אינטרסים גלובליים המחייבים המשך הידברות עם אהב-שיחות הכנה לועידת נפתון אירופה והשיחות עם סין. הערכת מצב משותפת יכולה להיות שעדיין לא הגיעה השעה לפתרון צבאי ועל כן בשלב זה ביתן להמשיך במלחמת התשה כשמבחינה מדינית אפשר להתמיד בקו שמסרתו עידוד האירוניה בעמדת אהב. הדגש בדברי קוסיגין על חיזוק כח ההגנה של הערבים יש להניח שהסוביסים לא נענו לכל דרישות הרכש המצריות אם כי הובטח המשך הסיוע לחיזוק כושר ההגנה של צבא מצרים ויתר מדינות ערב. מבחינת המהלך המדיני כל עוד לא הגיעו לתיאום עם המצרים מגלים הסוביסים הסכנות וזהירות במגעים עם אהב ובמנעים מלחרוג מעמדות שבנקטו על ידם עוד בחודש יוני. זאת בעיקר לאחר הסלון של נוסחת רודוס ומול חידוש שיחות הארבע.

מסתמנת בסיה של התוצרות מאחורי החלטת מועצת בפירוש הרוסי פמכי הנוקשה. דהיינו שההחלטה היא לביצוע וששמעותו של ביצוע קודם כל נסיגה. ההודעה הסתומה נראית כפשרה בין העמדה הסוביסית המחייבת המשך הטאמץ המדיני תוך תמיכה בערבים לבין העמדה המצרית שביקשה לשים הדגש על הצד המלחמתי בגיבוי סוביסים. צפוי המשך המשא האנטי אמריקני החריף של מצרים. מעניין להצביע על המאמר בפדנדה שצוטט בדדיו בגדד ושחקיף את נאום רוג'רס. המגמה האנטי אמריקנית תובלט בפיקטת רבאט בנסיון לרתום לכך גם את המתוונות בעיקר פייסל. הפסגה תקבל החלטות קיצוניות אולם הסוביסים והערבים יוכלו לסעון שלא בסתף הגולל על אפשרות פתרון.

18.12.69. דובר ממשלת כצרים במסיבת העיתונאים השבועיים - עמדת
אהב והצעות רוגרס. כדי שהערבים ישתכנעו שעמדת אהב מאוזנת אין די
בהצהרות. עמדתם מתבססת בהמשך הספקת הנשק והפנסונים לישראל שחתה
החלטות האו"ם.

19.12 - שיחת אבנ רוגרס

1) מטנהל החקרנסחמד ב-30.12 לבן אהרון:

נוטים להעריך שנאצר סלכתחילה לא האמין שיוכל להשיג הסכמה מוחלטת נרחבת גם לתכנית פאוזי גם להגדלת התמיכה הכספית וגם לקבלת הנהגתו של נאצר. לנאצר היה ברור מראש כי בומדיין ובציגי עיראק סוריה דרום תימן וכן פייסל יסמכו לו סלכרות אם ייקרא לקו מלחמתי קיצוני ויתבעו מסבו להכריז על כך פומבית ולהתחייב בפניהם על מועד כתנאי לתמיכתם. לכן הנית שתכנית פאוזי תידחה וקיווה תמורת זאת לתמיכה כספית מוגברת ואולי גם לתמיכה מדינית והצהרה כללית שביסודה תהי חזרה לחרטום. נראה שזכה להגדלת סיוע כספי ולפחות לתשלום חד פעמי. במישור המדיני לא הצליח אף לא נכבדו ידיו להשגת יעד זה בפורום של מדינות צפון מזרח אפריקה. הועידה החליטה לפי תוצאות מדיניותו החדשה של בומדיין שהופיע בקו מתואם עם תוניס מרוקו ששם מכשולים בדרכו של נאצר, ושחתר להבנה סקטית עם כמה ממחבגיו נאצר כמו פייסל עיראק וסוריה. בומדיין טוניס ומרוקו נוקטים כלפי לוב במדיניות של הסתן ונראה בתקווה שהמצרים יכשילו את עצמם בגילויי הלהבות יתירה שתעורר חשום של לאומנות בלוב, ושתביא לדחיקת אל קדאפי הסזורה יתר על המידה עם המצרים. בסחמד רואים צירופה של סודאן למשולש מצרים לוב סודאן כחיפוי על היעד המצרי האסיתי שהוא לוב עשירת הנפט.

הסעודים מרוצים מתוצאות הועידה - לא הרשה העלאת סכסוך רעות עם סעודיה, הצליח לסגור נצחון נאצרי על ידי בקיחת קו קיצוני יותר מזה שנאצר יכול להרשות לעצמו ונתמך בכך על ידי בומדיין. חוסיון לא היה פעיל בוועידה והיה צמוד לקו נאצר. לא היו סכסוכים בין עיראק לבין סוריה ושניהם היו קיצוניים מדי לצרכיו של נאצר.

הרוסים יעצו למדינות ערב לא למרוק הדלת בפני פתרון מדיני והטביר שהערבים לא מוכנים לכך מבחינה צבאית. בריהט לא תוכל לחלצם מצרה אם יפעלו בטרם עת. יעד טומיטי זה הושג אולם במחיר אי ההצלחה לנאצר אישית, שבה היו הסובייטים מעוניינים. יש ומחמד נוסלת לעצמה זכות בכך שהועידה נגמרה ב- הוא עצמו סביר שתרומת אהב היתה מאד זעירה. אולם סיפקה משענת כלשהי ללבנון ולירדן. בסיסית לא השתנה דבר במעמד אהב במזת כתוצאה מן הועידה. לכך העיר החקר שההערכה שידי נאצר לא נכבדו במישור המדיני אינה נראית בין היתר מהסיבות הבאות: סמילא כבל ידיו עוד לפני הועידה בשאלת הפתרון המדיני. קשה להאמין שנאצר לא קיווה ליותר מטה שהשיג. המאסרים והפרשנויות בסצרים לפני הועידה העידו על ההפך.

בשיחת רבין סיסקו ב-29 בדצמבר אשר רבין שלפי דעתו מהלכי אהב לא השפיעו
על תוצאות רבאס. אלגוריה הצטרפה לעמדת סעודיה כ
התנגדות להצעותיו
של באצר ולהגברת החסימה הסעודית בו. סיסקו השיב כי הם חושבים אחרת.

2007 5116 330
10000 10000
1000 10000

Your Majesty:

I feel it a privilege and a moral obligation to address my appeal to you in connection with the situation in the Middle East. This situation is reaching a turning point. Two and a half years after our area was plunged into war by the President of Egypt, in close concert with the U.S.S.R., a summit of Arab nations is about to take place with the declared purpose of making preparations for further war. Over these two and a half years, President Nasser has consistently refused to budge from the Khartoum doctrine of no negotiations, no recognition and no peace. He has squandered further vast resources of his people in arms escalation. He has brought to his country and the area thousands of Soviet experts, thus endangering still further the integrity and independence of all countries of the Middle East and of Africa. His military actions in the Canal area, his insistence on parallel action by the armies of the Eastern Command, his encouragement of terrorist actions have brought him no glory and have merely caused further suffering in our area in addition to undermining the regimes of Jordan and Lebanon and strengthening the voices of extremism in Arab councils.

We do not want war but we do not fear it. We fear only the suffering which must accrue on both sides and the legacy of ever-deepening hatred which it must leave in its wake. We seek peace not only for ourselves, but for the entire region. We have declared time and again our readiness to meet with Arab leaders without prior conditions in order to achieve a settlement of the issues between us and to inaugurate an epoch of peace and cooperation in the area. Such negotiations alone will be proof to us that Arab leaders

had moved from the barren and insensate concepts of uprooting us from our land and will indicate their readiness for a new chapter in Arab-Israel relations.

The course advocated by President Nasser will not achieve its objective but only increase hatred, deepen the suffering of his and other Arab peoples and open wide the gates of the Middle East to those from outside who plan to quench the independence of all peoples in the area.

I appeal to you to use your best influence to block this insensate course. In doing so, I recall with deep appreciation the successful and historic effort you made some months ago in contributing to quench the fires of religious animosity between Moslem and Jew. May I say that your tact, leadership and statesmanship in the cause of peace will be acknowledged by men of peace throughout the world and will be etched on the tablets of Middle Eastern history for all time.

311 18-1-69 0969

Your Imperial Majesty
....

May I permit myself, through General Zamir, to bring
to your attention a few observations ^{on} ~~in our thinking relating~~
to the developing situation in the Middle East: ^{as it has developed since}
^{Foreign Minister} ~~discussed it~~ ^{with you}

While Egyptian provocations will doubtless continue in
the Suez Canal area, the major ^{Egyptian} ~~offensive of the Egyptian~~
~~army undertaken from the month of March~~ ^{by means of} through massive
^{affects} artillery barrages, air sorties and penetrations ~~by commando raids~~
~~groups~~, has been successfully repulsed. Our position in the
Canal area is stronger today than it has ever been since
~~our forces reached there~~ the Six-Day War. It must by
now be clear to President Nasser that his forces are not
capable in the near, ~~possibly in the foreseeable~~, future
^{successfully} of launching all-out war against Israel.

This development has brought him to ^{knowledge} ~~project~~ ^{to his} ~~people and to the other Arab peoples the concept of a long~~
war of attrition. This war of attrition will not ^{change} ~~deter~~
us ~~in~~ our policy of staying on the cease-fire lines until
true peace is achieved; ^{it} ~~It~~ can only cause further meaningless
suffering to the peoples of the area.

In order to ^{incur} ~~sustain and broaden~~ the war of attrition,
President Nasser will seek at the coming Rabat Conference
to gain approval and ~~greater~~ ^{an} support for his aggressive policy.
He is opening the doors of the area ^{Middle East} ~~ever-wider~~ to Soviet

penetration and is lending status and encouragement to terrorist groups.

With Egyptian and Syrian support, these groups are undermining the regimes of Jordan and Lebanon, ^{and} threatening the ^{internal equilibrium} ~~inner integrity and balance~~ within these two countries. The Soviet Union is ^{now} recently showing signs of extending support ^{ing} to the terrorist organizations, ^{This follows the Soviet line adopted during} ~~in the attempt it has been engaged~~ ^{which aims at} ~~in for~~ the past fifteen years of undermining the stability of the countries of the area.

Because of the Vietnamese situation and internal American developments, the United States Government ^{evidently} ~~seems to expect~~ the countries of the area themselves to shoulder ~~an ever-~~ ^a greater burden ^{and responsibility for} ~~in the maintenance of the integrity of the region~~ ^{stability in} ~~as a whole.~~ ^{Riddle Task.}

Your Imperial Majesty, ^SThe situation in our area requires coordinated action of the peace-loving and freedom-loving countries to stem a dangerous tide. I have asked General Zamir to elaborate on these observations and to suggest for your consideration certain tangible steps which might be taken. I should myself welcome the opportunity, at a mutually convenient time, of discussing with you the situation in the area ^{with you}.

May I take this opportunity of expressing deep gratitude for your wisdom and statesmanship at the recent Islamic Summit Conference which played so great a role in quenching the ^{dangerous} ~~fires of incoherent~~ religious antagonism.

They emanate from the same sources.

Your Imperial Majesty ^{but common} ~~the~~ dangers to ~~our~~ area are great, ^{but} indeed. However, the history of our area in the past decades proves that with firmness, fortitude and coordinated action deterioration can be halted and the foundations laid for the security, peace and welfare of all the peoples of the region. May I say that your counsel and statesmanship are crucial for this effort.

With respect and every good wish for your health and happiness and the well-being of the people of Iran,

Golda Meir
Prime Minister

His Imperial Majesty Shahinshah-i-Iran Riza Shah Pahlavi

(נוכח 31.12.69)

עצמאות העובדים בסחונות, ~~לפני ידון סעיף~~

בתקופה זו יש לציין באום חוסיון ב-1.11. בימתו היתה קיצונית מאד
אם כי לא סגר כליל את הדלת להסדר מדיני. אולם המאורע המרכזי מחוץ לתחום
הנסחון היה באומן של נאצר בסוף השבוע הראשון בנובמבר. באום זה נישא
לאחר שנאצר תיווך בקהיר בין נציגי סמלנון לבין עראפת ועראפת בוכח
בגלריה בפרלמנט המצרי בעת הנאום. דומני גם כי לפני הנאום התקיימה מועצת
ההגנה הערבית בקהיר שם הוחלט שאין פתרון אלא בכח וסוכס על כינוס הפסגה
הערבית (זו תהיה פסגה ראשונה מאז חרסום ב-67 ונועדה להתקיים ברנאס
במחצית דצמבר).

נאצר דיבר על כך שהכח הערבי יצטרך להחזיר לו את השטחים שנכבשו
דרך נהרי דם כשהשמים אדומים מאש. תיאר את ישראל כעומדת עם הגב לים
ואילו הערבים עם הגב לאנדון. סיפר על הצלחות צבא מצרים. לבאומן
קדמו פשיטות לאור היום באיזור התעלה ודומני גם פעולת הפגזה של חיל הים
המצרי זו הפעם הראשונה לעבר עמדו. שלנו בצפון סיני לא הרחק מהתעלה.
אמנם גם בהילואן בקיץ היתה בדברי נאצר בעימת חרדה לעתיד (אם הערבים ינוצחו
עוד פעם יישכחו מההיסטוריה) אולם דומני כי הניסוחים הפעם היו הכי קיצוניים.
והעידור יותר מכל באום בעבר על הדילמה הגוברת אצלו. לאחר כשלונו ממרץ של
יולי איבנו יכול לחשוב על פעולה בסחונות מרחיקה לכת בזמן הקרוב. מאידך
עליו לעמוד מול הלחצים. פעולות הירי המצרי בתעלה אם כי במשכות היבן
רחוקות מקנה המידה שהיה קיים בחדשי האביב ראשית הקיץ.

באום נאצר פורט בושינגטון כסימן לדחיית הסובייטים את הנוכחה
האמריקנית האחרונה בשיתות השמים. ורש כנאום מלחמתי וכאילו חתם בולל
על סיכויי הסדר שלום באיזור. ראה לעיל הערכת סיסקו שהנאום קשור גם
בכינוס הפסגה שבה ידרוש נאצר כספים בוספים סמדינות הנפט.

תוך כמה ימים בקהיר היה נסיון לוכך הרושם הקיצוני של הנאום. לעומת
פרטנות אל אהרם הרי הגזם המצרי נתן פירוש יותר מתון ולדברי העתונות נאצר
אמר לשהח הקנדי שמתפל על הפירוטים הקיצוניים לנאום. (תוספת: לעומת זאת בד
רוח מאוסנה ב-21.11 מודיע עברון על סמך שיחה עם שהח הקנדי כי שרף וכן סנבל
משהח הקנדי התרעמו שפני נאצר למלחמה. מאידך שגקנדה בקהיר ומוסמח¹⁰ משהח
הקנדי גורסים שנאצר מוכן להסדר מדיני. ריאר אמר לקנדי כי מצרים לא מסכים ל
הסדר שאינו מנוסס על הפירוש המצרי להחלטת מוענים כולה.

בתגובה להערת שהח הקנדי על הסכנה להשתעבדות מצרית לכריהם משך נאצר בכפפיו
והעיר כי אין לקחת זאת בחשבון במאבק נגד ישראל. להערכת הקנדי כי נאצר נראה

טוב בריא הגיב ~~שהלש~~ השלים המצרי כי אין פלא לאחר ששכנע חמישה שבועות לאחרונה.

ב-25.11 או ב-26.11 במסר מאוטונה כי שהח הקנדי יכחה באזני ממשלת מצרים על שדבריו במסיבת עיתונאים במצרים כי נאצר אמר לו שמעוניין בהסדר שלום (יש לבדוק הציטוט הסדויק בעתונות) לא הופיעו בעתונות מצרים ולא הורשו להברקס בידי עתונאי חוץ. לדברי כתב קנדי שהיה אז בקהיר אמר לו הצנזור המצרי כי הצנזורה הוטלה על פי הוראה מגבוה. לשאלה נוספת של הכתב רמז הצנזור כי אולי ההוראה באה מנאצר עצמו. ב-19.11 (לפי העתונות מה-20.11) דובר ממשלת מצרים כי ציין החלטת מועצת ההגנה כי אין יותר סיכוי לפתרון מדיני. עם זאת טען כי מצרים עדיין תומכת בהחלטת מועצת בלפור כחנאי של ביצוע מלא וחבילה מלאה. הוא סירב לומר בדורות עם מצרים דוחה הנוסחה האמריקנית האחרונה. מאידך במסר כי ריאד בנאום ב-17 או 18 בנובמבר בפני הפרלמנט המצרי דיבר על שלוש תכניות אמריקניות שהוגשו לסובייטים וכולן עוינות לערבים. מצד שני יש ידיעות בעתונות שנאצר אמר לשהח הקנדי כי מתנגד לנוסחה האמריקנית שכן היא מוגבלת למצרים בלבד ואינה בוגעת לירדן ולסוריה או ליתר ארצות ערב.

בסיכום, אם ביקוח תעמועי ההודעות בהעמולה המצרית מהסכמת ריאד בניו יורק לשיחות רודוס ב-25.9 ועד הודעת דובר מצרים ב-19.11 אין לדעתי להסיק כי מצרים החליטה סופית שאין טעם בלחץ על המעצמות וכי רק כתוצאה דרך אחת והיא הסלחמה. בסיקשור זה יש לזכור באומי נאצר והודעות מצריות בינוארפברואר של שנה זו ערב כינוס ה-4.

בשלושת החדשים האחרונים באיזור חלו דומיני שלוש התפתחויות יסוד. הפיכה בלוב, שהמערב גילה כלפיה חוסר אונים ושבישרה כאילו ראשית התמוטטות מאחזי המערב באיזור (יש לזכור גם התדרדרות בחרסום לפני כן). שנית חרדה זו במערב גברה עוד יותר עם ההתפתחויות בלבנון במחצית אוקטובר. משבר לבנון בנה אחת גרם לזעזוע עמוק במבנה הפנימי של לבנון, העלה את עראפת והפתאח במזתומבחינה בינלאומית ככל מדיני כמעט בשוויון עם ממשלות ערב הסדירות והחזיר את יוקרת נאצר באיזור וודאי גם במוסקבה ובושינגטון כמנהיג היחיד המסוגל לתווך בין סמלבנון ובין הפתאח. על השפעת מאורע זה בושינגטון ראה לעיל. היה לו ללא ספק השלכה על מחשבתנו הבטחונית (ראה לעיל ולהלן).

אולי למשברי לוב ולבנון גם כן היה השפעה בגיבוש הסיכום בקהיר בעת מועצת ההגנה על כינוס פסגה דבר שחומי נ ונאצר חותרים אליו מזה קרוב לשנה (כזכור מיד לאחר אל אקצה דגל נאצר בפסגה ערבית ואילו פיוסל ואחרים

עמדו על פסגה מוסלמית שהתקיימה בספטמבר ברבט מבלי תוצאות ניכרות, ואם כי הוקמה בפסגה המוסלמית סוכירות קבועה והוחלט על המשך הפעילות (השאח התבטא בדאגה באזני אבן בשבוע השני באוקטובר בקטר להמשך ואמר כי סיכם עם אחרים שהמפגש הנא יהיה של שרי חוץ, החליט להישאר בפנים כדי לנסות ולהשפיע למתינות). בסוגית רבאט יש לציין הפירות שקצרו מהפעולה בפרס תוריכה ומרוקו במשך השנים. מיד לאחר הפיסגה בפגש אבן בניו יורק עם שהח התורכי ובשובו ארצה ביקר בטהראן ואילו בוריס ביקר אצל מרקוס. מרקוס אגב הביע באזני בוריס המחשבה שחוסיון הינו מכשול להסדר באיזור שכן אינו מציג את הפלשתינאים. לו הסתלק אפשר היה להקים ממשלת פלשתינאית ברבת עמון ואז אולי היו יותר סיכויים להסדר. בסוגית יחסי מצרים נדיר "מ התמונה מעורפלת. בזכור סמוך לעבין אל אקצה בראשית ספטמבר דובר על מתיחות בקטר לנסיונות חדירה סובייטים ועל כך נאו הכחשות. עוד לפני כן דובר על ביקור נאצר במוסקבה ולאחר מכן בכלל סיבות לא ברורות תכנית זו ירדה מהפרק. בשבועות האחרונים אחאדא הודיעו על ביקור קרוב של משלחת מצרית בדרג גבוה למוסקבה. באזני הפרלמנט המצרי הודיע שר המלחמה המצרי כי בריהמ מספקת לקהיר כל הדרוש. פתאום ב-17 או ב-18 בנובמבר התברר כי המשלחת לא יוצאת מיד למוסקבה ושוב התפתחות זו הינה טרף להערכות המשקיפים מבלי שאיש ידע בדיוק פירוש הדבר. (תוספת מ-29.11: עד כה לא יצאה המשלחת למוסקבה. סיכום ההערכות אצלנו לפי החקר היה כי בריהמ גורסת שהמשלחת המצרית המוצעת לא תוכל להתחייב למהלכים הקרובים הביל שמצרים לא תוכל להסתלק מהם. נוסחת רודוס שימשה לקח. היא תואמה מראש. הנסיגה המצרית הגבילה חופש התמרון של הסובייטים כשיחותיהם עם האמריקנים. היוזמה המצרית כבראה הכוונה להודעות מצרים שכפרו בהסכמת ריאד לשיחות רודוס) נבקשה ללא דיון מראש עם הסובייטים. סיבה אחרת כבראה לעיכוב נצאת המשלחת הינה שהמצרים פרסמו על הביקור ללא תיאום מראש עם הסובייטים. סיבת אפשרות נוספת - אי רצון להיענות לתביעות רכש חדשות של המצרים. כן יש לקחת בחשבון באפשרות כי הסובייטים רוצים להמתין עד לאחר הפסגה הערבית. כמו כן יש לקחת בחשבון כי אצל הסובייטים יש דיונים על מדיניותם המזרח תיכונית. מכל מקום הערבים מסבירים העיבוד בביקור גרצקו כקובה ובביקור נשיא סורקיה במוסקבה. במיקשור המצרי יש להזכיר ביקור שהח הקנדי בקהיר והנסיגון המצרי לתקן הרושם של נאום נאצר על "נהרות דם ושמים מאירי אש" (ראה גם הערת סיסקו לעיל כי הנאום מכונן לקראת הפיסגה ששם ילח. נאצר לתוספת

תמיכה ממדינות הנפט). כן יש לשים לב להודעות אנאר סאדאט ב-25.11 או 26.11 בנובמבר כי החלפת הדעות בביקור המשלחת במוסקבה תסלק אי הנבות ביחס לעמדת שתי המדינות ^{כי} מתנדב/ים אמריקניים פועלים בישראל וכי מלחמת הדתשה לא השיגה את מטרתה.

מכל מקום על אף המסע האנטי אמריקני הנמרץ מצד קהיר בשבועות

ובחודשים האחרונים (על מתנדבים אמריקניים בעקבות קביעת מחמד כי אזרחים אמריקניים יכולים לטרה בצבא זר מבלי לאנד בתיבותם, כי ישראל שותפה בתסרוכי נאט"ו, כי הצעות אהב החדשות הן לרעת הערבים) הגיע ב-28.11 לקהיר סגן טר הנסחון האמריקני (שביקר כאן לפני כמה שבועות) - הביקור הראשון בקהיר של פקיד אמריקני בכיר מאז 1967 וכי מדובר בביקור סיסקו.

2015 11 11

10422 717 G2 ~~10422~~ C

11/22/1901

1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 1044 1045 1046 1047 1048 1049 1050 1051 1052 1053 1054 1055 1056 1057 1058 1059 1060 1061 1062 1063 1064 1065 1066 1067 1068 1069 1070 1071 1072 1073 1074 1075 1076 1077 1078 1079 1080 1081 1082 1083 1084 1085 1086 1087 1088 1089 1090 1091 1092 1093 1094 1095 1096 1097 1098 1099 1100 1101 1102 1103 1104 1105 1106 1107 1108 1109 1110 1111 1112 1113 1114 1115 1116 1117 1118 1119 1120 1121 1122 1123 1124 1125 1126 1127 1128 1129 1130 1131 1132 1133 1134 1135 1136 1137 1138 1139 1140 1141 1142 1143 1144 1145 1146 1147 1148 1149 1150 1151 1152 1153 1154 1155 1156 1157 1158 1159 1160 1161 1162 1163 1164 1165 1166 1167 1168 1169 1170 1171 1172 1173 1174 1175 1176 1177 1178 1179 1180 1181 1182 1183 1184 1185 1186 1187 1188 1189 1190 1191 1192 1193 1194 1195 1196 1197 1198 1199 1200 1201 1202 1203 1204 1205 1206 1207 1208 1209 1210 1211 1212 1213 1214 1215 1216 1217 1218 1219 1220 1221 1222 1223 1224 1225 1226 1227 1228 1229 1230 1231 1232 1233 1234 1235 1236 1237 1238 1239 1240 1241 1242 1243 1244 1245 1246 1247 1248 1249 1250 1251 1252 1253 1254 1255 1256 1257 1258 1259 1260 1261 1262 1263 1264 1265 1266 1267 1268 1269 1270 1271 1272 1273 1274 1275 1276 1277 1278 1279 1280 1281 1282 1283 1284 1285 1286 1287 1288 1289 1290 1291 1292 1293 1294 1295 1296 1297 1298 1299 1300 1301 1302 1303 1304 1305 1306 1307 1308 1309 1310 1311 1312 1313 1314 1315 1316 1317 1318 1319 1320 1321 1322 1323 1324 1325 1326 1327 1328 1329 1330 1331 1332 1333 1334 1335 1336 1337 1338 1339 1340 1341 1342 1343 1344 1345 1346 1347 1348 1349 1350 1351 1352 1353 1354 1355 1356 1357 1358 1359 1360 1361 1362 1363 1364 1365 1366 1367 1368 1369 1370 1371 1372 1373 1374 1375 1376 1377 1378 1379 1380 1381 1382 1383 1384 1385 1386 1387 1388 1389 1390 1391 1392 1393 1394 1395 1396 1397 1398 1399 1400 1401 1402 1403 1404 1405 1406 1407 1408 1409 1410 1411 1412 1413 1414 1415 1416 1417 1418 1419 1420 1421 1422 1423 1424 1425 1426 1427 1428 1429 1430 1431 1432 1433 1434 1435 1436 1437 1438 1439 1440 1441 1442 1443 1444 1445 1446 1447 1448 1449 1450 1451 1452 1453 1454 1455 1456 1457 1458 1459 1460 1461 1462 1463 1464 1465 1466 1467 1468 1469 1470 1471 1472 1473 1474 1475 1476 1477 1478 1479 1480 1481 1482 1483 1484 1485 1486 1487 1488 1489 1490 1491 1492 1493 1494 1495 1496 1497 1498 1499 1500 1501 1502 1503 1504 1505 1506 1507 1508 1509 1510 1511 1512 1513 1514 1515 1516 1517 1518 1519 1520 1521 1522 1523 1524 1525 1526 1527 1528 1529 1530 1531 1532 1533 1534 1535 1536 1537 1538 1539 1540 1541 1542 1543 1544 1545 1546 1547 1548 1549 1550 1551 1552 1553 1554 1555 1556 1557 1558 1559 1560 1561 1562 1563 1564 1565 1566 1567 1568 1569 1570 1571 1572 1573 1574 1575 1576 1577 1578 1579 1580 1581 1582 1583 1584 1585 1586 1587 1588 1589 1590 1591 1592 1593 1594 1595 1596 1597 1598 1599 1600 1601 1602 1603 1604 1605 1606 1607 1608 1609 1610 1611 1612 1613 1614 1615 1616 1617 1618 1619 1620 1621 1622 1623 1624 1625 1626 1627 1628 1629 1630 1631 1632 1633 1634 1635 1636 1637 1638 1639 1640 1641 1642 1643 1644 1645 1646 1647 1648 1649 1650 1651 1652 1653 1654 1655 1656 1657 1658 1659 1660 1661 1662 1663 1664 1665 1666 1667 1668 1669 1670 1671 1672 1673 1674 1675 1676 1677 1678 1679 1680 1681 1682 1683 1684 1685 1686 1687 1688 1689 1690 1691 1692 1693 1694 1695 1696 1697 1698 1699 1700 1701 1702 1703 1704 1705 1706 1707 1708 1709 1710 1711 1712 1713 1714 1715 1716 1717 1718 1719 1720 1721 1722 1723 1724 1725 1726 1727 1728 1729 1730 1731 1732 1733 1734 1735 1736 1737 1738 1739 1740 1741 1742 1743 1744 1745 1746 1747 1748 1749 1750 1751 1752 1753 1754 1755 1756 1757 1758 1759 1760 1761 1762 1763 1764 1765 1766 1767 1768 1769 1770 1771 1772 1773 1774 1775 1776 1777 1778 1779 1780 1781 1782 1783 1784 1785 1786 1787 1788 1789 1790 1791 1792 1793 1794 1795 1796 1797 1798 1799 1800 1801 1802 1803 1804 1805 1806 1807 1808 1809 1810 1811 1812 1813 1814 1815 1816 1817 1818 1819

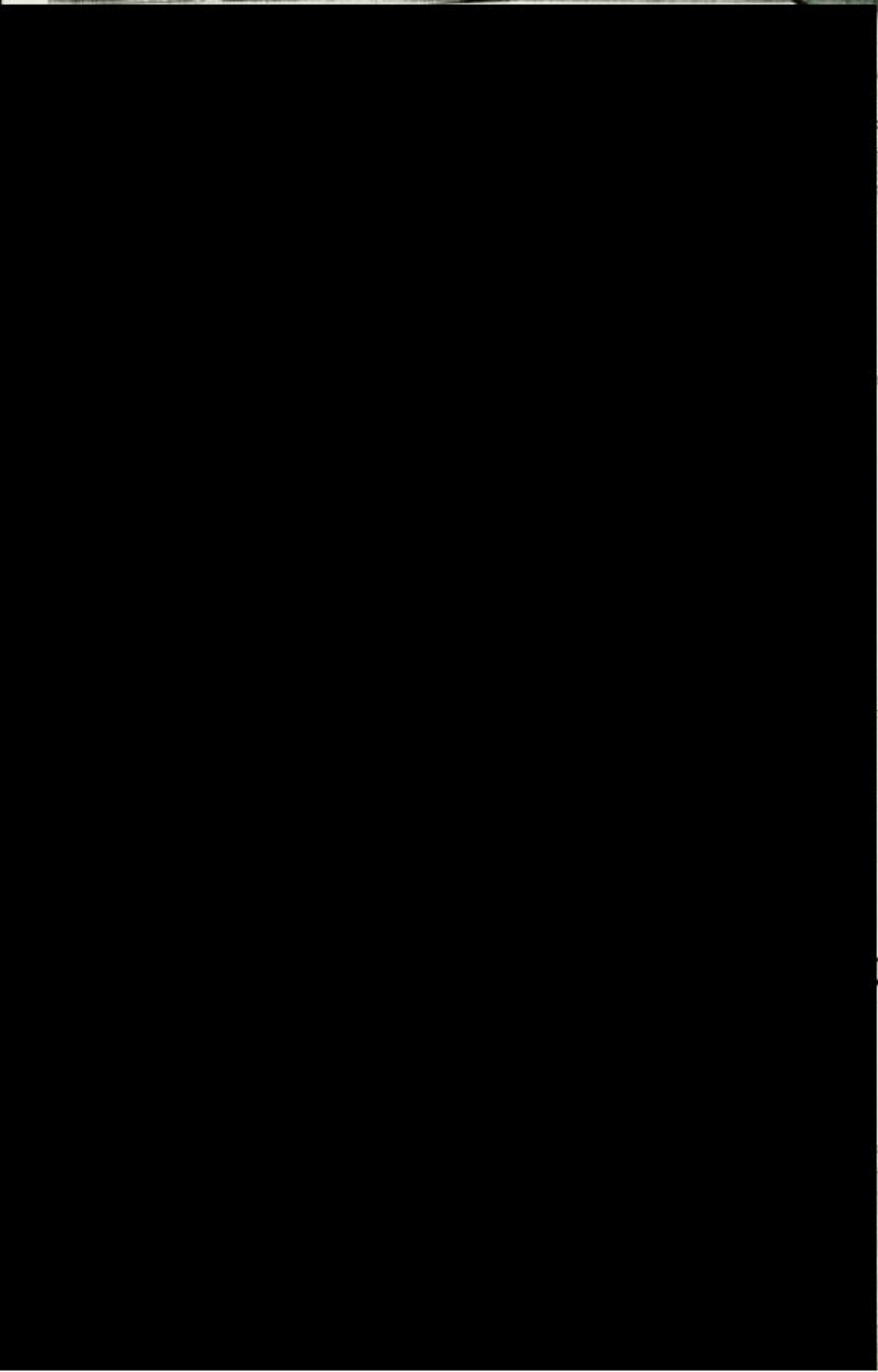
(Faint handwritten notes)

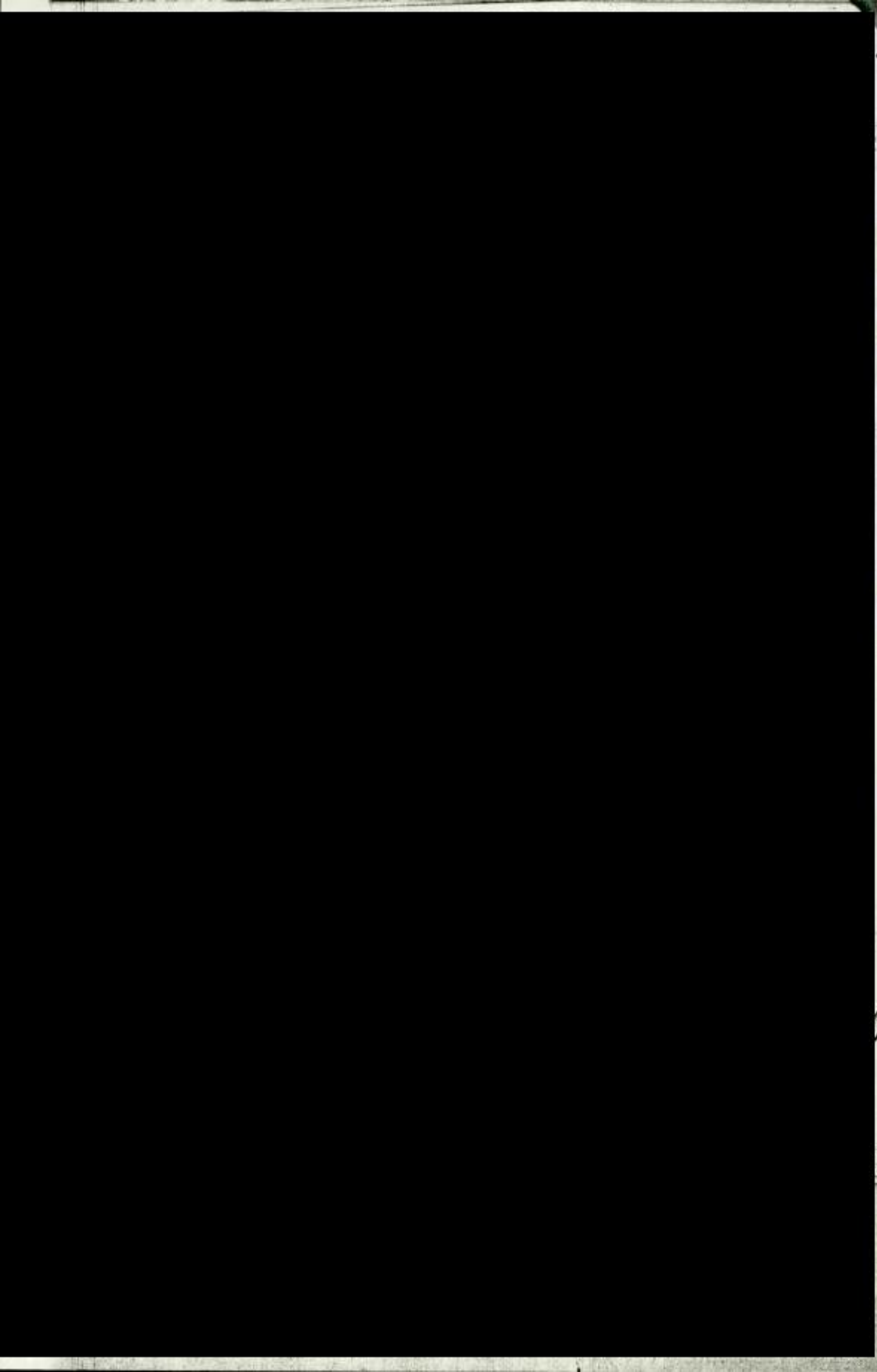
1. $\{x \in \mathbb{R}^n : x_1 = 0\}$ - x_1 axis

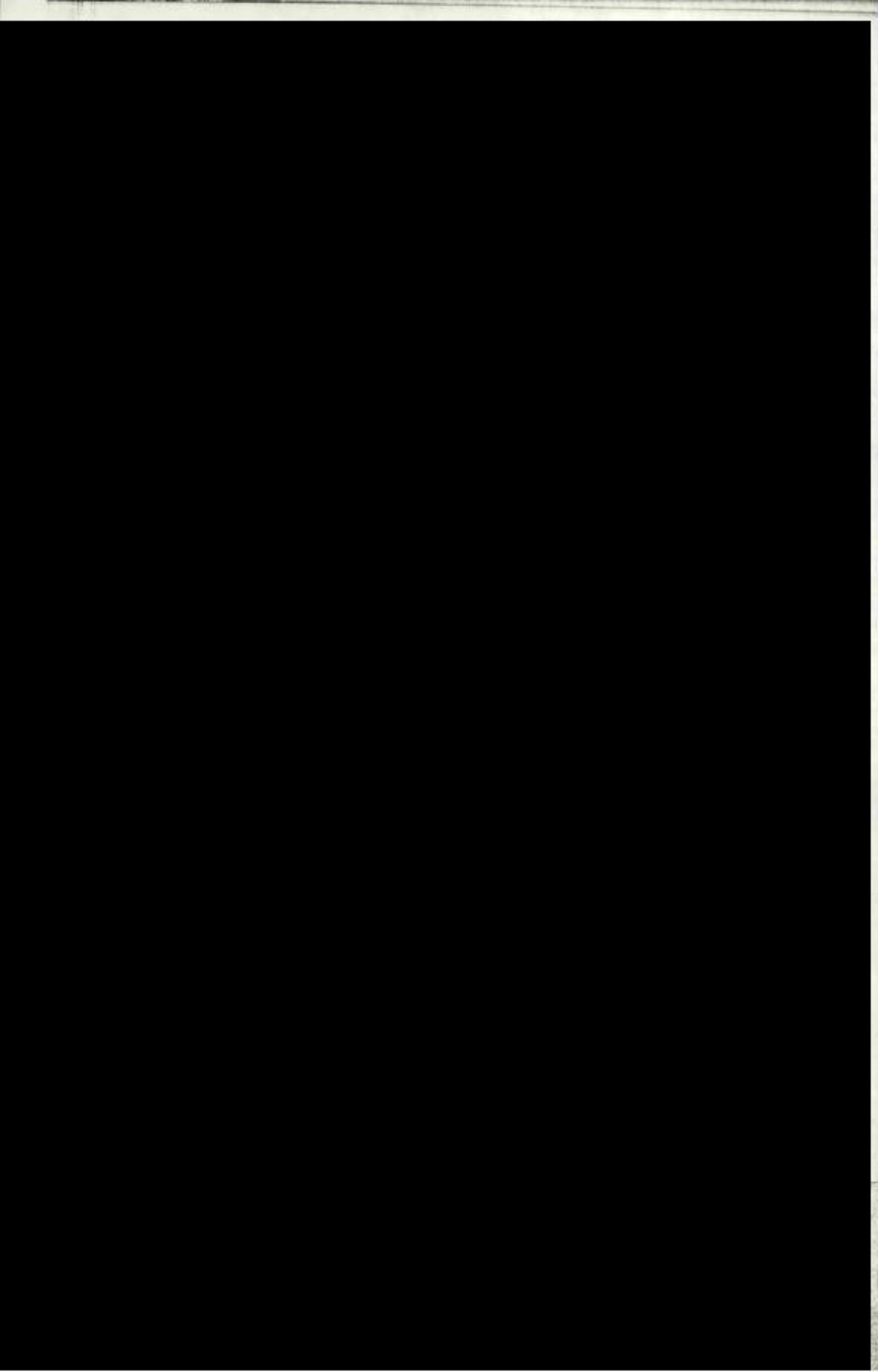
$\int_{-\infty}^{\infty} \delta(x) dx = 1$

15-1922 / 1922 8' ~~1922 8'~~

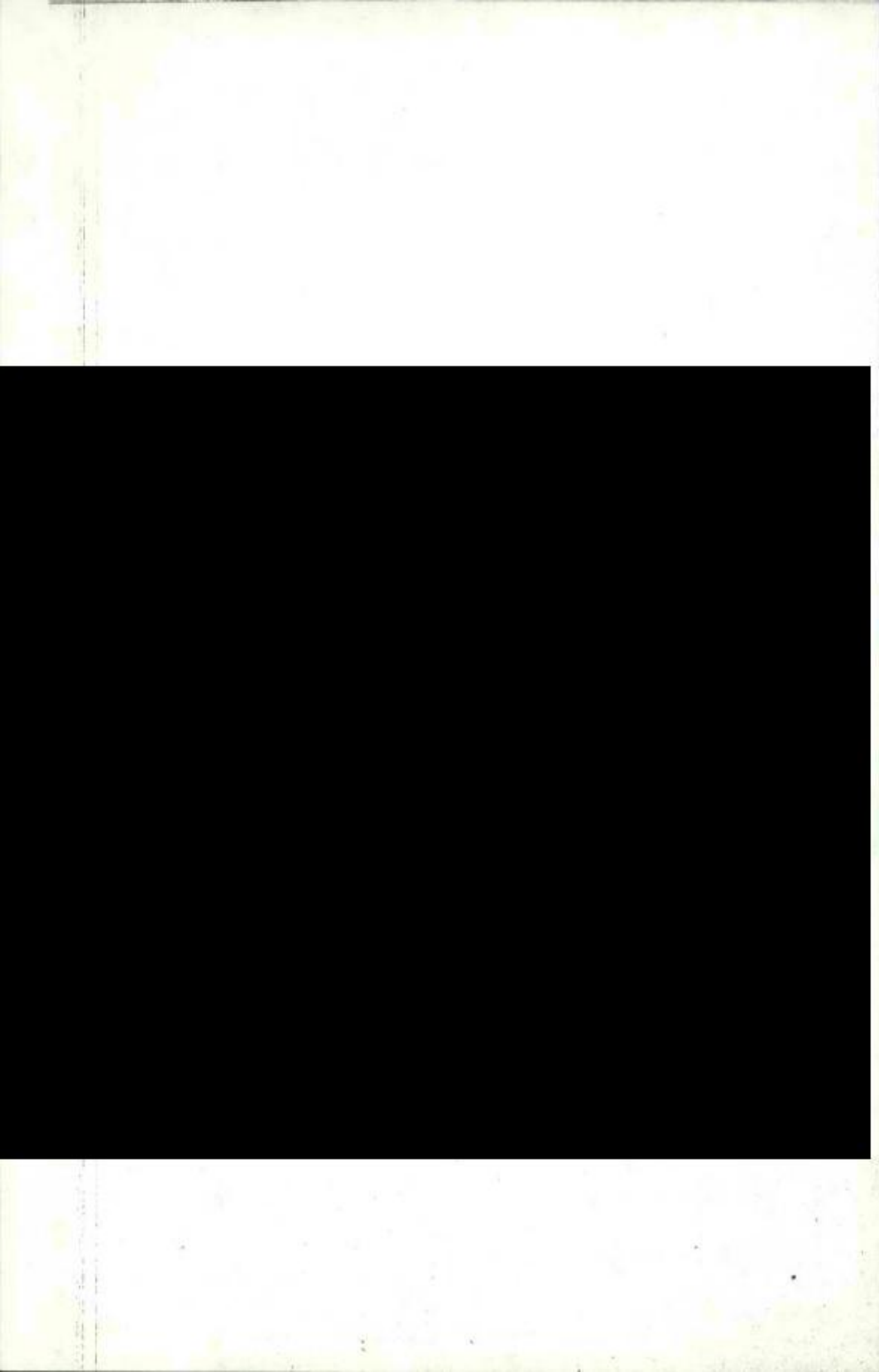
Ca 0-67

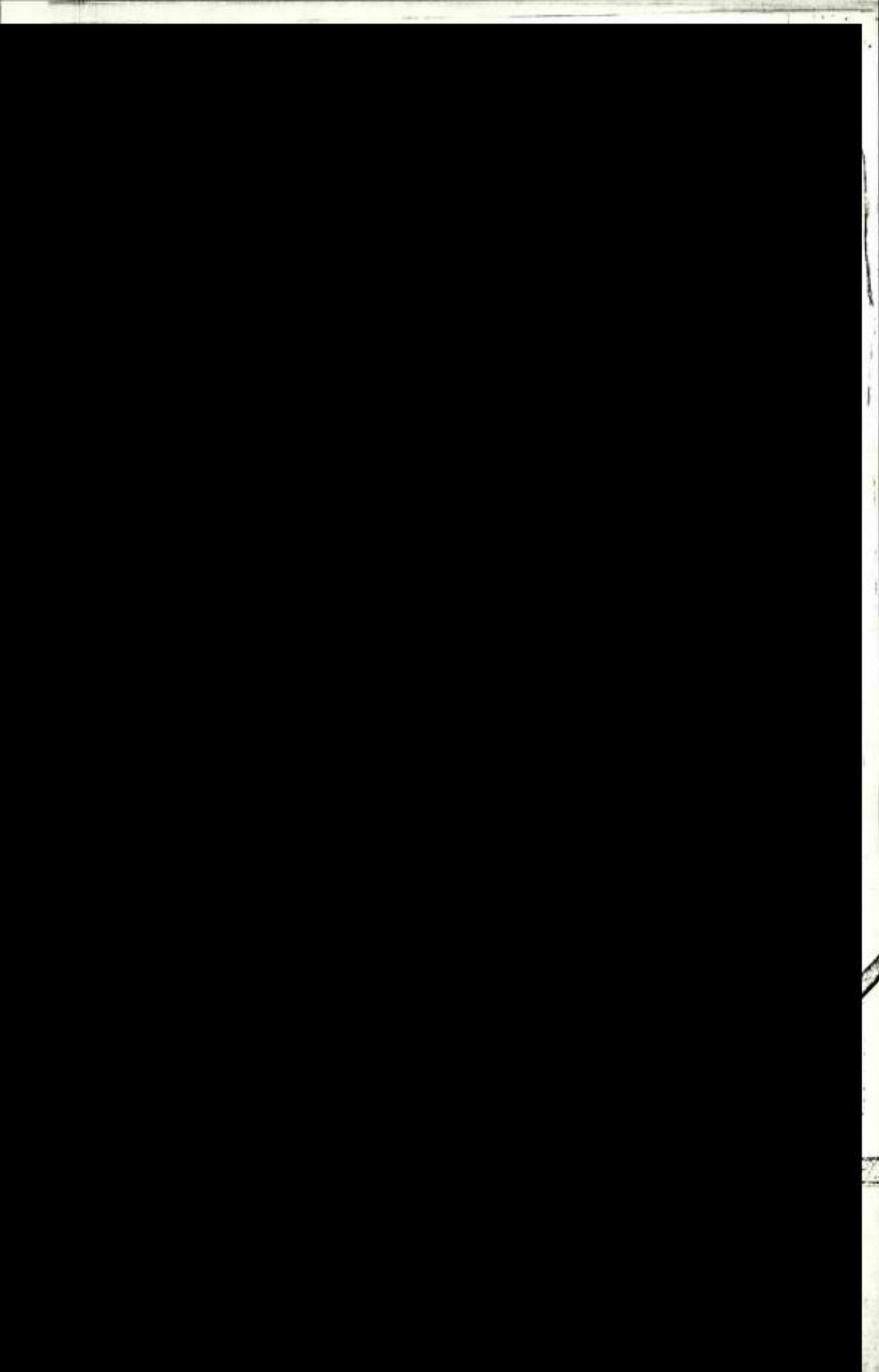

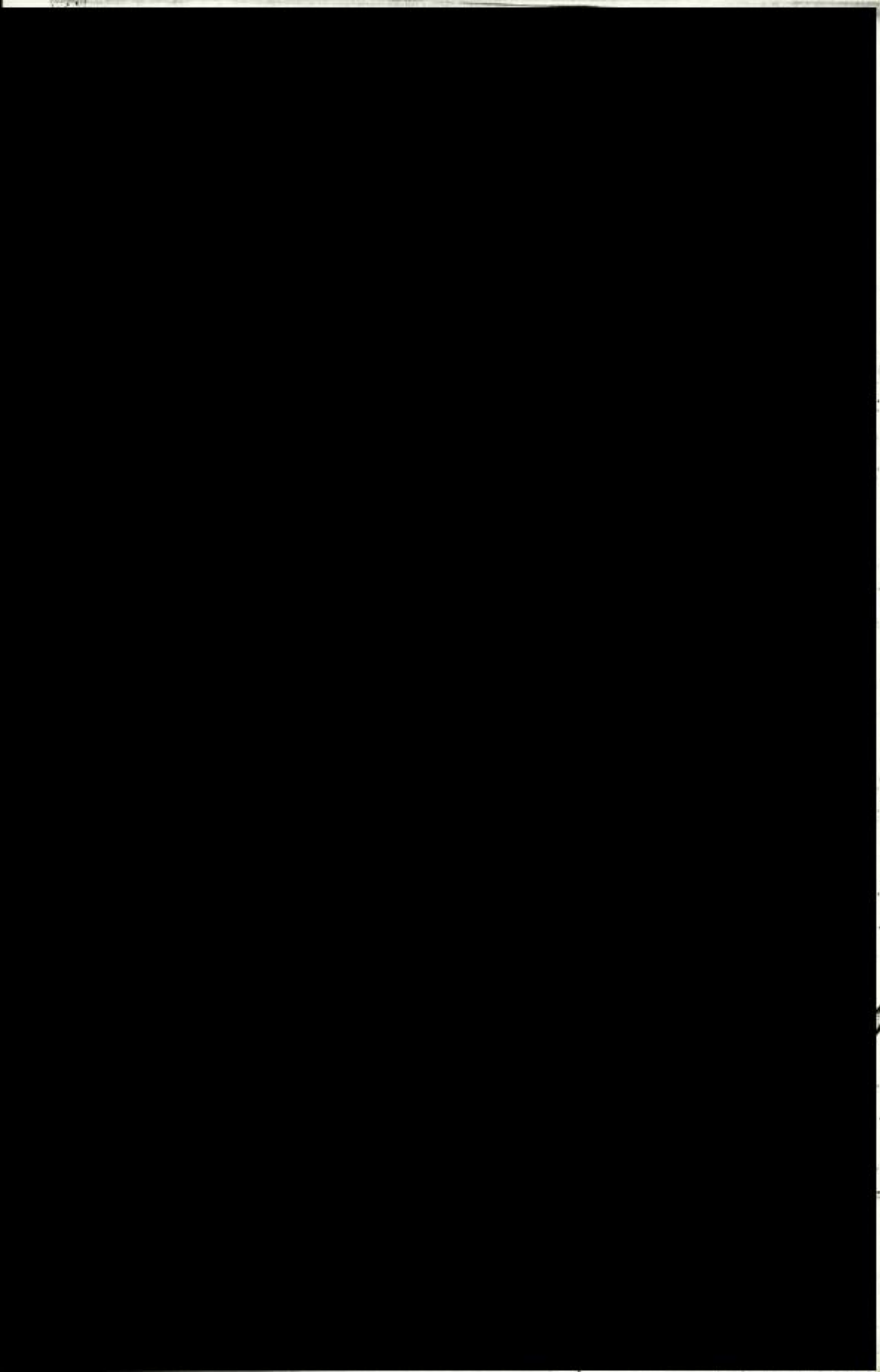

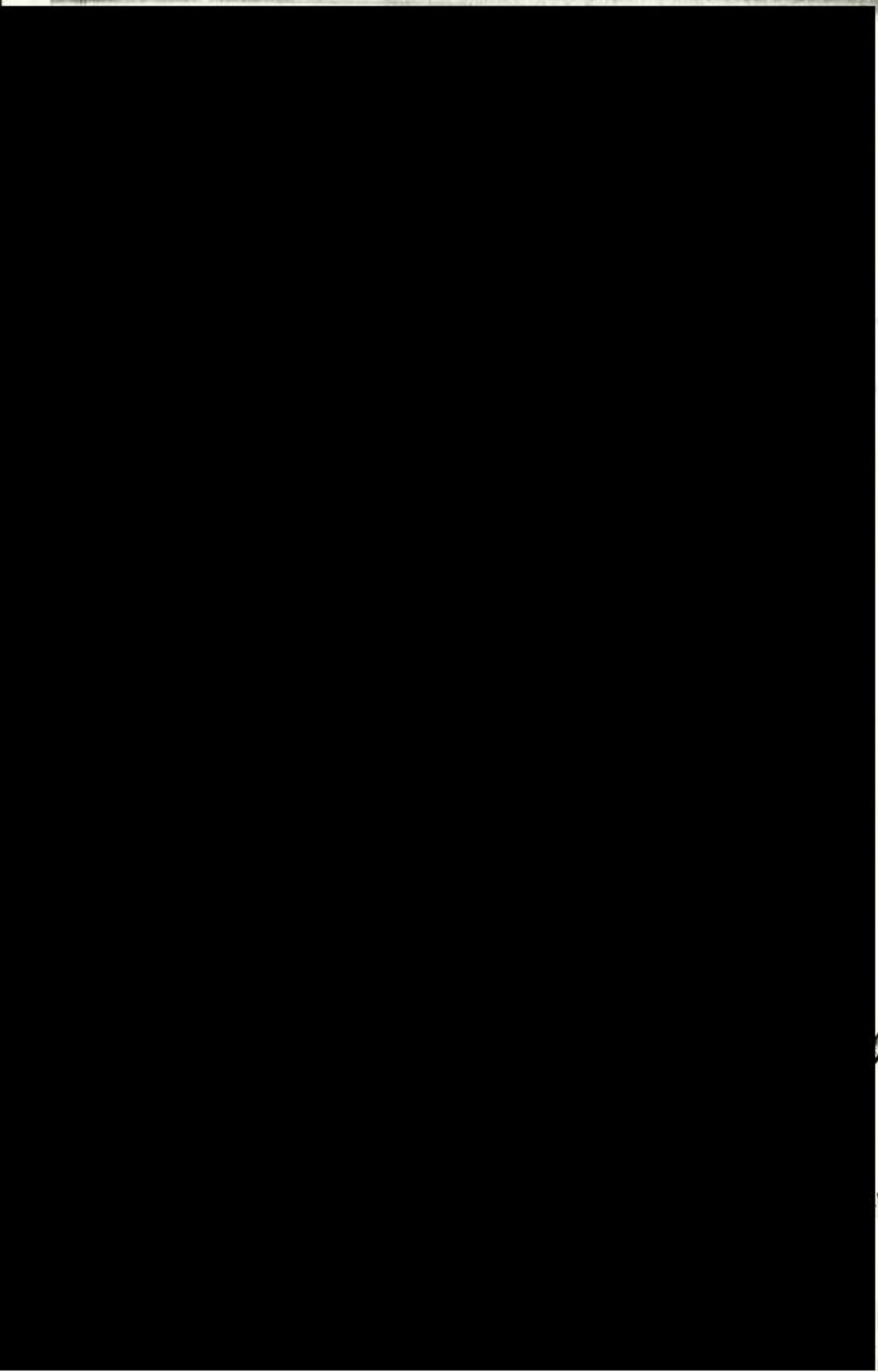

Mr. Rogers said that there is no decision whether to discuss Jordan but that probably they will do something along the lines they have done with the U.A.R. The only question is the West Bank. The Foreign Minister said that it is difficult to formulate our position. In our contacts with Jordan we told them on an exploratory basis that we need territorial change in the Jordan Valley. They said that this is totally unacceptable because we envisage substantial territorial changes. They said that they might get a better deal at the Four-Power talks. On Jerusalem we said, Let's take the Holy Places. We do not claim exclusive jurisdiction over the Moslem and Christian Holy Places. It is for Islam to decide who the custodian of Moslem interests in Harem El Sharif is. Jordan has told us that (a) they could not make a settlement without Egypt and (b) that on the terms that we offered they can expect a better deal from the outside. If the Four-Powers begin to talk on boundaries with Jordan, it would finish all other possibilities. The Prime Minister had said to him that if everybody is drawing maps then we can also start drawing maps, but if we do so our map drawing will have practical consequences. Mr. Rogers said, "sure". Mr. Sisco said that over the last 18 months they operated on Jordan on the basis of a message that they transmitted in July 1968 to King Hussein on behalf of the Israeli Government at that time. The Foreign Minister said that he does not remember us asking the U.S. to communicate such a message to Jordan because we have our own contacts with Jordan. Mr. Sisco said that the basis was that border rectification will be insubstantial based on security considerations. The Foreign Minister said that if the U.S. said that, then it was not interpreting Israel. We have told Jordan that there must be substantial changes.

We think that there should be substantial changes in the Jordan Valley. Insubstantial is "meaningless". Why does the U.S. have to say that? Mr. Rogers said that they always add to that that the security concept is predominant, and there is nothing new in it. The President has said this. Mr. Sisco said that the U.S. has stated that it does not conceive of a Jordan limited to the East Bank, and this is reflected in what the President and the Secretary have said.

/16/12/69

In some talks:

Rogers: "The way the question of the 4-Power talks was dealt during the previous week is that they will not resume until our elections are over."

משרד החוץ

מחלקת הקשר

ק יוצא - מסוג

סודי ביותר

מס' 469

בשלה: 31.12.69

אלו וסימנים

מאגזין המספר

ב ה ד ל

יואל

דביר

לשון ביקור בול וסיסקו האנטיבר במיוחד בהכנות אלון למעור ארחה בסיסית
מטור בגיבור. סופר להם בשיחותיו כי ביקסבו הסדורים על השער של ארחה
מכביה שהובאה להטות לבו במידות בשיחות באביב 1968. בול וסיסקו הוסטבו
לישון למלך (אם יראו אותו פנים אל פנים) להתייחס להשתתבו בדעיות ולמקור
מאגזין את המידע TOTAL UNACCEPTABLE. בול וסיסקו עשו "פלומבר" מאגזין
דביר על השער בפוסטות ריפאפי והלחובי על "מבטיו עם ישראלים" והמלך המהיר
הוא קיומם לא מבנים וטיגור אליבו מאגזין של הופעתם האידיסקרטיב על זל
וסיסקו. מאגזין וסיסקו מלמד בזירה מורה בין מה מאגזין הצעור להוסיין ב-1968
(מכביה אל...) יסין הנייר האחרון שלו הוא מבטיו את כשרובו המיוחד "לשון
האחרון" מאגזין המהיר מאגזין שנה אחרות של קטרים כמוסים אחר. כל מהמגזין
המיוחד של הוסיין המהיר על ילד בריכותו עם מנהיגים יהודיים. כך מהמגזין
לשון המהיר המהיר ב-1967 (מבט אחר) של מאגזין בהן דובר על הוזה שלום ושל
המיוחד המהיר "לשון" במהיר במהיר (ישראל).

לסיסקו יש לומר כי הוזה לו גם ב-1968 כי אבו עומדים על תיקוני גבול
מהמיוחדים SUBSTANTIAL במקרה ועל קביעת הידון כגבול במהיר ודבר זה ידוע
להוסיין גם משיחות 1969. פעמים דובר ב-1969 אמרו לבו סיסקו ודוברי מהמגזין
אחרים כי ישאל לא הציפה להוסיין המהיר מאגזין מסוגלת לחמוך בהן. מכאן
מהמיוחד המהיר מפורקת. הנייר הידועי האמריקני האחרון (בוסף על מאגזין
לשון) מהמגזין מכה מוזהב לכל אפשרות של הידברות דעיות בינינו לבין הוסיין.
ליהודים אמר לומר כי במהיר 9-1968 במהיר להוסיין במהירות שונים הצעות
לשון שכולן המהיר על סיבויי גבול המהיר וקביעת הידון כגבול במהיר.
מדיבר בהכנות אלון מהמגזין בינה לבין הנייר האמריקני האחרון הוא גדול.

א ב ו

מהמגזין ומהמגזין מספר

ב/ל

במישור המדיני יש להזכיר טענת מחמד באזני אבן (שיחת אבן רוג'ס
ט-16.12) ולאחר מכן באזני רבין ויהודים כי בחיבור מסמך ירדן ישראל פעלו
על פי הגישה בשדר שהעבירו בול וסיסקו לחוסיון מאבן בקיץ 68. (ראה בנפרד).
לאחר ביקור בול וסיסקו ב-64 הרגשתי לראשונה שהיה משהו בין אבן לבינם
בנושא ירדן שלא הופיע בדיווח על השיחות וזאת לאחר תשובה שהביא ברבור
לאבן מאת דהם ירדן ופעל כך הגיב אשכול המנוח ששהה אז במלון השרון באזני
כי "על כך צריך אשר חוץ לעוף". תשובת אבן לרבין, ראה בנפרד, לוקה
באי דיוקים. מתוך הניסוח יכול להתקבל הרושם כי אלון ואבן ביחד שוחחו
עם בול וסיסקו ולמעשה לא היתה פגישה של אלון ואבן אתם בצוותא.
מנוסת המברק יוצא כי בשיחת מאי 68 הוגשה לצ' תכנית אלון.
ההצעות כי אמנם על סמך מתכונת תכנית אלון אולם אבל הדגיש לצ' כי
המדינה בקונצפציה וכי אין לנו מפה משורטטת (ראה ברשימות קודמות).
איבני זוכר מהאה מצ' על הופעתם האינדיסקרטיות של בול וסיסקו.
בשיחה עם היועץ בלונדון לאחר ביקור בול וסיסקו באיזור התרשמתי כי היועץ
שבע רצון מביקורם ברנת עסון והוא במגע בקפדנות מלגלות מה היה
בשיחות אתם בבירה הירדנית.

להערת אבן כי סיסקו גם "מתח" את האמת לגבי הצעותינו המצרינות
ב-67 (היינו בכך שהציג הצעות אלה כהסכמת לגבול הני"ל כגבול מצרים ישראל)
מתעלם אבן מן העובדה כי הן בפוטנצי בויכוח עם בגין והן בפורום המלא לא פעם
הגדיר הוא עצמו את ההצעות ברוח זו. בגין טען א-4 כי חל שינוי בעמדת
הממשלה בהחלטות נובמבר דצמבר 67 וכי לא במסר לממאהב על השינוי עד
נובמבר 68 לאחר ההחלטה המפורשת בענין בוכחות ישראלית בשא"ש והרצף
הטריטוריאלי.

אבן מציין כי בפעמים רבות ב-1969 אמרו לנוסיסקו ודוברי מחמד
אחרים כי ישראל לא הציגה לחוסיון הצעות שאהב מסוגלת לעמוד בהן".
בחורף 68 טען אבן באזני אשכול המנוח כי הנשיא גונסון מגלה אהדה לתכנית
אלון וכי זהו פשר האיגרת האישית שהעביר לאשכול באוקטובר 68 - פירוש
שאגב לא מתקבל פלל על הדעת (ראה ברשימות). תדמור בלמרחב שחזר מביקור
באהב סיפר לי ב-4.1 כי במחמד הראו לו ההודעה שנתקקשו בול וסיסקו על ידי
אבן להעביר לחוסיון וכי גם באזניו טענו כי הצעותיהם האחרונות בסוגית
ישראל ירדן עולה בקנה אחד עם אודעת אבן מאז.

[illegible]

ירושלים, ב' בשבט תש"ל
11 בדצמבר 1969

סודי ביותר

אל : סגן ראש הממשלה

סמכו : יעקב הרצוג

בסכתב ששיגר לאחרונה אשר בנסרוב לראש הממשלה מרפיפת
פיטקה כלהלן:

" אין לי כתובות רשמיות - אם כי את יורעת היטב
כי הסלך חרסיין היה בזכרו אולי לא כל כך רחוק שקבלת
הסדר הסבוסט : הכנית אלון. אילו ציטצטנו קצת את
השטח שרצינו ., אילו גתנו לו טטטוט של יקרה בהר-
הבית, אילוןהצטנו לו איזה הסדר בקשר לבטל עזה - היה
הוא אולי טעיו לקבל את הסדר הטלום. אך באין החלטת
בוירה חל הממשלה - התרגילים האקרובטיים טצידנו לקחו
זטן רב ובינהיים גאצר מינה את טטטו, טראפת התחזק
והסלך התיאש מיכולתו להעיו."

ראש הממשלה מבקשת כי כאחד משני חברי הממשלה שהיו
טצויים בפרוטרוט אצל הענין הנדון, תודיע לה בכתב האם לדעתך
אי פעם היה יסוד להתרשמות הטובאת לעיל על ידי פר השיכון.
ראש הממשלה מונה בשאלה זו גט לשר פחרץ.

בברכה,

יעקב הרצוג.

העמק : ראש הממשלה.

1) I agree to see the lawyer.

2) I agree that we must
re-open communication - if
only for tactical - political
reasons. (GA, GRI's
visit etc.).

3) I shall talk to G. J. Gal
so that we may both
approach P.M.

From Ellen
(Reference not yet
agreed P.M. I
go to meet G. J. Gal
in September before
P.M.'s visit to Washington)

11/1/2017

Remer just phoned me

that Hussein is interested

to receive in London within

delay before he returns to

Answer) records with which

he can learn Hebrew &

have promised to send them.

He best knows this ~~is~~

request is a further post

gesture of goodwill in part of
Hussein. Fantastic!

אלה ה' יצא אל הים
ל' כבודו יסו אל ה' קדש
ויהי צ'ק א'כו ח'י' " צ' ו'ח'
אלה ק'כ' / ל' / ק'כ' /

בחוֹבוֹה לִשְׁאֵלָה עַל חוֹסֵר פְּעִילוֹת מִצַּד כּוֹחוֹת צֶבֶא יִשְׂרָאֵלִיִּים לִמְנוֹעַ תְּקוּן
תַּעֲלַת הָעוֹר הַמִּתְחִיל לִהְיוֹת הַשִּׁיב דּוֹבֵר מִשֵּׁה"ח:

בְּגִלֵּל הַסִּכְנָה לִיבּוֹל וְלֹאֲדָמוֹת בְּצַד הַשָּׁנִי הַחֲחֵלֶט לֹא לִהְיוֹת לִפְעוֹלָה
תְּקוּן הַתַּעֲלָה. תְּקוּוֹתָנוּ הִיא כִּי הַצַּד הַשָּׁנִי יִכְבֵּד בְּקִפְדָּנוֹת הַתְּחִיבוֹתָיו
לִפִּי ~~הַפְּסָקָה~~ הָאֵשׁ. הַתְּחִיבוֹתָיו אֵלֶּה הֵינָן הַדִּדּוֹת.

יְהוָה יִשְׁמַר אֶת
יְהוָה יִשְׁמַר אֶת
יְהוָה יִשְׁמַר אֶת
יְהוָה יִשְׁמַר אֶת
יְהוָה יִשְׁמַר אֶת

ירדן

כזכור ערב צאתי לאהב בעקבות הדיון על סדום הזהירה רהם את ברבור שהמצב מגיע לנקודת ריתחה וביקשנו האמריקנים להעביר לרמטכל הירדני מלכת הצופן שסוכם עליה בלונדון ב-28.9 בין שני הרמטכלים שלפיה יבוא נציג הרמטכל הירדני הנה לקבל סדר מחיים. בשווי מחול שמעתי כי האיש הופיע ליד הגשר בלווית לגיונר מסום כך אי אפשר היה לדבר אתו. למחרת הופיע שוב ואנו לא היינו מוכנים לקבלו. בשלישית הופיע ואנשינו הצליחו לבדד אותו לדקות מהליגיונר ולתת בידו את מכתב חיים שכלל אזהרה חמורה בעדקר בשאלת סדום. אולם לסדר ההוא לא באה כל תשובה.

ההתפתחויות בנסיגות בירדן בדורו בשורת דיונים של הפורום המצומצם והרחב. ב-6.11 בדיון על לנבון נגע חיים גם במצב בירדן. הזכיר כי אין אפשרות להבטיח סדום ים המלח והישובים מפני כל אפשרות של פגיעה בלי ישיבת קבע בתוך הצד השני אם באיזור סדום ואם בגלעד. עם זאת לא הביא שום הצעה ממשיה ואמר רק כי במידה והירדנים יגביאו ההתנכלויות אנו נכה אותם עסוק בפנים. משה בנוסף לדבריו על לנבון (ראה בנספח) דיבר על ירדן ועל מצרים. על ירדן הזכיר כי יתכן הפעם שבצטרף לשבת בגלעד כדי להבטיח הישובים כמו כן הזכירה הצעתו מהשכנו השני באוקטובר להיכנס לצד השני מול הפעל ים המלח ולמנוע אפשרות של פגיעת קסיושות בגד המפעל. שוב לא הציע דיון מיידי. ביום חמישי בלילה 6.11 (או ביום ששי) טוב הופגז המפעל. ביום ראשון בנוקר 9.11 מסר לי ישראל שדיין עומד לנקש דיון ממסלתי בהצעתו לגבי פעולה באיזור סדום אולם דיון לא עשה כן. חוץ כדי ישיבת הממשלה הוכנס פתק ובו סדר מהאמריקנים בשם המלך לאמור: המלך מצטער על ההתקפה שאירעה לפני יומיים על ים המלח. בדיקה העלתה כי בוצעה ביזמת מפקד מקומי חדש של יחידת מחבלים שלא ידעו על ההתאייבות של ארגונו להימנע מפגיעה במפעל זה. המלך חוזר ומדגיש כי הבטחותיו בנושא זה שרירות וקיימות. דוטני כי יום לאחר מכן 10.11 בורו שוב פגזים על סדום. רהם כינסה הפורום המלא דוטני ב-11.11 לדון במצב. (בשעתו בראשית אוקטובר בפורום המצומצם לא נתקבלה החלטה בגד הצעת שר הבטחון אלא שסוכם על סידורי התעעה ואילו ההצעה בשארה תלויה ועומדת לדיון בממשלה. היו שטענו כי מכיוון שסדובר בחפיסת שטח ובהחזקתו רק הפורום המלא יוכל להחליט על כך. אותה ישיבה באוקטובר ביקשני חיים לנקש רהם שהיא בסיכום בתום

תודיע כי על חיים לשגר שדר לעמיתו שכן רצה ששהצעה תבוא ממנה באזני משה ולא ממנו. רהם עשתה כן ובתום הישיבה, על פי הצעתי, ביקשה משה להורות לחיים לעשות זאת).

הדיון בפורום המלאה התקיים ב-11.11 ובמשך כחל אניב ב-13.11. כנגד הפעולה המופעת על ידי דיון בסען כי מחמת זיקת ירון לאהב עשויה פעולה כזאת לחבל בדיונים על הפנטומים הנוספים [אנן הזכיר כי הצוות הבודקת מבקשה שהועלתה בידי רהם לנשיא תסיים מלאכתה במחצית דצמבר], כי הירדנים והעיראקים עשויים להגיב של תפיסת השטח (מדובר היה ב-8 ק"מ) על ידי הפגזת המפעל בארסילריה ארוכת טווח ממרחק של קרוב לשלושים קילומטר, כי יתכן ובצמחך מחמת לחץ לסגת מהשטח שנכפוס ואז ייוצר תקדים של נסיגה ישראלית ויטושטש העיקרון שאין נסוגים אלא עם בוא השלום. כן הועלו דאגות להאשמות התפשטות ופן על פעולת מועבים. חיים בהציגו את הענין ציון כי קיימת אפשרות להפגוז ממרחקים וגם להתקיף את הכח שיתבסס בשטח הנתפס. אולם הוסיף כי צהל ידע לספל בהתפתחות כזאת אם כי יצטרך להפעיל כוחות הרבה יותר גדולים מאשר הכח שיהיה דרוש לתפיסת השטח. הזכיר גם אפשרות של קשיים מדיניים (מדברי חיים השתמע כי איננו חוסר בתכנית. כפגישה אתו ב-5.11 ביחידות אמר לי כי אינו מחייב תכנית זו וכי ודאי הרגשתי בשעתו באוקטובר שלא גילה התלהבות בהציגו התכנית. אמרתי זאת לרהם שהיתה בדעה כי לא ניכר אצלו אז חוסר התלהבות. סכל מקום הפעם ספיקותיו של חיים ניכרו היטב). הועלו בידי שרים הצעות של פטרולים קבועים באיזור מעבר לקו ועל הפצצות כבידות בשטח מטול המפעל דיון טען כי איננו מציע שנודיע מראש שאיננו בשארים במקום. מניח כי בימצא תחת לחץ לסגת וכי המלך אז יתן ערבויות לשמירה מפני פגיעה במפעל (טענו לעומתו מדוע ערבויות אלה יהיו יותר בעלות ערך מערבויות שניתנו בעבר). אינו מניח כי ינסו להפגוז המפעל בארסילריה ארוכת טווח או לפעול פעולות מרחיקות לכת נגד הכח שלנו שיתבסס הצד השני. ביום חמישי 13.11 היתה מתיחות מסוימת בויכוח שכן לפני שנכנסו השרים לענין סדום היתה החלפת הברים בקשר להודעת דיון יום לפני כן על ענישה סביבתית ודיון התבטא כי אם לא תובטח לחיילי ישראל הגנה יעילה בשטחים הוא לא יוסיף להיות שר במחון. ענין זה נדחה לדיון לפורום המלא ליום ראשון הקרוב. אולם השפעת החלפת הדברים בין דיון לבין אנן בשאלו זו הורגשה גם בדיון לאחר מכן בשאלת סדום. ספיר ששלל מכל וכל את ההצעה

לגבי שטח ליד ים הטלח אמר כי אם תתקבל החלטה כזו תהיה החלטה מופרעת וכי אמר מי שאמר שיהיה או לא יהיה בממשלה יש גם אחרים שיהיו או לא יהיו בממשלה. לקראת סוף הדיון הגדיר שר המשפטים מישל שלוש אפשרויות: ביקור בשטח, כיבוש ארעי או כיבוש קבוע. אין איש מציע כיבוש קבוע כלומר שנודיע שלא בזוז בשום פנים. רה"מ הזכירה דאגתה לגבי הפנטומים וסיכמה כי איננה מחייבת כיבוש ארעי אולם באם תהא הפגזה כבידה נוספת על המפעל מחייבת ביקור. דיון הנהיר כי איננו מציע כי בפעל אם יפלו שני פגזים וכדומה על המפעל אולם מציע לפעול לכיבוש ארעי (כלומר ללא הודעה מראש כמה זמן בישראל) באם תהא התפתחות חמורה. עמד על כך כי תהא הצבעה עלהצעתו. הצביעו אתו רק בגין ויוסף ספיר.

בראשית הישיבה על פי בקשת פנחס ספיר בישיבה הקודמת ב-11.11 הובעה שוב חוות דעת מומחים ביחס לאפשרות הגבה פנימית על המפעל. ספיק ספן כי לפי חוות דעת זו יוצא שבקשתו לקבלתה היתה מוצדקת. בתום הישיבה אמר לי חיים כי הוא איננו גורס שבגין ההגבה האוירית נבדק עם תוסזוהי היתה גם דעתו של שרף. באישור רה"מ ביקשתי משרף למנות מהנדס מומחה שאינו עובד במפעל ושיתד עם מהנדס מסעם הרמטכל יבדקו יחד עם המהנדסים במפעל את סידור ההגבה הפנימית. (בסופו של דבר הצעי שרף את טוליפמן ובאישור רה"מ שוחחתי עם דיון שאישר והסדרתי העגין עם קול. ב-16.12 קיבלה רה"מ הדוח של טוליפמן. ב-18.12 הייתי בקשר עם חיים לבדורי, שר הפיתוח החדש, בנושא. כשסלפנתי אליו הזכרתי לו כי לפני עשרים ושנים שנה הייתי מביא לו שדרים מגולדה סאיר וכעת הנני מחדש הגוהג. הגיב כי לא יאומן כיצד אמנם התפתחו הדברים וכי עוד נראה ימים יותר טובים לישראל).

ביום חמישי 20.11 באו משה וחיים לרה"מ ואמרו לאחר ששקלו את ההחלטה על ביקור הגיעו למסקנה כי העגין לא כדאי. הזכירו שתי פשיטות בעבר שנאחת מהן נתקע סנק במקום שהצטרכו לחלצו במשך שעות רבות במשך היום. הציעו לרה"מ ולאחר מכן באותו בוקר בפורום המצומצם שבאמצעי עיכוב והרתעה כי יהיו סיורים של הליקופטרים על פני הצד השני ומיקוש של הדרך המובילה למפעל מהצדהשני, הפצצת הפרדסים בצד השני ומארבים. במקרה של התפכלות חמורה יפציצו שדה 46 מקומי. משה אמר לרה"מ כי אם יקרה עוד משהו באילת הוא יציע להפציץ מרכז שנת 46. בסיכום ביקשו אופציה לכל הפעולות דלעיל לפי ראות עיניהם לאור ההתפתחויות. בפורום המצומצם לא הובעה התנגדות.

פרשה אחרת במיקשור ישראל ירדן היתה הפגיעה בשתי אניות בנמל אילת ב-14.11 בלילה, על ידי אנשי צפרדע מצריים. (על כך גם להלן). ב-18 במסר שדר מטגאהב ברבת עמון כי הירדנים אסרו את האחראים למיקוש הספינות שחזרו מפעולתם לעקבה. היות ואין ירדן נוטאת באחריות מקווה אהב שירדן לא עצמך לשלם עבור פעולות אחרים ובמיוחד בתקופה הנוכחית הקריטית כשלחצים גוברים על המלך. במסרק בוסף מרבת עמון נ. סר כי 5 אנשי צפרדע מצריים נאסרו כשחזרו לעקבה, שמסרתם היתה הנמל הצבאי באילת אלא שסעו ופגעו באניות אזרחיות. אחד מהמצרים נהרג והביאו את גוויתו לעקבה. לסעבת מקור ירדני כי מטוס צבאי מצרי הביא אנשי הצפרדע מעבר נמל גדיה בים סוף לאי קסן במפרץ עקבה ושם שחו לאילת. הירדנים טענו שלא ידעו מראש על כל הפעולה וכי חוששים לתגמול ישראלי בגד עקבה. המצרים תחת מאסר והירדנים תבעו כי מצרים תודה פומבית באחריותה.

בדיון ביום חמישי בפורום המצומצם אמר חיים (20.11) כי קיימת אפשרות תאורטית של שחייה מהאי עד אילת אולם אינו טניח כן ומשה טען כי בסוח סיצאו מעקבה. גם עזר דינר בנושא זה. מניחים כי המצרי שנהרג בפגע מפצצות עומק שהטלנו לאחר המקרה סמוך לעקבה. ביום ראשון 16.11 סיפרה לי רהם כי הצנא תובע כי הפצצה היתה שדה בידי הפנטומים. היא חוששת מהפעלת הפאנטומים אך מכיוון שמוסבר לה שזה יותר בסוח לאנשים איטרה. כשטוחחתי אתה אף שאלה שר הנסחון האם היא רואה צורך דחוף להגיב בעקבה על הפעולה באילת ואם כן יביאו תכניות למחרת בנוקר. רהם התרעמה על השאלה. בסופו של דבר לא בעשתה פעולת תגובה על עקבה.

ביום שני 17.11 הפצצנו את המכם המצרי בירדן. נפל לנו מטוס אחד (זו הפעולה השלישית שהפעלנו פנטומים, טעם אחת בהפצצה באיזור התעלה באוקטובר, פעם שניה בטיסה על פני קהיר ב-2.11^א ועכשיו^{3.11}). הפאנטום נפל בשטחנו והטייס ניצל. הודענו לאמריקנים שכן בין כה היו יודעים מהטכנאים שלהם העובדים בנסיס. בישיבה ב-20.11 אמר משה כי יש לקוות שהאמריקנים יבינו שבמנענו מפעולה בגד עקבה בגלל זיקת ירדן לאהב וגמלנו למכם מצרי בחור ירדן על כך שאנשי צפרדע מצריים פגעו באילת וכי במיקשור זה יבינו השימוש בפאנטומים. כלומר לא הפעלנו הפנטומים בגד ירדן אלא בגד המצרים בירדן. צויין בישיבה כי בכל אופן עד 20.11 לא היתה כל תגובה אמריקנית על שימוש בפאנטומים (החשש היה כי יתרעמו בעיקר על השימוש בהם בגד ירדן).

לגביה המדינית של ירדן

בסוגיה המדינית של ירדן לא התחדש מאז פגישת הרמטכלים
ב-28.9. כזכור אז דובר על פגישה עם צ' לאחר הנחירות. בימים
האחרונים שאלתי מהם אולם אינה מגלה התלהבות.
בדיווח על המצב בירדן עם ראשית הדיון על סדום ב-10.11
הגדיר יריב את המצב כי המלך אומנם סולך אולם שלטונו מצטמצם והולך.
ב-60 בקודות צבאיות סביב עמאן ישנם פתאח ליד אנשי הצבא הירדני.
פרטים נוספים ראה לעיל, שיחת יריב עם סיסקו.

כזכור אישרה לי מהם ^{עם} צאתי לאהב ב-15.10 למסור לרביז על
המחשבות ביחס לירדן בעקבות הדיון כמה זמן לפני כן עם משה, על מה יקרה
אם משטר חוסיין ימוגר. רביז חיווה דעה כי אם בעטיות פעולה מצידנו
יבוא המסור בירדן האמריקני לא יסלחו לנו. הצעתי שניפגש שנינו עם
קיסינג'ר כדי להחליף דעות על האפשרויות אולם הפגישה לא יצאה לפועל.
לא התרשמתי שרביז מעוניין במיוחד בכך.
רביז הניע התנגדות באזני לפעולה שהוצעה בידי משה לגבי סדום (תפישת
שטח). כללית אמר כי אם לרגל פעולה שלנו יפול המלך האמריקני יראו
בך פעולה ^{גדולה} לאינטרסים שלהם. דבר אחד הוא אם ברצה לפעול לאחר
שהמשטר יופל על ידי גורם אחר.

ערב צאתי לאהב הבטיחני יריב כי ינסה לעמוד על הלכי הרוח
בושינגטון בעניני ירדן ומצרים. בשיחתו עם סיסקו (ראה בנפרד)
ניסה לבדוק המחשבות האמריקניות על ירדן. סיסקו הגיב כי אינו טוכן
להיכנס לבוא זה.

ב-6.11 בדבריו על ירדן הזכיר דיון שלוש אפשרויות: ראשית כי
אולי בצטרך לפעול אפילו בתנאים הנוכחיים ולתפוס שטח בצד השני אם המצב
יחמיר (הכוונה לגלעד באיזור סדום) למקרה והמלך יתמוטט בצטרך לפעול
בעצמנו כדי להבטיח במחוננו אולם באם אהב תרצה כי עיראק וסוריה לא
ישתלטו על ירדן נוכל לעשות פעולות בגבולות למנוע כניסת צבאותיהם
ונכך להציל רבת עמון ממערב. הוא גם דיבר על אפשרות פעולה מרחיקת
לכת במצרים (ראה להלן). לא היה דיון בעקבות דבריו. אה-ב
יוסף ספיר התבטא כי טובאת בפני ~~הסוד~~ ^{השקפה} חדשה לחלוטין
החורגת ממחשבותינו עד כה. בשבוע לאחר מכן היה צורך להתקיים דיון
ולא התקיים שכן התרכזו רק בענין סדום. ב-16.11 בדבריו בויכוח על
ענישה סביבתית הזכיר דיון ^{כך} כי מבקש מזמן דיון כולל על מצרים ועל
ירדן. ב-20.11 כשהיתה הצעה מפי בגין שבתגובה לפעולת אילת נבקש
בפעולה מסוימתאמר דיון ^{כך} כי מוכן לדון בה במסגרת דיון כולל אותו מבקש.

ירדן - המצב הבטחוני (גרשם ב-7.1.70)

במסגרת הצעותיו לגבי שלושת החזיתות בישיבת הפורום הסומצם ב-25.12.69, נגע חיים במצב המתדרדר בגבול המזרחי, בעיקר בתחום ירי הקסיוטו על יישוביו. הוא ולאחר מכן משה דיברו על כך כי בנוסף לחגובותיו הרגילות לרבות חסימת הכנישים במרחק מסויים מן הגבול על ידי פגיעות מן האויר (הפיטרול האוירי האלים) נצטרך להגביר ההפגזות על אירביר ועל כפרים בקו השני. כן הציעו לפגוע במכס המצרי ובאמת המים. העירותי לרהם בכתב כי מדבריהם משתמעת הסלטה מרחיקת לכת שכן עד כה טפטפו בהפגזות על אירביר בתגובה על ירי על יישוביו. עכשיו מוצע להגביר ההפגזות על אירביר עד כדי ליצור אפשרות שהעיר תפונה.

ביום ראשון 28.12.69 התקיימה ישיבה של הפורום הסומצם לאחר סיום הפורום הרחב. לאחר שצור דיווח על הספינות משרבורג העלו חיים ומשה שוב הצעות לגבי החזית הירדנית וביקשו אישור (ביום חמישי לפני כן לא התקיים דיון בעקבות הגשת ההצעות). ההצעה העיקרית נגעה להרחבת סווח הפגזותיו להקיף הקו השני של הכפרים מעבר לגבול. עד כה הפגזנו רק הכפרים בקו הראשון שבהם כמשת וטין תושבים מחוץ לפתאח. במסגרת הצעה זו הוזכרה גם אירביר אם כי הדגש הושם כאמור על הקו השני של הכפרים. כאן היה חידוש והסלמה כלומר את הדיון הזה יש לראות כאחד מדיוני יסוד מהתקיימו במישור הבטחוני ביתם לחזית הירדנית. בישיבה זו שוב הועלתה ההצעה לפגוע באמת המים. רהם חייבה. ברצילי הביע התנגדות. בהצנעה התנגדו שלושה - ברצילי אבן וקול? יתר ההצעות גם כן אושרו.

בשבוע שלפני 28.12 נערכו פעולות ברחבות בשטח הבטחוני בחזית הירדנית. בעקבות ההחלטה מ-14.12 הופצה מפקדה ירדנית והיתה ההפצצה הכי כבדה מאז מלחמת ש"ה על סוללות האוייב. ביום ראשון, 28.12.69 הופצץ והושמד המכס הירדני (בעבר הפצציו פעמיים מכס מצרי על אדמת ירדן. אולם מחוץ למוצבי הצבאטייעו לפתאח לא פגענו במתקנים צבאיים ירדניים. לראשונה דומני פגענו רק לפני חורשים מספר במפקדה ירדנית ובשבוע השלישי בדצמבר עודפעם פגענו במפקדה. הפצצת המכס הירדנית היתה שלב בוסף בהסלמה. ביום ששי, 2.1.70 נפגעה אמת המים בשלישית.

ב-6.1.70 שאל סיסקו את רבין האם הפגיעה בתעלת הגור היתה מקרית או מכוונת. רבין הסביר שהמצב החמיר במידה כזו שהצריכה פעולה דרסטית מצידנו. סיסקו המשיך ושאל אם השתנתה לרעה מידת השליטה של ממשלת ירדן על הוקף פעולת החבלנים. רבין הגיב כי לא השתנה המצב במישור זה. סיסקו שאל אתרסון כמה השקיעה אהב בתעלה. ארגוב השיב כחמישה עשר עד ששה עשר מיליון דולרים. בתשובה לשאלת סיסקו אתר רבין כי הנזק אינו חמור וביתן לתק

ב-11.1 דיווח חיים לפורום המנומץ כי בימים אה באחרונים לא

היה ירי בגד יישובינו בחזית המזרחית.

ב-11.1 מסרה שבאהב שדר מירדן ביחס לתעלת הגור (ראה בנפרד).

ב-11.1 הביא הסנסור יעבץ בקשה בעל פה ביחס לסכנה למשטרים בירדן

ובלבנון מהסלמת פעולותינו בשתי החזיתות.

ב-14.1 אמר גורג בראון לרהם כי ביוני אמרה לו בקונגרס הסוציאליסטי

כי לא משנה אם חוסיין מתקיים או יפול. עליו להבהיר לה כי באצר זקוק

לחוסיין כשם שחוסיין זקוק לבאצר, כלומר באצר זקוק לחוסיין למהלכי הסדר

ולכן מעוניין בקיומו.

ב-14.1 נתקבל דיווח על שיחת סיסקו רבין בה מסר סיסקו כי חוסיין

הודיע כי רואה בהצעות האמריקניות בסיס למום.

ב-13.1 אמר לי כריסטופר מיהו כי לא באצר ולא חוסיין יעשו את המשגה

של דחיית הצעות אהב.

שבאהב הענידה לנו ב-11.1.70 הוכן שדר טחוסיון לנשיא בו מציין הסלך כי חזר על הוראתו הקטובית כי אין להרשות הפגזות על עמי הנהר אם על ידי כוחות צבא ואם על ידי הפדאיון. ממאהב פונה לממשלאל לנהוג בהתאפקות בתגובותיה שלא יהיו מחוץ ליחס לגבי הדתגדויות. כן מעלה השגדירות שאלת תיקון התעלה (ראה השדר כולו בנספד בפרק "לבנון").

ספורום המצומצם ב-15.1 בדונה גם פנייה זו במקביל ובנוסף לדיון בעניני מצרים ולבנון. זרח הציע להרשות תיקון התעלה (בשעתו התנגד לפגיעה בה) וען כי אם הירדנים יוסיפו להתככל בוכל תמיד שוב לפגוע בה. אלון טען כי יש להרשות תיקון התעלה כמחורה כלפי אהב. דיון התנגד בתוקף. בזכיר כי לאחר הפגיעה הראשונה הודיעה רהמ בכנסת כי זרשה תיקון רק אם יקיומו הירדנים התחייבותיהם לגבי השקטת הגבול. לאחר שהסכמנו לתיקון העברנו לירדנים רשימת התגבלויות שקרו תוך ימים ספורים מהתיקון. יש לומר לאמריקנים כי קודם כל הסלך לקיים התחייבויותיו ואז בדרך אחר על דרכים לקיום הפסקת האש. תקף בחריפות רעיונו של זרח שאפשר להרשות תיקון ואז שוב לפגוע. כן מסר כי היה בסיון מצד כמה חקלאים לגלות התנגדות לפתאח באיזור ההוא ומכיוון שהצבא לא סיוע לחקלאים התגברו עליהם הפתאח בנקל.

דיון סיפר כי ביקר אצלו בימים האחרונים אנשים מהתחייבות הספר והתרסם כי כשל כח סבלנותם. דומני כי העלה דושם זה גם במיקשור הירדני וגם במיקשור הלבנוני אם כי אלה שביקרו אצלו היו מההתחייבות בחזית הירדנית.

אלון לא העלה הצעתו לאישור תיקון התעלה להצבעה. לאחר הישיבה ביקשני אנו להשיב למסובה האמריקני בהתאם לרוח דברי דיון. במישור המדיני יש לראות הפרק המדיני הכללי ביחס לחששות של סיכום בענין ירדן באר בע. במישור הבטחוני ב-20, 21 נורו קטיושות על מפעל סדום והיו פגיעות במפעל. בתרובה בערכה סריקה ממושכת באיזורי פיפי וסאפי. משה ביקש אישור רהמ.כזכ לפניכחודשיים הודיעו משה וחיים כי החליטו שבמקרה של פגיעה נוספת יפעילו חיל אויר.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא - מסווג

סודי - ביותר

פס. 129 -

בשלה: 11.2.70

אלו: ורשינגטון

סאח: המשרד

ס.י.ר.י

רבינ.

מפי: דורהלן הערב:

1. בנוגע ללבנון:

GOI IS NO DOUBT AWARE OF THE EXTREMELY DELICATE POLITICAL SITUATION IN LEBANON. RECENT DISPROPORTIONATE ISRAELI ATTACKS, INCLUDING THE BOMBING OF CIVILIAN TARGETS WELL INSIDE LEBANON AND THE KIDNAPPING OF 21 LEBANESE PERSONNEL, ARE CAUSING SEVERE STRAINS IN THE LEBANESE BODY POLITIC. THIS MAKES THE POSITION OF MODERATES INCREASINGLY UNTENABLE AND ENCOURAGES THE EXTREMISTS WHO ENJOY THE SUPPORT OF THE PALESTINIANS AND ARAB RADICALS.

THE REALITY IS THAT GOL CANNOT EXPEL THE PALESTINIANS, NOR CAN IT COMPLETELY CONTROL THEM. THE BEST IT CAN DO IS SEEK TO CONTAIN THEM WITHIN THE LIMITATIONS IMPOSED BY THE CAIRO AGREEMENT.

WE ARE ENCOURAGED BY THE APPOINTMENT OF THE NEW COMMANDER OF THE LEBANESE ARMY AND HOPE THAT THIS WILL ENABLE THE LEBANESE ARMY TO OPERATE INCREASINGLY EFFECTIVELY AGAINST THE FEDAYEEN IN THE SOUTHERN SECTOR. THE TASK OF THE ARMY, HOWEVER, IS COMPLICATED IN PARTICULAR BY THE ISRAELI ACTION OF KIDNAPPING LEBANESE MILITARY PERSONNEL, AN ACT WHICH CAN ONLY STRENGTHEN THOSE ELEMENTS IN THE LEBANESE MILITARY WHO ARE INCLINED TO SEEK COMMON CAUSE WITH THE FEDAYEEN.

AT THE RABAT^{Summit} LEBANON MANAGED TO AVOID BEING PLACED IN THE CATEGORY OF "FRONT LINE STATES" AND INSTEAD HAS CLASSIFIED HERSELF AS A "SUPPORTING" STATE. THIS REFLECTS THE FUNDAMENTAL LEBANESE DESIRE TO STAY OUT OF CONFLICT AND TO KEEP THE BORDER QUIET. UNFORTUNATELY, HOWEVER, RECENT ISRAELI ACTIONS MAKE

- 2 -

INCREASINGLY DIFFICULT FOR GOL TO AVOID BEING DRAWN INTO THE BLOC OF "FRONT LINE STATES". A REAL POSSIBILITY EXISTS THAT IF THE ISRAELIS CONTINUE THE TYPE OF ACTIONS THEY HAVE TAKEN IN THE PAST WEEK LEBANON MAY BE INDUCED TO JOIN THE RANKS OF THE "FRONT LINE STATES" IN TIME TO PARTICIPATE IN THE MEETING OF THOSE STATES WHICH WILL SOON BE HELD. THIS WOULD CARRY THE FURTHER DANGER THAT PRESSURE WOULD BE PUT ON LEBANON TO ALLOW OTHER ARAB TROOPS TO BE DEPLOYED ON LEBANESE SOIL.

USG HAS A SPECIAL INTEREST IN LEBANON. WE WOULD BE EXTREMELY CONCERNED IF THE INTERNAL SITUATION DETERIORATED AS IT DID LAST FALL OR IF FOREIGN ARAB TROOPS ENTERED LEBANON. WHILE APPRECIATING ISRAEL'S CONCERN FOR ITS SECURITY, WE SUBMIT THAT ISRAELI ACTIONS THAT DISRUPT LEBANON'S STABILITY ARE NOT ONLY IN U.S. INTERESTS BUT ARE NOT IN ISRAEL'S LONG-TERM SECURITY INTERESTS.

USG HAS URGED GOL TO TAKE STEPS TO INSURE THAT ITS MILITARY ASSERT EFFECTIVE CONTROL OF BORDER AREAS, SOME OF WHICH RECENTLY APPEAR TO HAVE BEEN EVACUATED BY THE LEBANESE MILITARY. WE WILL CONTINUE TO PRESS GOL TO DO EVERYTHING IT CAN TO KEEP THE BORDER QUIET.

MEANWHILE, WE ASK THAT GOI LIMIT ANY FUTURE RETALIATORY ACTIONS TO FEDAYEEN TARGETS AND AVOID HITTING CIVILIAN TARGETS. WE WOULD ALSO APPRECIATE KNOWING HOW GOI PLANS TO RESOLVE THE MATTER OF THE KIDNAPPED LEBANESE PERSONNEL. WE BELIEVE THEIR RELEASE WOULD STRENGTHEN THE HAND OF THE NEW LEBANESE ARMY COMMANDER IN TAKING STEPS MORE EFFECTIVELY TO CONTAIN THE FEDAYEEN IN THE BORDER AREAS.

..13

משרד החוץ

מחלקת הקשר

יורקן יוצא - מסווג

- 3 -

2. בנוגע לירדן:

THE EMBASSY HAS BEEN INSTRUCTED TO CONVEY TO GOI THE IMPORT OF A COMMUNICATION TO USG FROM THE KING OF JORDAN. THE KING INFORMED USG THAT HE HAS REPEATED HIS STRICT ORDERS THAT NO SHELLING IS TO BE PERMITTED ACROSS THE JORDAN RIVER, WHETHER BY JORDANIAN REGULAR FORCES OR FEDAYEEN.

IN THIS CONNECTION THE EMBASSY IS INSTRUCTED TO URGE GOI TO EXERCISE RESTRAINT IN RETALIATORY ACTIONS NOT IN PROPORTION TO PROVOCATIONS. USG CONTINUES TO BELIEVE THAT SUCH ACTIONS BY ISRAEL ARE COUNTER-PRODUCTIVE.

THE EMBASSY HAS FURTHER BEEN INSTRUCTED TO RAISE AGAIN WITH GOI THE QUESTION OF THE REPAIR OF THE EAST GHOR CANAL. THIS MATTER WAS RECENTLY RAISED WITH THE SECRETARY OF STATE BY THE CROWN PRINCE OF JORDAN, AND THE SECRETARY ASSURED THE CROWN PRINCE OF CONTINUED INTEREST IN THIS U.S. GOVERNMENT-FINANCED PROJECT. USG URGES GOI TO GIVE EARLY CONCURRENCE IN THE REPAIR OF THE CANAL BY JORDAN.

השר מהמלך הנזכר כראשית הסעיף הזה היה שדר לבשיא.
זורהלן סיפר שהבשיא הבטיח לחוססין לעורר את הנושא אצלנו.

אליצור

הפוצה: שהחן קוהמס מכלל לוריא ביתן אליצור/מספא 735 ק/א" כמ אלהן אלהן
מס/מב

(הקדמה זו ברשמה ב-20.12.69)

בסקר האירועים מחודש אוקטובר עד דצמבר יש לתת משקל רציני להחרפת המשבר בלבנון. משבר זה החל בערך בחודש מארס עם נפילת הממשלה על רקע התבססות הפתאח במדינה. ממשלה חדשה הוקמה רק בסוף נובמבר - לאחר ההסכם שהושג בקהיר בין ממלכנו לבין אנשי הפת"ח - נאצר כינס שני הצדדים לשיחות לאחר שהמשבר התפתח לכלל עימות צבאי בין צבא לבנון לבין הפתאח במשך חודש אוקטובר.

במשבר החרף בחודשי ספטמבר אוקטובר לאחר שהפתאח ביקש להרחיב בסיסיו בגבול הדרומי עם ישראל מעבר לאיזור מזרח לחצוני שם ביצבו מזמן, וזאת כדי לאפשר פעולות בגד ישראל במשך חודשי החורף. כן ביקשו הפתאח והצליחו בכך להשתלט על מחנות הפליטים בלבנון. הם ביקשו לכונן דרכי אספקה לכוחותיהם בלבנון מבסיסיהם בסוריה שיהיו בשליטתם הבלעדית. למשבר לבנון היו השלכות מרחיקות לכת באיזור. משבר לבנון הנלים המעמד שאליו הצליח מנהיג הפתאח, עראפת, להגיע - הוא הופיע בקהיר כצד שיה מול הרמטכל הלבנוני ונוכח ביציע האורחים עת נשא נאצר את נאומו ב-6.11 על "נהרות דם ושמים מאירי אש". בריה"מ התחילה לעשות מחוות כלפי הפתאח (הודעת שפילוב ב-21.10, הודעת דובר ממשלת בריה"מ ב-31.10, הצהרת פראג של המפלגות הקומוניסטיות לקראת סוף נובמבר, הודעת קוסיגין בקבלת פנים לכבוד המשלחת המצרית ב-9 או ב-10 בדצמבר, השמועות כי עראפת יבקר במוסקבה בסוף דצמבר).

בוטינגטון - לאחר המהפכות בסודאן ובלוב והפיכת הנפל בסעודיה - גרם המשבר בלבנון לחרדה מפני אבדן מאחזיה האחרונים של אהב באיזור. בעיצומו של המשבר נשארה הודעת סיסקו על תמיכת אהב בשלמות לבנון ללא הד בקרב לבנון עצמה והפגנת הירידה בהשפעת אהב אפילו בקרב המדינות אליהן היא קשורה מסורתית. לפי סימנים שונים, בריה"מ חששה מאפשרות התערבות אמריקנית לפי מתכונת '59, וחשש זה כנראה תאם לעירוד סוביטי לשיחות בקהיר, ~~אולי~~ בעיני הערבים היה יותר משקל לעמדת בריה"מ במשבר מאשר לעמדת אהב. משבר לבנון היה ללא ספק אחת הסיבות העיקריות לדרבון אהב לויתורים נוספים בחדשים אלה לסוביטים שהסתכסו בגאום רוג'ס ב-9.12 ובמצעות האמריקניות בשיחות הארבע ב-18.12 בשאלת הסדר ישראל-ירדן. בעיצומו של המשבר מסר אלון הודעה שתמציתה כי לא בסבול שינוי הסטטוס קוו בלבנון. בהודעה ללא תקדים אמר דובר משהח כי לא התקיים דיון בממשלה בשאלת לבנון כלומר כי אלון לא שיקף עמדה מוסכמת. הודעת הדובר במסרה לאחר התייעצות עם רה"מ. רבין התריע בסברקים בגד הודעת הדובר, וסיבה הודעת אלון. תבע פעולות צבאיות שלנו בגד סוריה(?)

לאחר מכן טען כי חוסר האונים שלנו במשבר בלבנוני החליט מעמדנו המדיני
בושינגטון. הויכוח בשאלה זו החריף היחסים המתוחים בינו לבין אבן.
הפורום המצומצם דן יסודית במצב החדש עם לבנון ב-6.11 ושוב ב-14.12
(ראה להלן). לפי סוכנות אייפי (מצוטט במעריב) מ-21.11 אמרה רהמ
בראיון בטלביזיה האמריקנית (החדשה של ניו יורק) כי אם ינסו הסורים ל
להשתלט על לבנון "יהיה עלינו להבטיח את גבולותינו ואת בני ארצנו
ואולי לשם כך לכבוש שטח בלבנון". בראיון עם רפאל בשן במעריב
(דומני בסוף נובמבר או ראשית דצמבר טען אלון כי התכוון לפעולה
במקרה והסורים ינסו להשתלט על לבנון. \הערה שלי: הדברים לא היו
כה ברורים בהודעה המקורית) וכי כי שוב גורם אמריקני לא הביע סחאה
על הודעתו - (הערה שלי: היה כאן אי דיוק (ראה להלן)). לאחר היסוסים
החליט חילו נשיא לבנון להשתתף בוועידת הפסגה ברבאט. ערב פתיחת הפסגה
פרסם ריימונד אדן ממנהיגי המפלגה הנוצרית שאינה משתתפת בממשלה קריאה
לפיסגה שלא תקבל החלטות שיקלו על ישראל לפעול בלבנון.

בשיחה עם סגורס ב-13.10 הציג הלה בפני ארגוב את אחת הדילמות המרכזיות של מדיניות אה"ב בפז"ח: "התחזית קודרת ושואלים עצמם ברצינות כיצד ניתן לקיים אינטרסים הירוקים שלהם לקראת הספק ההידרדרות של המדינות הסמוכות. טעריכים שניתן יהיה להגיע לטווחים ויכבדי בנושא הנפס, אבל חרדים לכל היתר. בראש דאגותיהם עומדת היום לבנון. אינם מקבלים דעתנו שפטרולותינו נגד החבלנים משרתת האינטרסים של מלכנון". דומה כי הלך מחשבה זה, תפיסת יסוד זו, מלווה את עמדתה של אה"ב בזיקה לישראל לכל אורכו של המשבר הנוכחי בלבנון.

ב-11.10 בתפרסמת הודעת סיסקו על הלבנון בדבר תמיכת אה"ב בשלטונותה הטריטוריאליים וריבונותה של לבנון. ההודעה זכתה לתגובה ערבית נזעזעת, וכעשרה ימים לאחר מכן פרץ הסכסוך בלבנון. ב-22.10 ביקש סיסקו מרבין הערכה על הסבב בלבנון ובהזדמנות זו "חזר וביקש שנתחשב בסבב הטיוח עתה ולא בפעל נגד לבנון".

ב-23.10 מסר רבין לסיסקו כי הוסמך לומר לו "כי הדברים שאמר שהם לרובם בנושא לבנון הם כטובן שרירים וקיימים" וסיסקו שאל "אם הבאנו דברים דומים לידיעת הלכנונים" (ההוראה שרבין אמרה) "שלישראל אין כל כוונות לפגוע ולפרער את הריבונות והשליטה הטריטוריאליה של לבנון".

ב-23.10 הצהיר סגן רה"ט באסיפת בחירות כי *הוא לא יאמר שיש*

יש להכיל קו אחד

למהרה ב-24.10 התקטר סיסקו וסגר לארגוב "כי מבקשים טאחנו להאמין להם" שהצהרות כגון הצהרת סגן רה"ט הן בסבב הנוכחי *very unhelpful* אמנם היתה זו הצהרה ברורה *low key* אך אף על פי כן רק מקצה היא על השלטונות הלבנוניים... וכי "הצהרה ישראלית כגון הנל מחמיאה את המטרה עכשיו".

באותו יום בתשובה לשאלת עהובאי, אמר דובר מחסד "It's those very kinds of statements that are unhelpful."

בו ביום מסר דובר משה"ח בירושלים:

"בקטר לידירות שפורסמו על עמדת ישראל לגבי ההתרחשויות בלבנון, הודיע הערב

דובר משהח בירושלים כי מסישראל לא קיימה שום דיון בענין זה וכי לא הל כל שינוי בעמדתה הידועה מזה שנים".

למהרה ב-25.10 שוחח רבין עם סיסקו ובתגובה "לתרעומת המקורית שהחסיפה"

הבהיר כי לדעתו "להודעה אסראלית המתריעה בסוריה לא לפעול יש השפעה רבה" וכן הסביר לו "שמדינות ערב לוקחות ברצינות רבה יותר הודעותינו ואזהרותינו מאשר את הודעות אה"ב". באשר להודעת דובר משהח אשר רבין כי "ההודעה "הבאה כאילו בסתירה להודעת אלון אולי תהקבל בברכה במחסד אך עומה רושם רע בציבור. העובדה שהודעת

משהח מדברת על כך שאפילו לא קויים דיון בארץ בנושא איננה מוסיפה חיבה למעמד ישראל".

ב-25.10 פורסמה הודעת סאטס בענין לבנון שציקריה:

1. אזהרה למדינות זרות לבל יתערבו במשבר; 2. המשבר הינו ענין פנימי ובין ערבי. 3. האספה ספורטת שההודעה האמריקאית על הדאגה לשלמות לבנון, הינה הגורם למשבר.

ההגובה האמריקאית להודעת סאטס היתה מתונה ופורטה "כהזמנה סובייטית כלפי האמריקנים להמנע מהתערבות בסכסוך".

ב-27.10 סגר ברבור לרפאל "שקיבל הוראות למסור תגובתה השלישית של סמאנה להצהרת סגן רוהט ולבקש מישראל להימנע מהודעות מפין אלו אשר מחלישות כושר העמידה של הילן".

ב-28.10 בפגישה סיסקו דוברינין העלו האמריקאים את ענין העמדה הסובייטית בשאלת המשבר בלבנון. וכפי שמסר סיסקו לרבין ב-29.10 בהחירו האמריקאים

"The Soviet Union should not misinterpret our silence... and that a deterioration in the situation" would confront the major powers with difficult choices."

בדיווחו על מהלך השיחה עם סיסקו בענין לבנון ספיר רבין: "סיסקו אפילו לא טאלני על עמדת ישראל. אנחנו כנראה לא נראים בעיניו כגורם בעל משמעות בנושא זה." ובהערכה הוא מוסיף: "ישקאל שנתגלתה כגורם מרכזי במזת בעת טלחמת ששת הימים אבדה הרבה ממסקלה עקב עובדת אי יכולתה להשפיע על הסאנק הפנימי בלבנון. יתר על כן אבי חוטט עלהפגנת חולשתנו בנושא זה תהיה השלכה גם על הערכת יכולתה או בכונותה של ישראל במקרה של התערערות ונפילת הממשל בירדן. ישראל עשה צעד מיזערי אחד חירובי וזו היתה הצהרת סגן רוהט, קרי אזהרת סוריה מפני התערבות ישראל בלבנון. צעד זה נטרל על ידי הודעה סדרת של משהת. כאן היו מהגובות לתופעה זו שליליות, וכמעט לא פגשתי בעתונאי, פרטן רדיו וטלביזיה שלא העיר ולא בצורה חירובית בבידון. גם אם הצהרה כזו לא נתנה על סמך דיון מראש, הרי ניטרולה גרם לנו נזק לא יסוער. ובסיכום. עלינו להבין שההתפתחויות במזתת הוכרענה בראשה ובראשונה על ידי המציאות בשטח עצמו. פעולת המעצמות יכולה להיעשות רק דרך הכוחות המקומיים. מחדלינו בנושא לבנון חיזקו את הגורמים הערביסטים טאן הטוענים שהמשך הסמטוס קור מערער את עמדותיה, מאחזיה והשפעתה של ארהב באיזור. כל עוד ישך הסמטוס קור צפויה ארהב רק למפלול נוספות בזירת המזתת. יתר על כן קיימת כאן הרגשה שנאצר ממלא תפקיד חירובי בהצלת הממשל הנוכחי בלבנון. אין כאן הרבה אשליות ביחס לסוג הפתרון המוצע על ידו. יחד עם זאת, אין כל גורם אחר במזתת הסגלה פעילות בעשויה לעצור הדרדרות חסורה

יותר הצפויה מהמשך הפעילות הסורית פלשתינאית כנגד בלבנון".

בתגובה על הערות הסגריר כתב אבן ב-10.10: "איך לדעתך צריכה ישראל להשפיע על המאבק הפנימי בלבנון?" הרי דיבורים מעורפלים של מטקל הכוחות והפעלת גורמים סקופיים פייכים לתחום המחקרי אך אינם מובילים לתכלית. הודעת דובר מטהח שבוסחה על ידי רוהט לא באה מטעמי סמכות אלא מפני שגורמים נוצרים בלבנון שאנו בקשר אתם וכל ממשלת אה"ב סבורים כי לחילו סיכוי להתגבר רק אם חילו לא יתואר כנתמך על ידי ישראל או כמובן על ידיה". ואילו רהט שאלה אם הסגריר "סבור שטמאהב היתה מרוצה לו התערבנו בצורה כלשהי בלבנון. היש טעם בהצהרות שאין מאחוריהן כוונה לביצוע מסעי. האם לא היו הגרבות המיסעל בושינגטון ובציגו כאן הפוכות לאלו שאתה מתאר פפי עתונאים".

על סברק רהט השיב רבין ב-10.10 לאמר: "ריצ'רדסון אמר היום בהקשר להערותי על האסדרה-2 האירוזיה הנוספת בשיחותיהם עם הרוסים שהבעיה איננה בשיחות אלא במציאות העגומה במזה. הם מובלים ומפסידים במעמדם במזה עקב דביקותם ותסיכתם בעמדת ישראל. עלינו להבין שכונם המיקוח הסדיוני הוא פועל יוצא של מטקל הכוחות הריאלי בשטח. במציאות של ביטול הדדי סוביטי הפא-אמריקאי הטאלה איזה גורם סקופי מצליח ליצור עובדות ואיזה גורם סקופי איננו משיג זאת. לפי דעתי עלינו היה סיד עם תחילת המתיחות בלבנון לפעול נגד סוריה..." "באשר להצהרות אני סבור שעלינו היה להצהיר שישראל לא תשלים עם שינוי הסטטוס קוו הקיים בלבנון במידה ויעשה על ידי כוח חיצוני. הצהרה כזו היתה מובנת לסורים. חוגי מחמד בודאי היו מבינים מזה רוח מסוימת כי הם נבוכים במידה רבה."

5 $\frac{A}{B}$ לבנון

ב-31.10 רבין מדווח כי ריצ'רדסון אמר לו שבקשר להערותיו של רבין על האירוזיה הנוספת בשיחותיהם עם הרוסים אמר ריצ'רדסון שהבעיה איננה בשיחות אלא במציאות העגומה במזת. הם סובלים ומפסידים במעמדם במזת עקב דביקותם וחסיכותם בעמדת ישראל. רבין מוסיף כי זוהי ההרגשה הכללית השוררת.

ב-29.10 מדווח רבין כי נמנע מכל מגע עם אה"ב ביחסו בנושא לבנון משום שאינו רואה מעט בדיבורי סרק. משעלה ארצות הברית היא גורם רציני וחשובת לפיכך במושגים מעשיים. כשם שאה"ב ניטרלה את חופש הפעולה הצבאי הישיר של בריה"מ בלבנון בעת מלחמת ששת הימים כך הצליחה בריה"מ לנטרל את חופש הפעולה הצבאי של ארה"ב בנושא הלבנון מבחינה מסוימת לרגל ביטול הדדי מצד המעצמות לרגל ביטול הדדי מצד המעצמות בהפך מז"ת לזירה בה קיים חופש פעולה לכוחות המקומיים. כוחות אלה מסתייעים במעצמות והמצב במז"ת ייקבע לפי יחסי הכוחות המצויים המקומיים.

רבין ממשיך כי ~~בעת-המלחמה-שהתחוללה-ב-1982~~ ישראל שנתגלתה כגורם מרכזי במזת בעת מלחמת ששת הימים איבדה הרבה ממעלה עקב עובדת אי יכולתה להשפיע על המאבק הפנימי בלבנון. הוא חושש גם שלהפגנת חולשתו בנושא זה תהיה השלכה גם על הערכת יכולתה או נכונותה של ישראל במקרה של התערבות ונפילת המשטר בירדן. לדעתו הצהרת סגן רה"מ כלומר אזהרת סוריה מפני התערבות בלבנון היה צעד קטן חיובי וזה בוטל על ידי הודעה אחרת של משה"ח.

בסיכום מחליטו בנושא לבנון חיזקו הגורמים הערביסטים בנשיגסון המוענים שהמשך הסטטוס קוו מערער את עמדותיה, מאחזיה והשפעתה של אהב באיזור. כל עוד ימשך הסטטוס קוו צפויה ארה"ב רק למפלול נוספות בזירת המזת"ת. יתר על כן קיימת בושי טון הרגשה שנאצר ממלא תפקיד חיובי בהצלת המשטר הנוכחי בלבנון.

ב-8.11 אמר סיסקו על לבנון לרבין שהיו שלושה הישגים. ראשית הסכסוך לא הפך לסכסוך דתי מובהק. חלק מן הסוטלסים הלכו עם הנשיא והצבא. השני, עמדתו של הנשיא חילו היתה חקיפה מעל ומעבר לצפיותיהם קודם לכן. השלישי, שהצבא הלבנוני לחם במחבלים גם מעבר למצה עציפר. לפיכך על אף הזעזעו העניין הפנימי הלבנוני נראה לו בינתיים יציב. במישור הבינעירבי אין ספק שנאצר העלה יוקרתו בעולם הערבי וחזר והבליט עצמו כגורם הבינעירבי המרכזי. לפי דעת סיסקו נאצר יתבע סיד בועידה הבינעירבית תשלום עבור הישג התיווך בלבנון כלומר כסף נוסף מהארצות המייצרות נפט. על אף התנגדותה גילתה סוריה אי יכולת לעמוד סול הפתרון הנאצריסטי בלבנון וגם סעיראק שהיתה מודאגת שמא סוריה תשתלט על לבנון. יוקרת הגורמים הפלשתינאים עלתה אף היא יתר על כן נכונותם לקבל מרות נאצר ולפעול בחיאום עמו משרוים להם מעמד רציני ומכובד יותר.

ל'ק

במישור הבינמצמתי בריה"ס עשתה קפיטל סיועיה שרה"ב סתכונות להתערב
 לפי נוסח 56. השגריר הסובייטי בביירות הביא את הודעת דובר מטעלת בריה"ס
 מ-25.10 באזני ראש מטעלת לבנון כהישג סובייטי בהרתעת אה"ב מהתערבות. יחד עם
 זאת גורס סיסקו שהרוסים היו מעונינים בפחרון מסוגו של נאצר שכן היו מודאגים בהתפתח
 המצב תצא משליטתם אם סוריה תנסה לתערב באופן יותר ישיר בסכסוך. סיסקו סיפר
 כי הזהיר דובריגין מהתדרדרות המצב בלבנון ורבינן סציון שמתוך דבריו של סיסקו
 ורמזיו יוצא שהגורם העיקרי באסצעותו איים על דובריגין היה הגורם הישראלי.
 בסיכום אין סיסקו יודע כמה זמן הסדר לבנון יחליק מעמד והוסיף:
 "אפילו אתם רק מחפשים דרך להרויח זמן נוסף וזאת מבלי לדעת לשם מה". סיפר כי
 הורה לברבור לבקש מאתנו בארץ הערכה לאן המזה הולך. סיסקו סיפר שהמסבר הלבנוני
 היה בשבילו סיום אישי. ראה השפעת עמדת הציבור באהב על הגבלת חופש הפעולה
 של הממשלה. הלקח לאה"ב לדעתו הוא שאסור בשום פנים להפסיק בסירוץ החימוש
 האסטרטגי. כל שינוי במאזן הכוחות בתחום זה יביא להגדלת ההעזה הסובייטית וצמצום
 חופש הפעולה של ארה"ב.

על פי הוראות מהארץ ב-24.10 ביקש בגאר את קטרולי לסדר פגישה עם מעושי ששהה אז ברוסא. הפגישה התקיימה ב-28. מעושי התבטא בזלזול על חילו שסורים לו הכח הנפשי והעוז להגן על ריבונותה של לבנון. הנוצרים בלבנון יורעים שישראל תצטרך להגן על עצמה דבר העלול לגרום להם קשרים מסויימים. אולם אין בכוחם להשפיע על התהליך הזה. רואים צורך להרויח זמן בצורה מכוונת ככל האפשר ועליהם לקוות שהעניינים יסתדרו איך שהוא. מעושי מקיים קשר עם הסעודים ועם אהב באמצעות שארל מאליק והוא מבסס להמעים עזרה סעודית לסרוריסטים. מעושי הביע אי אימון באחדות הצבא הלבנוני במקרה של עימות ממושך עם הסרוריסטים. מעושי עשה מאמצים גדולים להדגיש שהסרוריסטים מעריכים את ישראל ורוצים בשלום אתה. ישראל מצידה צריכה לעשות כל המאמצים על מנת לא לפגוע בהם.

ב-31.10 אהב מודיע רביב כי אתרסון אמר לו כי ממליץ שלא נתעלם מההשפעה הסראומיסטית של המשבר בלבנון על מחשבת הממשל. עומדים בפני שאלות נוקבות מאד ומימשל ניקסון אינו רוצה להיות זה שבנוש את מזת. אתרסון שאל אם תהיה מו"מ עם הרוסים האם זה ישפיע על הרחבת הממשלה בארץ. רביב הזכיר כי במארץ הנושאים הראשונים שעלו לדיון בממשלה היו בלחץ שיתות סיסקו דובריבין.

על לבנון אמר אתרסון כי יש שתי אפשרויות להתפתחות כתוצאה מהמשבר הנוכחי. פיצול לבנון למעוז נוצרי וסניב לניירות והסכם עם הפדאין דוגמת ירדן. על המיגבלות להתערבות אמריקנית אמר כי שלא דוגמת 58 תהא התערבות הפעם כרוכה בקרבנות. הבעיה העומדת בפניהם איננה בלימת סוריה כי לדעתם סוריה תיבלם על נאסר ועיראק שאינם מעוניינים בהשתלטות על לבנון. פירושו של דבר הנחתת מרינס לוחמה וגרילה וזה קשה ביותר.

בפורום המצומצם ב-6.11 התקיים דיון על לבנון.

אהלן הסביר ההשתלשלות. עוד לפני החורף שעבר החלו הפתח להתבסס בלבנון והתמקמו באיזור מזרחית לבניאס. מהאיזור ההוא כמעט בלתי אפשרי לפעול בחורף. עם בוא האביב ביקשו הפתח להרחיב בסיסיהם בלבנון ועל רקע זה פר. משבר ממשלתי. לפני כמה שבועות החריף המצב כשהפתח ביקש להרחיב איזור בסיסו מול ישראל למען יוכל לפעול משם נגד ישראל גם בחורף וזאת לאחר שהגיע למיצוי אפשרויותיו מירדן. הפתח ניסה להתבסס גם במחנות הפליטים וכן באיזור בצפון שסיצור לו רציפות עם סוריה. גורם נוסף בהנאת המשבר היה הרבנון של הפתח מצד הסורים שניקשו להחליט לבנון.

אהרן המשיך ותאר הקרבות ויכולת הלחימה שגילו הלכנונים. בירות
ערב ובראשן מצרים קפצו על ההזדמנות להופיע במתווכים מצרים ביקשה לנצל
התיווך כדי לחזק הנהגתה בעולם הערבי. כמו כן לא רצתה בהרחבת ההשפעה
הסורית היינו שלהנע"ת על לבנון. אשר לסוניסים, לפי התרשמותנו חששו מהתערבות
אמריקנית, אף שלא היו כל סימנים לנכונות אמריקנית להתערבות (ראה בפרד
ניחם להודעת סיסקו בראשית המשבר. (ב-5 בנובמבר סיפר סגן עוזר המזכיר
סוונק לארגוב כי "לפי כל הידיעות שבידי מחמד פעלו הסוניסים לריסון הסורים
ולהפעלת נאצר. ידוע להם בבירור שהסוניסים חששו מאד מהתערבות אמריקנית ישירה
ובכל מקרה לא הוציאו התערבות זו מכלל אפשרות. לפי הערכתם חששו הסוניסים
גם שהסוכים יגדישו הסאה ויביאו לתגובה ישראלית חריפה שתסרוף כל הקלפים".
אשר להסכם שהושג בקהיר אמר אהרן כי אין אנו יודעים פרטים. ההסכם
הכנראה בקוים כלליים ואילו הפרטים יעובדו בשיחות בבירות בין ממלכנון
לבין בפתאח. יש איפוא להניח כי לא תם המשבר. ייתכן והלכנונים יואלצו ל
להצטרף לחזית המזרחית. האמריקנים רואים בהסכם קהיר תוצאות שאינן גרועות
ביותר.

אנן ציטט מדבריו בסלביזיה ימים מספר לפני כן על מדיניותנו לגבי
לבנון. אלון תנע הודעה כי לא ברשה לצנא ער להיכנס ללבנון. העלה המחשבה
כי אם המצב יתדרדר נצטרך להתקדם לליטאני. על דברי אלון כתב לי אנן
"הוא מעלה ענין של כניסת צנא זר - דבר שאין בו ממשות". בפתק אחר כתב
"אתמול שמעתי שיחה על כיבוש קהיר. היום אני שומע על כיבוש ליטאני.
אנו הופכים למן בנוכדנצר סלך נבל המתואר באחת הכתבות הנבילות כי רוצה
בכל יבשות תבל ובכל איי הים.

דיין אמר כי "המלחמה באה ללבנון". הזכיר האפשרות של הצורך בהתקדמות
שלנו לליטאני. אין צורך בהודעות מצד הממשלה. הזכיר הצורך בתקציב גדול
לנסיח הישובים בצפון (רהם ציינה כי הקיבוצים בנו בתי הילדים ממט ליד הגבול).
סרף סען כי אינו מקבל הצעת תקציב הנסחון שהוכאה לאחרונה לפניו כלומר כי
יש מסגרת קבועה שבה אין להכניס שינויים ואז באה הצעת התוספת. דיין עמד
על התגובה האמריקנית האפשרית באם נצטרך להתקדם לליטאני ואמר כי
מקווה כי יבינו. על דבריו על לבנון נאמרו בתוך סקר כולל של המצב
הנסחוני בשלוש החזיתות - לבנון ירדן ומצרים (ראה להלן).
קול הציע פעולה הסברתית נטרצת בקרב הנוצרים בעולם למען יתייצבו
לחיזוק המסטר בלבנון.

נדיון זה היה הר למתח בין אבן לבין אלון בקשר להודעת האחרון בעיצומו של משבר לבנון שבעקבותיה פרסם משהח הודעה כי הממשלה לא קיימה כל דיון בנושא לבנון.

בסיכום אמרה רהם כי לא מקבלים פל החלטה על מדיניות חדשה. במידה ויגברו פעולות הפתאח בצסרך להגיב.

בשיחת רבין ויוב עם סיסקו ב-15.11 ניתח סיסקו לקח לבנון: הפחד הסורי מפעולה ישראלית, הגורם הרוסי שחשש מהתפשטות משבר לבנון בעקבות איום ישראלי והסכנות הנובעות מכך ליחסים בין ערביים ולבתעצרות באצר. כל אל ה הביאו לפתרון זמני שמי יודע כמה זמן יחזיק מעמד. לקראת הבחירות בשנה הנאה בלבנון תיתכן התדרדרות מתוך כוונה להחליף המשטר הנוכחי במשטר יותר שמאלי. ברור לו כי אין אנחנו יכולים לשבת עם ידיים קשורות כשאנחנו מותקפים על ידי חבלנים. מנקודת ראות צבאית מוצלח מאד מה שאנו עושים אולם פוליטית מחליש את חוסיין ואת לבנון. מוטב להם ולנו להשאיר חוסיין בשלטון מאשר להתעסק במקרה הטוב ביותר עם עראפת. אותו דבר חל על לבנון. גם שם המצב הנוכחי יותר טוב מאשר אלטרנטיבות אחרות. על כן שאלת הלקח הפוליטי ממשבר לבנון היא שאלה קשר אבל רלבנטיות.

יריב השיב כי לבנון שונה מירדן. חוסיין יכול לחיות יחד עם ארגוני החבלה. לבנון לא תוכל כך *to survive*. במצב דומה לזה בירדן המשטר בלבנון יפול עקב התקוממות סוציאלית ובינעדתית. הספתח למצב הוא הצבא ומידת יכולתו להחזיק מעמד לתקופה ארוכה. המצב כיום יותר מסובך כי לחבלנים יש מנצרים בתוך לבנון ויש להם בסיס טריטוריאלי. אם צבא לבנון ירגיש שעוזרים לו - ואהב יכולה לעזור בנשק ובכסף הוא יחזיק מעמד בקשר לעדה הנוצרית - אין סנהיגות. יש לתת להם נשק. ש אלינו פניות מלבנונים מכל העולם. אם המשבר יתחדש והצבא יילחם ולסנהיגות הנוצרית תהא הרגשה שהם לא לבד קיים סיכוי כי גם אנחנו נוכל לעזור. סיסקו אמר כי הרגשתו היא כי פעולות החבלה מלבנון נגד ישראל יוגברו.

I hope you interpret tolerance level? flexible
I beg you, I implore you, look at this in political terms.

לאהב ולנו ענין משותף בקשר ללבנון. התקשש על הודעת אלון כי בשותו רבע היו לחילוי קשיום עצומים. לפי ידיעות בידי אהב הפתח מרגיש ששילם מחיר דמים יקר. הבעיה היא סוריה. סיסקו הוסיף כי רק ישראל יכולה להיות עילה לפיצול הצבא. מחמד מקדישה הרבה זמן לכל ענין לבנון והיא מקווה כי גם אנחנו.

אלון, משהח, סיסקו, ארגון, יריב, אהב, מרגיש, ששילם

בהמשך השיחה נגע רבין במצב הכללי עם שכנינו. אמר כי עם סוריה אין לנו בעיה רצינית על הגבול. על כן אם המצב בלבנון יתדרדר יהיה עלינו לנקוט פעולה מתאימה נגד סוריה.

should situation in Lebanon become critical, we should take proper action against Syria. I see; I understand.

סיסקו העיר כי העובדה שנחנו לשלושה ^{לחצי} ~~שנים~~ לעבור בזמן המשבר הייתה חשובה מאד. יריב אמר כי הצענו עזרתנו כל הזמן. ב-18.11 הודיע ראש פסות סיצלמור כי הפתאח השתלט על ארבעה עשר מתוך חמישה עשר מחנות הפליטים בלבנון. הביעה התקווה כי ממשלת לבנון תיקח מחדש השלטון במחנות לידיה.

דיווח כמותי A בלתי נגד קודם כי סיסו חסדק חסדק
בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם
בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם
בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם
בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם
בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם

ב-18.11 נגד אבולון לומר כי בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם
בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם

ב-19.11 סיסו בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם
בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם
בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם
בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם
בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם
בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם

בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם
בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם בלתי נגד קודם

לבנון - שבוע המסתיים ב-28.11

ב-25.11 מרווח רבין כי שעה שהעלינו תביעתנו להפסקת סיוע מסות
 לפליטים בלבנון שאל סיסקו "האם באמת יש לכם מדיניות בענין לבנון?
 אתם מסבירים שצריך להזק את ידי חילו ומשטרו. האם אינם מבינים
 שהפסקת הסיוע היום ללבנון תביא להחרפת המצב שם? רבין מציין שענה
 את אשר ענה והשתיק הפעילות להפסקת תרומת אהב לסעות.
 לאחר משבר שבמשך מאז 23.4.67 הקים שבוע רשיד כראמה ממסלה.
 ההרכב השומר על החלוקה העדתית והאיזורית המסורתית משקף ההחלטה שחלה
 בעקבות הסכם קהיר עם המחבלים והדצון לכבדו. בולטת הצטרפות גונבלס
 כשר הפנים. הוא תבע כל הזמן ויתורים מרחיקים לכת למחבלים והתאמת מדיניות
 לבנון לזו של מצרים. הוא יקל על הקמת הפיקוח המשותף עם המחבלים במחנות
 הפליטים, ויאפשר להם מקסימום חופש פעולה. מהמחנה הנוצרי ריימונד אדי
 שהתנגד להסכם קהיר סירב להשתתף בממשלה. פיור גמיול בכנס. הנעיות
 העומדות על הפרק ראשית תרגום ההסכם העקרוני שהושג בקהיר להסכמים מעשיים
 בשטח (בסיסי המחבלים, צירי תנועה ואספקה, פיקוח משותף על מחנות
 הפליטים, אמונים וכו'), שנית, חלק מארגוני החבלה לא קבלו ההסכם ומנסים
 להגביר מאחזם. שלישית, היחסים בין שתי קצוות הממשלה בעלי דעות מנוגדות-
 גונבולט וגמיול. ועל הכל תעיב מערכת הבחירות לנשיאות.
 ב-14.12 התקיים דיון יסודי ¹⁸⁰⁰ ~~הממשלה~~ בפורום ¹⁸⁰⁰ ~~הממשלה~~ לגבי המצב
 הבטחוני בגבול לבנון.

דומני כי היה זה כשבועיים לפני כן שניתן אישור לשגר כח רגלי
 לסהר מרכז של הפתאח ממט על גבולנו מזרחית לחצבאנו. הפעולה בוצעה
 בהצלחה (בהרג לנו קצין והיו לנו פצועים(?)). הפתאח השווה הפעולה לפעולה
 בגד כראמה במארס 68. יש כאן לציין כי כל הפעולות שבקטנו ביבשה ופעולה
 אחת באוויר במשך החודשים שלפני כן היו בגד פסיסי הפתאח מזרחית לחצבני
 ובאילו בהסכמת הלבנונים עצמם שלא החזיקו שם כוחות והפקירו האיזור לפתאח.
 בעוד שפרטי הסכם קהיר לא בודעו לנו - הרי לאחרונה החלו הצבא
 והז'נדרמיה הלבנונית לנסות עמדות בגבולנו גם מערבה לחצבני באיזור של
 כחסינה עטר קילומטר מהגבול (כן המשיכו לשלוט במחנות הפליטים).
 ב-14.12 דווח חיים לפורום המצומצם על החמרת המצב לאורך הגבול
 (בלילה לפני כן הוסלו פגזים על מטולה ובהרג יהודי אחד והיו פצועים
 שאחד מהם לאחר מכן מת. חיים הסביר כי לא נוכל להסתפק בפעולות הרגילות
 עד כה. לרגל הרחבת החזית אין מנוס מאשר ¹⁸⁰⁰ ~~להחזיר~~ הכפרים לאורך הגבול
 בהם מתבססים הפתאח. (הערה שלי: הרעיון לפעול כלפי הכפרים היה בו
 משום חידוש שכן עד כה רק פעלנו בגד בסיסי הפתאח).

על סמך הצעות חיים נתקבל הסיכום הנא. לביצוע מייד:

- א) מסירת אזהרה על ידי אבן לאמריקנים בושינגטון למסירה ללבנונים;
ב) פגישת מפקדים (הכוונה לפגישה בדרג של אלוף פיקוד הצפון והמקביל לו בצד השני; במידה והמחבלים יוסיפו להפגיש יישובים שלנו בטפסעל כפר מסוים פגזים מספר (חיים הביע התקווה שעל רקע החסיסה בתוך לבנון כלפי הפתאח יש לקוות כי פעולה כזו תורבן הלבנונים לנקוט אמצעים נגד הפתאח).
נאם זה^ל ועיל נעבור לשלב ב', היינו פעולות סיהור מצד כוחותינו כדי לתפוס אנשי הפתאח בתוך הכפרים. לכך יהיה צורך באישור בוסף מרהם.
חיים גם אמר שיתכן ולא יהיה מנוס מפעולות עוד יותר דרסטיות אולם לא נכנס לפרטים.

בהצעה כי אבן יקיים דיון מיוחד עם האמריקנים בקשר למצב שנוצר והולך בלבנון - הועלתה בישיבה על ידי רהם. אלון הציע כי רהם נבאומה בכך ת למחרת תזהיר הלבנונים מהחמרת המצב. אלון הזכיר כי בדיון קודם דיבר על כך כי ייתכן ונצטרך לכבוס שטח בלבנון וציון כי לא נוכל להרשות כי ישובינו יוסיפו להיות נפגעים. הזכיר דברי חהם בפומבי על אגטרות של כינוסשטח (ראה הקדמה). אמר כי אין לשכוח האוכלוסיה הערבית הגדולה בגליל. כן ציון בעיית המוראל של אנשי היישובים. נחשונה לשאלה אישר דיון כי יכולנו להבטיח בסחון היישובים והאיזור בהרבה יתר קלות לו היה הכול שונה ודומני כי הזכיר הליטני.

רהם התעניינה במצב המקלטים ביישובים. חיים הודה כי סרם הותקנו סידורי מקלטים כמו ביישובים מול החזית הירדנית.

רהם בהציגה הסכום תסכה בהצעות חיים לגבי לבנון. אליהו ששון חווה דעתו כי בהצעות יש כדי לחזק חילו כדי לפעול נגד הפתאח וכן להעמיל^ל ההיסודים אצלו לגבי נסיעתו לרבאט. שר המספטים טען כי בעוד שאנו מצליחים לפעול אצל גורמים שונים בצפון ובדרום האיזור פלא שלא הצלחנו להדק קשרים עם הנוצרים בלבנון השכנה. רהם (על פי הצעתי בכתב) השיבה כי תזמין צני ואהרון לדווח בקרוב על הקשרים בלבנון. ברזילי הביע דעה מהססת או דעה מנוגדת ואילו שר הפנים הציע לדחות ההכרעות בהצעות שהועלו לגבי החזיתות השונות עד שהממשלה החדשה תיכנס לתפקידה. רהם לא הסכימה.

שר החוץ. לעיניו בלבד.

לבנון.

רה"ם ביקשה למסור לך כלהלן:

א) לידיעתך האישית בלבד חוזר לידיעתך האישית בלבד. לרגל התדרדרות בגבול הלבנוני, אם יתחדשו ההפגזות על ישובינו כפי שהיה אמש במסולח, נצטרך לחרוג מהתגובות הרגילות שבעיקר היו מזרחית לחצבני ולסמטני על כפרים מאוכלסים שבהם התבססו הפתאח וסמס יורים גם מערבה לחצבאני לגבולנו. הכוונה כאן ללכמה פגזי הפרדה ואזהרה בתקווה כי הלבנונים יפעלו לשים קץ להתבססות הפתאח במכלול של 15 ק"מ מן הגבול לאורכו חוץ נטישת האיזור על ידי הצבא וחז'נדרסיה הלבנונית.

ב) רה"ם מבקשת כי תמסור לאסריקנים שבימים האחרונים עוזב הצבא הלבנוני הפגזות עמדותיו במרחב של כ-15 ק"מ מהגבול לאורך כל הגבול, כלומר לדבות ממערב לחצבאני וכי הפתאח מתבסס בכפרים בכח רב. אנו לא נוכל להפקיר ישובינו בצפון מה גם שהבתים בתוך הישובים לדבות בתי הילדים נמצאים סמוך מאוד לגבול וכי טרם הספקנו בגלל סהירות השינוי בצד השני להבטיח סידורי בטחון מלאים. אם יוסיפו להפגז כפי שעשו על מסולה אמש, נצטרך לפעול להבטיח ישובינו. אין חוזר אין לפרס סוג הפעולה. את"ב מתבקשת להזהיר הלבנונים מפני חומרת נטישת איזור הסמוך לגבול בידי הפתאח ולתבוע כי הצבא הלבנוני ישלים שם סדר ויסנע התדרדרות.

ג) לידיעתך בלבד, במקביל לפעולתך בושינגטון מנסים להגיע למגע עם נציגי הצבא הלבנוני בדרג הולם.

ר פ א ל

Handwritten notes in Hebrew:
 משרד החוץ
 10.10.74
 משרד הביטחון
 10.10.74
 משרד הפנים
 10.10.74
 משרד המשפטים
 10.10.74
 משרד הבריאות
 10.10.74
 משרד החינוך
 10.10.74
 משרד הספורט
 10.10.74
 משרד התעשייה
 10.10.74
 משרד המסחר
 10.10.74
 משרד המבחן
 10.10.74
 משרד המבחן
 10.10.74

לבנון

ב-25.12.69 בפורום המצומצם בהציגו תכנית בסחובות כוללת לשלושת החזיתות מסר חיים על המגע שקויים על הלבנונים בו הבטיחו אנשי הצבא שכוחותיהם יחזרו לנקודות שפינו לאורך הגבול. ואכן היתה חזרה מסויימת. עם זאת המצב לא נרגע. כבר החלנו בספסוף של פגזים על כפר (או כפרים) בו מתבסס הפתאח. באם יימשך הירי מהצד הלבנוני נצטרך להוסיף ולהפגیز וכן לערוך פעולות טיהור. בישיבה זו כנהזמנויות אחרות הדגיש משה כי לא נוכל להרשות התדרדרות הדוגמית בגבול הלבנוני כפי שהתהווה בגבול הירדני במשך תקופה ממושכת. יש מיד לפעול בתקווה כי פעולותינו יגרמו לכך כי הלבנונים עצמם יפעלו לריסון הפתאח למען מנוע בריחת האוכלוסיה מהכפרים והזעזוע הכרוך בכך למשטר בקרב המדינה.

שבוע לאחר מכן ב-1.1.70 במסגרת הדיון המיוחד על מצרים בגע משה בחטיפת שומר ממסולה שאירע זה עתה והגדיר המעשה כחסור ביותר. בניקורו אחה"צ במסולה חזר על ההגדרה. בלילה שבת 2.1.70 פשטו כוחותינו בתוך לבנון ולקחו חיילים לבנוניים ואזרחים בשבי. ב-2.1 נמסר כי דובר הפתאח הודיע שהפתאח יפסיק האימונים הצבאיים בקרב מחנות הפליטים.

בפורום המלא ב-22.12.69 היה הד לויכוח שהתנהל בשעתו ביחס לחוסר פעילותנו כלפי סוריה על רקע המשבר הלבנוני בחודש אוקטובר. רבין הזכיר ציפיתו של סיסקו כי בפעל בגד סוריה לאחר חטיפת מטוס ט.ו.א.. כשדיון התערב ושאל האם ציפו כי אנו נפעל כשהמדובר היה באוירון אמריקני הזכיר רבין חוסר פעולתנו בגד סוריה בעת שמשבר לבנון היה בעיצומו. כשלוו וציידת רבאט העלה התקווה כי הלבנונים ירגישו עצמם יותר חופשיים לפעול בגד הפתאח. ההשפעה האפשרית על לבנון הופי ה בין השיקולים שהועלו בקטר לפעולותינו בחזית המצרית (ראה בגפרד).

בפורום המלא ב-4.1 דווח חיים בין השאר על האירועים בשבוע שלפני כן בגבול לבנון. הסגזנו כפר בספסוף וכן הפעלנו חיל אויר כנגד בסיס פתאח. כח שלנו פשט על כפר והביא שבויים חיילים ואזרחים לבנוניים בתגובה על חטיפת השומר ממסולה. התקיימה פגישה עם הלבנונים במישור הצבאי שענו כי מדיניותם מוסיפה להיות למנוע הפתאח מלפעול. מעניין לציון כי על הפעולות האחרונות בגיזרה הלבנונית אין תגובות ממשל או מרומא.

נדיון בפורום המצומצם ב-6.1 ביחס להסלמה בחזית המצרית ושבה
אוטרה הפצצת מחנות צבא באיזור הדלתה (הפעולה בוצעה למחרת) הדגיש משה
את ההשפעה האפשרית של ההסלמה בחזית הדרומית והפגיעה הכרוכה בכך ביוקרת
באצר על חילוקי הדעות המהירפים והולכים בפומבי בתוך לבנון בקשר לפתאח.
ב-6.1.70 מדק רבין כי לפני שבכנס לשיחה עם רוגרס שאלו סיסקו
להערכתו לגבי השלכת הפעילות בגבול לבנון על המצב בפנימי בלבנון והאם אין
זו מחזקת את הפתאח לעומת הטמטלה. רבין הצביע על הצהרותיהם של מספר
מנהיגים בלבנוניים בגד הפתאח/ על רקע המאורעות האחרונים ואמר כי לא נוכל
להרשות פעילות חבלנית הוסיפית באותן גיזרות שפנונו על ידי הצבא הלבנוני.
סיסקו הגיב שהצבא במצא בתהליך של העמדת בליטתו בכל המקומות שהפדאין
הצליחו להתמקם וביחוד במחנות הפליטים והשאלה היא אם הכעולות
האחרונות לא יפגעו בתהליך זה. הצבא הוא גורם היציבות העיקרי בלבנון
והבעיה היא כיצד למנוע היטנות המצב שהשתרר לפני כמה חודשים. רבין אמר
שהגבנו על חסימת השומר ויתר פעולות הפדאיון. עכשיו העבירו אותו לסוריה
ומנסים לסחוט מאתנו עוד פעם עתה חבלן תמורת החסוף. פעולותינו
האחרונות יכולות לסייע לצבא לחדש בליטתו באותם האיזורים וכשהצבא רוצה
מסוגל לעול וצזה בוכחנו נעימות האחרון כשדווקא הפדאיון היו להוסיף
להטגה הפסקת אש ולא להיפר.

ב-7.1.70 במסר כי הרמטכ"ל הלבנוני בוכסני שחתם על הסכם קהיר עם
הפתאח הועבר סתפקידו.

ב-10.1 דיונים לארגוב: שהם של לבנון הזמין היום ארבעת שבירים המצליח
צמות ומסר על דאגה גוברת מן הכעולות הישראליות ומגטותיה. למרות הפוגה
במשך 4 ימים בפעולות החבלנים הוסיפו כוחות ישראלים ונעיקר חיל האויר
לתקוף כפרים בלבנוניים ונביטים בדרום לבנון. כל זאת למרות ששר
הפנים *sumbit* השגג הסכמת החבלנים להפסיק תקיפת ישראל משט לבנון
ובהנחה שישראל תדאג למנוע הסתבנות לשטחה.

דואים איפוא כוונות סצידנו ליצירת מדור בדרום לבנון ולגרום
כל האוכלוסיה משם. אלפים כבר בוהרים לביירות ויוצרים שם בעיה בטחונית.
שהם הלבנוני טען עוד שאנו צולמים מן האויר על אזרחים חפים וזאת כשדווקא
מוסלמים רבים ואף החבלנים עצמם מתחילים להבין שפעולותיהם אינן יכולות
להימסך ללא תגובות הרטניות של ישראל. דיונים צוין כי אינו מעריך
אלא רק מעביר לפי בקשת ממלכנון.

ב-11.1 בעביר שגאהב שדר מביירות (ראה בנפרד).

ב-1.11 בנכר דיווח חיים בפורום המלא על האירועים הבטחוניים בשבוע החולף. בין השאר צוין כי מחוץ לפגישה בכפר ג'יז בגליל הצפוני היה הגבול שקט. לאחר מכן בפורום המצומצם התקיים דיון ביחס לפעולות לשחרור החטוף רוזנווסר. הוחלט כי דיון ייעשה לפניית בול לפגישה בקשר לחיילים ואזרחים הלכנוניים. אצלנו ויטען כי אנו רואים לבנון אחראית והחזרת החטוף שלנו מידי הפתאח. כמו כן התקיים פגישה בדרג צבאי גבוה עם הלכנונים בנושא זה. שר הפנים טען כי אין עלינו להודיע שבשום פנים לא ניתן אנשי פתאח תסורת רוזנווסר. עלינו ללמוד מן הנסיון. באותה ישיבה טען דיון נגד ההודעות בניירות על ההסכם עם הפתאח והעלה הצעות לפעולות מרחיקות לכת באיזור דרום לבנון. רהמ דחתה החלטה. ב-1.11 מסר לה ליאור בנוכחותי כי משה יעלה הצעותיו למחרת בפורום המצומצם. הסבתי ליבה של רהמ שמזה כעשרה ימים הגבול שקט פחות או יותר, כי אתמול הודיע הרמטכ"ל החדש של לבנון שמצד אחד על לבנון לכבד שבסכם עם הפתאח אולם מצד שני עליה לקיים הסכם ש"ן עם ישראל, כי לאחר שתי ההפצצות עמוק בתוך מצרים עלינו על מהלך חדש כלפי מצרים, כי יש לקחת בחשבון הרגישות הבינלאומית במיוחדת כלפי לבנון וראשית יש להיפגש עם הלכנונים ולהזהירם שעל הצבא תוך פרק זמן מסויים לחזור לעמדותיו בגבול ורק אם לא יפעלו בהתאם לטקול תגובות מרחיקות לכת. הרגשתי כי רהמ התרשמה.

לכנון

בליל 15.1.70 בורו פגזים על חניתה, ההפגזה הראשונה בארבעה - שם

מזה עשרים ושנים שנה.

בבוקר 15.1.70 התקיים דיון בפורום המצומצם לגבי מצרים לכנון וירדן.

תחילה קראה רהם את השדרים האמריקנים ביחס ללכנון ולירדן (ראה להלן). ביחס ללכנון חזרו חיים ומשה על ההצעה שהביאו ביום ראשון לפני כן כי גסתר השטח מזרחה מחצבני מאנשי פתאח על ידי כניסה לשבעה כפרים. דיון יצא חוצץ בגד השדר האמריקני בו מדובר "הסכם קהיר" כאילו יש כאן לגיטימיזציה של ההסכם. תיאר השדר כ"פילגש בגבעה". תבע תשובה חריפה. ציטט ההודעה ששודרה ברדיו ביירות לאחר שיחת בול עם הרמטכ"ל הלבנוני על דביקות הלבנונים בהסכם קהיר ובהסכם ש"ן וכן כי לא יוכלו למנוע מפליטי 48 לבסות ולשוב לארצם. קרא מתוך הסכם ש"עם לכנון המחייב מניעת כל הסתננות. ציין חומרת בסיון הפגיעה בחניתה. הזכיר כי לפני חודשים מספר אמר כי המלחמה הגיעה ללכנון.

בהמשך הויכוח התנגד קול לפעולת הטיהור בשבעה כפרים. שאל אם אי

אפשר להסתפק בכפר אחד. בקשר לדברי דיון כי ביקור פומפידו הינו שיקול לדחות הפגיעה בכך בבית שמחה חותן פוסבולר טען קול כי אותו שיקול צריך לפעול לדחיות פעולה כה רחבה כלפי שטח לכנון. מחשש החרפת היחסים עם אהב החריפים די בלאו הכ - הניש יגאל התנגדות לפעולה המוצעת ותבע מחווה בצורת האזרחים הלבנוניים שאנו מחזיקים. שלמה הילל חיווה הדעה כי פעולה כזו לא תשיב על השאלה היסודית, כיצד כופים על צנא לכנון לפעול כהלכה כנגד הפתאח ולהביא להחזרת השבוי שלנו. בפעולה כזו המכוונת רק בגדהפתאח אנו כאילו סומכים ירינו על הסענה הלבנונית כי אינם אחראים לפעולות הפתאח. שר הפנים הציע כי נחפש אחרי ריכוזים מובהקים של הפתאח והזהיר מלפעול באורח כולל נגד הכפרים. רימלט בגין ואחרים תמכו בהצעה.

רהם אמרה כי ממקורות שונים אנו שומעים כי קיימים חילוקי דעות בין הבית הלבן לבין מחסד בשאלת המדיניות המזרח תיכונית. ישנם גם סימנים כי אולי בחודש פברואר תבוא היענות לבקשותינו לרכש ולסיוע כלכלי. שואלת איפוא אם לא מוטב לדחות הפעולה הכוללת ורצונו לשמור מחיים אם אין לו הצעה יותר מוגבלת. חיים אמר כי יש הצעה לפוצץ בית שבעלו היה לבטח כרוך בחטיפת האיש ממסולה. משה הביע התנגדות חריפה. אין פעולת הבית תחליף להצעה שהונאה. מכיוון שרהם הביעה התנגדות לא יביאה להצבעה. כנגד הלל טען כי הפעולה המוצעת תגביר הויכוח הפנימי בלכנון. רהם נפגעה מהערתו זו של דיון. סענה כי שעה שהועדה מחליטה כי פעולה כלשהי עיתויה בידיה יש לה מעמד עדיף על זה של יתר חברי הועדה אולם כשפעולה בדומה לגופה נועדה מעמדה שווה למעמד יתר חברי הועדה. התנגדותה אינה צריכה איפוא להיראות כסיבה לאי הבאת ההצעה להצבעה. המשיכה

נ/ס

ואמרה כי ²בסנה לשיבה כשנדעתה לתמוך בהצעה אולם תוך כדי הישיבה קיבלה ידיעה שהשפיעה עליה לשנות דעתה, המדובר בידיעה כי פליטס מודאג מהמצב בגבול לבנון. בגין טען כי קשה לו לשפוט כשאין מוסרים חוליה מסוימת לידיעת חברי הועדה. הציע כי יוחלס עקרונית על הפעולה כשהעיתוי נמסר להכרעת רה"מ ושר הבטחון. לאחר החלפת הברית לא בתקבלה דוממי כל החלטה.

לאחר הישיבה קראה רה"מ באזני שר המשפטים פרס והלל את השר שהעביר יצחק מקיסר והסבירה כי העבירה אותו למטה בתוך הישיבה בהנחה כי לאור ההערה על לבנון לא ילתן להכרעה בענין הפעולה המוצעת.

אחר הצהרים בועדה המצומצמת מסר אהרן דות קודר על המצב בלבנון. שש לעתיד המשטר וכי כוחות שמאלניים קיצוניים ישתלטו על לבנון. קיום עדיין סיכוי כלשהו שהצבא הלבנוני יפעל ולכן הוא בדעה כי עלינו בשלב זה להגביל פעילותו בגד הפתאח (כלומר מזרחה לבנים). בישיבה דוח על הנסיונות הבילתי מוצלחים לשאף להגיע לקשר "תכליתי" עם קשרים בוצריים.

ביום חמישי אחר הצ (15.1.70) בפגש שר הבטחון עם בול ראט משקיפי אום שח"ר מלבנון. מול מסר תגובת הרמטכ"ל הלבנוני לדברי שר הבטחון בפגישתם האחרונה; ביחס לחסוף אין לבנון במצב שתוכל להיענות, מעמאן אמרו להם שהחסוף איננו שם, ימשיכו לחקור אם אמנם באו החוטפים מלבנון, היכן החסוף עכשיו ואיך אפשר להתחזירו. שנית, לבנון עומדת על החזרת השבויים הלבנונים; לבנון מקיימת הפסקת האש, הצבא כולו פרוש בגבול ישראל ובשטונה הימים האחרונים לא היו תקריות, שמירת הגבול אינה קלה כי יש בלבנון כשלוש מאות אלף פלשתינאים אשר לבנון אינה יכולה להתכחש לזכותם לשוב לארצם ואינה יכולה לעצורם מלקחת בחזרה את אדמתם.

דיין השיב כי עמדת הלבנונים בוגדת הסכם ש"ן. הפליטים הערבים במצאים בלבנון מלפני חתימת הסכם ש"ן ובמשך 22 שנה לא הועלתה הטענה שהלבנונים אינם יכולים לעצמם. דיין הודיע בשם המשללה כי העמדה הלבנונית היא *totally unacceptable* לישראל ומקווה כי הלבנונים יקחו זאת בדצינות. הודיע כי מחזיר השבויים האזרחיים מכיוון שבגמרה תקירתם (בנוקר בישיבה קיבל דיין אישור להתחזיר האזרחים).

לאחר הישיבה ב-15.1.70 ביקשה רה"מ שנעביר לאנן הצעות שהועלו לגבי תשוב לשרד האמריקני. ההצעות הועברו באותו יום ובלילה דיברתי עם אנן מלפונית. למחרת 16.1 שוחח אנן עם הממונה באמריקני.

ביום ראשון 18.1 דוח דיין בפורום האלא על פגישתו עם בול.

ביום שבת 17.1 נמסר מביירות כי שר הפנים הורה לפתח לסגור כמה ממרכזיהם. כן נמסר כי שרים שונים התבטאו בפומבי על הסכם קהיר שרק עכשיו נודע להם תכנו. בדיווחו המדיני ב-18.1 עמד אגן על התנגדות אהב להרחבת פעילותנו בגיזרת לבנון וירדן.

ב-20.1 העביר איש האום אלינו הודעה מאת הלכנונים כי אם נהיה מוכנים לשחרר אחד מהפדאיון (לא נקב שמו) יוכלו הלכנונים לנהל מומ על שחרורו והחזרתו של החטוף רוזנווסר.

ק'בלת. זכר אשור.
 ואנחנו נחזיק בזה. ואלו
 שחזרו אל ארץ ישראל
 אל הכנענים.

ובזה נחזיק. ואלו
 שחזרו אל ארץ ישראל.

יחזק.
 1. הכנענים לבד מ'ל' ו'
 (א) אברהם אבן בושמאל.
 (ב) ס'ל. חנני' (בדל)
 והחזיקו לו.
 2. הכנענים לבד מ'ל' ו'
 (א) אברהם אבן בושמאל.
 (ב) ס'ל. חנני' (בדל)
 והחזיקו לו.
 3. הכנענים לבד מ'ל' ו'
 (א) אברהם אבן בושמאל.
 (ב) ס'ל. חנני' (בדל)
 והחזיקו לו.

מצרים (ברשם 1.1.70)

ברשימות קודמות עמדתי על האסקלציה בחזית המצרית במשך שנת 69.

דומני כי שתי נקודות הסכנה העיקריות היו התחלת ההתקפה הארטילרית ^{השלימה} במלחמה המסיבית ב-8 במארס כדי למנוע ^{השלימה} נציית ביצורינו וההכנסה על ידינו של מסוסים ב-20 או ב-21 ביולי. בנקודת מפנה שלישית תירשם אולי הפשיטה הממוכנת ה הממושכת בדרום מפרץ סואץ בחודש ספטמבר.

מול הנסיון המצרי לקעים קוי הפסקת האש, היינו ביצוע השלב השני

בתכנית המצרית, עליה הכריז נאצר כבר באפריל 68, מגמת מדיניותנו היתה

~~כפולה. להרתיע את מלחמת המצרים על ידי פעולות מלחמה בלתי נעצות~~

עלהבוא המצרים לשמור על הסדר הפסקת האש. בזירה המרכזית והכמעט בלעדית

היתה איזור סואץ. באוקטובר 68 נולד מימד חדש בתגובותינו עם הפשיטה בנאג'

חמאדי. שתי פשיטות דומות עמוק לתוך מצרים נערכו שוב באפריל וביוני 69.

הפשיטה הממוכנת בספטמבר היוותה מעין שיא בפעולות מעין אלה שלא בצמוד

לקוי א-זור התעלה. פשיטות אלה היו טכונות לגלגל את המצרים, לחייב אותם

להרהר באמצעי הגנה ברחבים בתוך מצרים ועל ידי הסלת חששות בלבם לגבי

אופי תגובותינו, להרתיעם מלהמשיך בהתנכלות הנלתי פוסקת באיזור התעלה, בכל

אופן במימדים ברחבים. בפעולה בנאג חמאדי באוקטובר 68 חייבה את המצרים לדר

לדחות המשך ההפגזות באיזור התעלה לכמה חודשים וניבתיים לננות מליציה להג

על מתקנים היוניים ברחבי המדינה. שתי הפשיטות מאפריל עד יוני אף הן השאי

רושם שם כי הרבה יותר מוכבל ונעצם המצרים יצאו בסכרים מאחת משתי

הפשיטות במישור העת הקהל הבינלאומית ולראשונה בפגעה אמינות הודעותינו.

לפשיטה הממוכנת בספטמבר היו השלכות בתוך קהיר עד כדי זעזועים בשלטון לרבות

פיטורי הרמטכל וקצינים ^{השלימה} אחרים (כנראה על כך שבמשך עשר שעות לא ידע

המטכל המצרי מה קורה). פשיטה זו, לפי השמועה, גרמה גם להתרפת מחלתו של

נאצר. נעטית פעולה זו חייבו המצרים להעביר כוחות מאיזור התעלה דרומה

למפרץ סואץ.

בערך ^{de la} ~~בנובמבר או באוגוסט~~ (ראה בנפרד) העלה משה באזני רהמ הרעיון

של פגיעות יותר יסודיות עמוק לתוך מצרים. הרהוריו עלו על רקע הסבב המצרי

באיזור התעלה וחששותיו שמא ביצורינו לא יעמדו בלחץ הארטילריה המצרית.

כן דאג למוראל של אנשינו הנתו בים להפגזה הנלתי פוסקת. חיים נאותו

מעמד לא היה טותף לחששותיו של משה. לרעיון של פגיעה בכך אצל חותנו של

פוסבולר הגיבה רהס כי זוהי מלחמה. בשבועות לאחר מכן חדלו ההרעשות

המסיביות ומשה לא העלה מחדשה את רעיונו. מצד שני או באוגוסט או

בראשית ספטמבר? החל יצחק ללחוץ להסלמה בפעולות לתוך מצרים במגמה להחליש

את נאצר ואולי להפילו כשטעונו מתבסס בן קר על השיקול כי בכך נוכל למנוע

התדרדרות נעמדה האמריקנית וכשהוא מעלה הסברה כי אהב מעובינת בהסלמה

זו. הוא התבסס על שדרי תגובות מאנשי שית נוטינגטון ובעיקר על חוסר תגובה

מצדם לרעיונותיו. לשענות אכן כי לא הוקף השיחות שניהל ולא צורת התגובה של אנשי השיח אתם דיבר מצדיקים את הערכתו הגיב רבין בצורה חריפה כי יש לדעת להבין את האמריקנים והציע כי על משרד החוץ כאן ללמוד הלכה מ-67 (כלומר אי הבנות המגמה האמריקנית על ידי שהם בשבועות לפני המלחמה). כשבתשובה לשחשבותיו אמר ריצרדסון כי אם בתגובה על ההסלמה יתערבו הסובייטים איננו יכול להבטיח מה תעשה אהב, לא ראה רבין בדברים אלה סתירה להיזהר היסודית שלו. כשאכן ביקר בניו יורק עם פתיחת העצרת ה' לח רבין באזני רוגרס, שיחת אכן עם האחרון, את מחשבתו לגבי הסלמה ורוגרס הגיב כי אין אהב גורסת שמי שיבוא אחרי נאצר יהיה טוב ממנו, טעא אכן בדברי רוגרס חיזוק לעמדתו הוא ואילו רבין טוב גרס שאין כאן סתירה להיזהר שלו ובעת ביקורו בניו יורק באוקטובר טען רבין באזני כי אכן לא דינוח בדייקנות על החלפת הדברים 'נינו רבין' לב רוגרס.

בהתייעצות בארץ ערב זאת רהט לאהב לא המקיים דיון בויכוח בין אכן לבין רבין. בישיבת הפורום הסלא יום לפני זאת רהט שאלה משה האם תעלה באזני האמריקנים השאלה המרכזית כיצד רואים מלחמת ההתשה וכוונתו היא שתברר עמדת אהב לגבי הסלמה מצידו בחזית הדרומית והמזרחית. או בישיבה זו או בישיבה לפני כן הזכיר הערכת יצחק והציג השאלה כיצד יגיבו הסובייטים וכיצד יגיבו האמריקנים. רהט לא הגיבה. בסוגריים יש כאן לציין כי הסלמת פעולותיו האוויריות באיזור התעלה וכן הפשיטה המסוכנת בדרום סרץ סואץ עוררו הרושם אצל האמריקנים כי אולי אנו מתכוונים ליותר מאשר רק להביא לארגעה איזור זה וכי אנו חותרים ליצור מצב של עימות הדנה יותר רחב עם המצרים. המסובה האמריקני, זוההלן, באותם הימים הציג לי ישיבות הנחה זו וכפרתי בה. בהגיענו לפילדלפיה בדרכנו לושינגטון העלה דיווח צבי כי בשיחותיו עם חבריו בושינגטון לפני נוא רהט התרשם כי הם מייחסים כוונות מרחיקות לכת לפעילותנו המוגברת והוא כי רהט תנסה למשש הדופק בשיחותיה לגבי העמדה האמריקנית לרעיונות של יצחק. רהט דחתה ההצעה ככל וכל. טענה כי עמדת הממשלה היא כי יש לפעול להביא לקיום הפסקת האש באיזור התעלה, כי אם תישאל תשיב כי זוהי מדיניותנו, כי אין לנו שום משימה לגבי הורדת נאצר. אינני חושב כי בשיחותיה הרשמיות בנושא זה מחוץ להתייחסות דרך אגב בשיחה עם רוגרס לנאצר שנה התנסא האחרון כי מי שיבוא במקומו יהיה גרוע ממנו.

לאחר דיווחה לפורום המלא, עם שובה, שאלה משה האם עלה בידה לברר העמדה האמריקנית כלפי פעולות מצידו המכוונות להחליש את נאצר. אין כאן ציטוט מדויק. רהט הגיבה כי האמריקנים לא "ינכו" את נאצר יפול. במהלך דבריה לאחר מכן הזכירה שיחתה עם ידידו של בוריס סטנבולד מאד לנאצר. שעה שהציג דיין את שאלתו כתבתי לה פתק בו הזכרתי לה את הערת רוגרס לעיל. רהט התעלמה מכך.

ב-2 בנובמבר לאחר שובי ארצה נועד תומסון השד הנריטי עם רהמ בביתה.
לאחר שהלך טילפן אליה משה והציע כי לרגל ההתכנסות בקהיר של מנהיגי ערב
(בקהיר באותם הימים התקיימה מפגש חיווך בין הרמטכל הלונדוני לבין עראפת
בראשות נאצר) היה גם מפגש של נאצר עם אססי הסורי, חוסיין ונשיא סורן.
כן התקיימה שם מועצת ההגנה הערבית.) יש לערוך סיסה על קולית בשמי קהיר
כדי שבעת דיוניהם ירגישו המשתתפים העליונות האוירית של צהל. רהמ סירבה
לאשר במקום ואמרה כי תזמן הפורום המצומצם לדיון למחר. לאחר

השיחה הטלפונית העירותי אזניה כי יש לשקול היטב שימוש בפנסומים במצב זה
לרגל הדיון בוטינגטון נבקשתה לאספקת מטוסים בוספים. הטלתי גם ספק בעצם
יעילות המצב. בחנועת יד של פעילות הגיונה כי יצחקטוען כי האמקיקנים
מעובינים טנפעל (כאן עלי לציון כי לקראת ביקור רהמ באהב טען יצחק במסגרת
לחצו להסלמט פעילותנו האנגלית בגד מצרים כי פעילות כזאת תשמש שיקול חיוני
למתן תוספת אוירונים. בסיום שיחות מוסי בוטינגטון בהכשרת קרקע לבוא
רהמ הודיע יצחק כי הערכותינו על מאזן הכוחות נתקבלו על ידב, כי ההחלטה
כי כעת מדיניות, כי אנשי מחמד (או בית לבן) טענו כי תוספת עשרה או עשרים
מטוסים אינה בעייה וכי לדעתו (של יצחק) הסלמט מצידנו בחזית הדרומית
תסייע בהרבה לתשונה חיונית).

למחרת 3.11 התקיים דיון מיוחד של הפורום המצומצם. חיים הסביר
התכנית בציינו שבעטית המהירות הסכנה לפגיעה במטוסים כמעט אפסית. רהמ
לא גילתה החלבות מיוחדת לתכנית אולם לא שללה. עמדה בעיקר על שאלת השימוש
בפנסומים נוכח הדיון בוטינגטון נבקשתה. חיים הסביר כי הסיכון פחות
אם תיעשה הפעולה בפנסומים אם כי אפשר כמובן לעשותה גם במיראזים. רהמ
אמרה כי אם כך יש לעשות הפעולה בפנסומים. הוחלט לשמור בסוד זהות
המטוסים. הוחלט גם כי אין אנו מודיעים ביזמתנו על הפעולה בהנחה שכתבי
החוץ בקהיר יודיעו עליה. ואכן מקהיר נסמר על הסיסה שהתקיימה למחרת
ולא בקבע בהחלטיות באיזה מסוס השתמשנו. (כאן יש לציון כי עוד בחודש
יוני בערכה סיסה מצדנו בשמי קהיר שהדאיגה מאד את המצרים. נעקבות
הסיסה ההיא הופיעו ידיעות בלונדון כי המצרים עומדים לפתוח בהתקפה על
ישראל וכי הרמטכל הסוביטי הגיע לקהיר להתייעצויות).

ל-6.11 בקבע דיון יסודי בעניני בטחון בפורום המצומצם. ב-5.11 שוחחתי ארוכות עם חיים. אמר כי טנחיה צבאית מהורה בוכל להתמיד במדיניות הנוכחית. מוכן להת להצעות יצחק ביטוי חלקי אולם רק לאחר כמה חדשים שעה שיהיו בידינו יותר "צפורים" מהסוג החדש. שוחחנו על מניעים פסיכולוגיים אפשריים ללחצו של יצחק (זכרון התקופה מלפני מלחמת ששת הימים וכו'). ב-6.11 הרצה חיים על לבנון ואז התקיים דיון בנושא זה. לאחר מכן הרצה על ירדן אולם במגע מלפגוע במצרים. משה בדבריו הזכיר מצרים ורהם ניקשה ממנו לפרט. הזכיר אפשרות של פגיעה בנתינו של שמחה חותן פוסלוב, וזאת כדי להרחיק רעיון מלחמה ולמען ידעו תושבי שמחה על ההתפתחויות לאשורן. אולם הוסיף כי חיים מבקש להסתין חודשיים בגלל שיקולי השדים. בויכוח לאחר דבריו ציין אחד השרים שיש כאן הצעת מדיניות חדשה לחלוטין שחורגת מהמדיניות עד כה.

במשך אותו שבוע, לפי טענת עתוני קהיר כתגובה על הכנס, היתה פשיטה מצרית ובמוצאי שבת 8.11 (?) נכנסו זה הפעם הראשונה חיל הים המצרי לפעולה והפגיו עמדה שלנו בצפון סיני. שאלנו במהלך הפעולה ולאחרי הסתלקות המהירה של אנניות המצריות לעבר פורט סעיד את האמריקנים בניגודות צבאיים לגבי הימצאות ספינות רוסיות באיזור. סיסקו התקשר בחצות לרביין והתבטא כי

We urge you to hold off

רביין ציין במברקו כי סיסקו הדגיש בעיקר הנוכחות הסובייטית וניכר היה כי דאגתו העיקרית טבתגובתנו אנו עשויים לפגוע ביחידות הצי הסובייטי. לאחר בירור נוסף לפי בקשת רביין הודיע סיסקו כי חמש עשרה האניות הסובייטיות בוללות 8 עד 10 בתוך הנמלים אולם יתר האחרות גם בים. דומני כי בישיבת הפורום המלא ב-9.11 בבוקר מסר אבן על דברי סיסקו ובישיבה זו או סמוך לאחר מכן דיבר דיין שוב על מצרים ובשאלת מעמרו של נאצר כלומר שינוי שחל בעקבות תיווכו בענין לבנון וזכינות טוענת ההגנה הערבית. הזכיר הצעתו מזמן לדיון יסודי על מצרים וכן דברי רהם בשונה מאהב כי לא יבכו האמריקנים אם נאצר יפול. מצד שני התייחס לדברי סיסקו כלומר חוסר הבהירות לגבי הענין הסובייטי.

בישיבות שונות במשך נובמבר ודצמבר הזכיר משה הצורך בדיון יסודי על מדיניותנו הנסחוגית כלפי מצרים וירדן. בדיון ב-16.11 או ב-17.11 על הודעתו בענין ענישה סובייטית טען כי אי אפשר לשפוט לגבי מידת ההצלחה או הכשלון של מדיניות הגשרים הפתוחים מבלי לראות הענין במיקשור יחסינו הכלליים עם הערבים. כלומר במה כן הצלחנו? הזכיר כי תובע מזמן דיון על המדיניות היסודית כלפי מצרים וירדן.

ב-20.11 בפירוש המצוטצם הגיב דיון להצעה של בגין לעולה מסוימת וגם
המצרים בהגיבה על פעולת אנשי הצפודע המצרים באילת כי אי אפשר לדון
על דוצער רק במסגרת דיון יסודי על טריניותנו כלפי מצרים.
במסכת בירורים בטאלת מצרים יש להזכיר 444 טיחות דיון דיון
בושינגטון עם סיסקי ואחרים ב-15 ו-16 בנובמבר. דיון אמר במפגש נאמני
סיכמו כי אפשר לפעול לצמצם הצמ של נאמני יאולי להביא לנפילתו והסיוע נאמני
אני מנהלים פעולה בהיקף כזק היא בגלל מחסור במטוסים. מצד שני אני
בדיוטניות טובות מכר פירושו הוא לעמדה האמריקנית. בדוגמה ב-7.11 אמר
כי אנו מתנגדות לחציות התעלה או לפעולה הטכנולוגית להפלת נאצר. מחשש התעבות
חית והזכור דברי דיצורטון לרובין. ואף היא הניע הכחה (כנראה בעקבות
דברי רהט נשוכה טאהב) כי האמריקנים לא יככר אב נאצר יפול, אולם טען
כי אינם רוצים כי אנו נעשה זאת.

דובר היה במחצית נובמבר כי יתקיים הדיון היסודי בקרוב בענין
מצרים, אולם הוא נדחה. ב-14.12 טענו לפני ועידת רבאט העלה אלון כהנא
החלא המענה כי יש להסלים הפעולות בתוך מצרים. המגמה להחליש ואולי כן פול
כאשר. טעה טען כי מזמן מבקש דיון, כי לפני רבאט לא יספיקו למכנו
פע לוח הלהבה. אפשר אמנם לעשות בום או פעולות סוגבלות אחרות אולם טעה
ירית לכך ערך. דיון אמר כי אז יטענו המצרים שפעולתנו נכשלה. הזכיר כי
נאמני הודשיי. הנע דיון ולא התקיים. אז היה נאצר כהות חזק מאנו כע
טבל המכרה. לפני חודש היתה טעה כושר. אולי עברה. דיון יורר על עמדות
המטרה החיית לתפקידה. נבחר סטיר טען כלני הצעה אלון כי טען לרעה האינו
עניינה הוא בטאלה ולא טמע הצעה לפעול להפלת נאצר. גאנר המאיים
5 יב-67. אגב, נאיתה ישינה במסר דיווח על כיוצע פיצולה של המיטרה
החית מצרים. פעולות אלו אונדו לניצוע עיד ב-20.11 אלא נדחה מחמת חשש
פגיעה בסיכויי החזרת שני עזרי דמק והסייסיים בקהיר. כן נדחתה אז
לה בגד מוצב סורי בגלל אותו טיקול.

ב-18.12 הנדיק רבין כהמשר לדיוחו על שיחתו עם דיצורטון. המוע
ביותר לפי דעתי הוא ניצוע טנצע צנאי מרשים בגד נאצר עיד לפני חודש ועידת
המסבה להמחיש לעולם שהמלך דיון נאמני רוצה להודי על עמדתו כי לפי
דעתי היעדר פגיעה צבאית חצינית נאמני החודשים האחרונים. טעה חנית יש
האמריקני האחרון."

בדיון בפורום המלא ב-22.12 בהשתתפות אבן ורבין עם שוב הראשון
ובואו המיוחד של השני הזכיר אבן דרך אגב הערכתו את העמדה האמריקנית
ביחס לפגיעה במצרים ואילו רבין הגיב על פי גירסתו. היתה חליפת
דברים בין משה לבין רבין ביחס לפעולה בגד סוריה (ראה בנפרד).
משה הזכיר כי חייב פעולה בגד מצרים גם לפני זמן משמעותי נאצר היה בשפל
וסבל מסכרת וכו'. עכשיו לאור ההלכים המדיניים האחרונים יביא מסקנותיו
לגבי פעולה בפני הפורום המצוטצם.

הדיון הענייני בשאלה שעמדה על הפרק חודשים כה רבים התקיים
סוף סוף ב-25.12 בפורום המצוטצם. חיים הרצה ארוכות על אפשרויות. חזר
ותיאר פעולותיו (הערה שלי בעצם מאז ראשית דצמבר) להרוס הנ"מ והרדאר
באיזור התעלה כדי להבטיח לנו חופש תנועה באויר ללא פגיעה באיזור
סואץ וגם מעבר לו לתוך מצרים. אמר כי קיימות שלוש מסרות; לצאת
מהקפאון באיזור, להרחיק רציון מלחמה להביא לשקט באיזור התעלה
יש למדוד הצעות להסלמה/ בהתאם למסרות אלו. ציון כדבר מרכזי כי
יש להמשיך בפעולות באיזור התעלה ורק כפוף להן לדון בהסלמה. ביחס
להסלמה יש לקחת בחשבון כי תמיד המצרים הגיבו על פי דרכם ולאחר זמן
על יזמות שלנו. למשל הכנסת הליקופטר לתוך צפון סיני, פעולת אנשי
הצפרדע ואף חידשו על ידי הפגזה מצד האניות שלהם, כלומר יש לקחת
בחישוב כי על כל חידוש בהסלמה הם עשויים לחפש תשובה. מבט באיזור
ועל פי דרכם. תיאר שתי אפשרויות או לפגוע בסחנות צנא או בכך אצל
חותן פוסלוב. העלה גם אפשרות של פעולה מקדימה מרתיעה שעליה מרם
סיכס דעתו. מבחינה צבאית מהורה מוטב היה לחכות ל"עמקים יעטפו בר".
וזאת בקשר לצורות. אולם אם יהיה ספק אם אפשרות תיאשר לפעולה בעת
עטיפה מוטב תוך חודש. זוהי הכרעה מדינית. מדבריו היה ביכר שמעדיף
להסתין לעטיפה, ושממלכס קשות ביחס לפעולה המותיעה. כן עורר את השאלה
האם יש לפעול בפעולות תכופות למען הצטברות או לסירוגין וחייב פעולות
תכופות. משה מען שמחייב כעת ובעת העטיפה נראה מה שאז אפשר לעשות.
חשש כי מבחינה מדינית אולי יהיה קשה אז. הזכיר דוטני השפל במעמדו
של השליט כעת אחרי רבאט. שם שגשה על השפעה של הסלמה על מעמד השליט
בבירות ערב אחרות וממילא והנלים הנקודה הלבונית.

~~משה הרצה שוב אבן בדיון מסגרת זה יתן לשמח אפשרות להוסיף דברים
כמו לאנשי הצנא פסדום כי בשבוע לאחר מכן יעשה כן.~~

טען בהחלטיות כי יש לפעול לסירוגין ולא בהצטברות כלומר הן כדי לו
התגובות במישורים השונים אחרי כל פעולה ושנית כדי להתקדם לאט לקראת
שיא. אחרת נגיע מהר לשיא ואז יהיה אנטי קליימקס. הביע דעה בגד הפעולה
המתישה מוקדם. חייב להתחיל כלפי חותן פוסלוב.

בתום הישיבה טען אבן כי בדיון מסוג זה יש לתת לשהח אפשרות
להרחיב דיבור כמו לאנשי הצנא. סוכם כי בשבוע לאחר מכן ייעשה כן.
בין ישיבה לישיבה החקיים דיון בועדת המודיעין והצעתו כי בנסה
להגיע לסיכום ברור עם רה"מ. גדעון התנגד וטען כי שהח יביאהערכת
משהח בפני הפורום המלא. באותו מעמד אמר אהרון כי מחייב הסלמה כי תמים
דעים עם הערכת יצחק את העמדה האמריקנית, כי ביחס לסובייטים ערך ברור
בחקב בעת ביקוריו במאי יוני באהב והיה ברור לו כי בכל הדרגים
אינם מניחים התערבות רוסית. כן ציין שיחות עם ספרן והורביץ ששניהם
דיברו על סבוכה סובייטית וחוסר רצון התערבות. צני תסך בהערכת אהרן.
דיווחתי לרה"מ על חוסר נכונות גדעון לנסות להגיע לסיכום כללי בועדת
ולעצם הענין הבעתי תמיכה במחשבת משה ובמיוחד כשמדבר על פטילות איטית
מצטברת וצינתי שעת הכושר מבחינת טעמד השלים. ראיתי כי מסכימה בהחלט.
ב-1.1 בפורום הסומצם פתח אבן את הדיון. דיבר בגד הדיון
בעתונות בכל הנושא והתייחס במיוחד למאמר אורי דן משבוע לפניכן. על
בריהם ציטט שיחת קיסינג'ר גדעון בסוף יוני שבה אמר קיסינג'ר כי אין להניח
כדבר מובן מאליו שהסובייטים לא יתערבו. כן התייחס לשיחת ריצרדסון רבין
בנושא זה. הזכיר גם שיחתו הוא עם רוג'ס, דברי סיסקו על חששותיהם
בעקבות המעזזועים ששטיטה מסוכנת בהודש ספטמבר, שיחת הטלפון נחצות של
סיסקו לרנין ב-9.11, דברי סגן טר הנסחון האמריקני שביקר כאן בראשית
דצמבר כי אין סימוכין להנחה מ-67 כי הסובייטים לא יתערבו. הסובייטים רוצים
אמנם פתרון מדיני אולם אין לדעת כיצד יפעלו בתנאים מסוימים. הזכיר
דברי סאדאט כי אין למצרים מנקשים בריהם להתערב. הזכיר כי לאחר שבעקבות
אחת הפשיטות שלנו הוזכר בהודעה מכאן כי האיזור אינו רחוק מסכר אסוואן
היו אזהרות מצד הסובייטים. בסיכום טען כי בהחלט אין אהב מעונינ ת
בהסלמה מעבר לאיזור סואץ. בראשית דבריו ציין כי עלינו להחלים
לפי האינטרסים שלנו אולם אסור לחיות באי הנבה לגבי העמדה האמריקנית.
בהמשך דבריו ציין כי העובדה שאין האמריקנים נופלים מהכסאות כשמעלים
רעיונות כאלה באזניהם איננה ראויה כלל לעמדתם המהותית.

בדיון לאחר סכך חייב הרוב את הצעות משה. יגאל טען דווקא לפעולה נגד מחנות צנא ואילו קול טען גם כן לפגיעה בעניינים צבאיים. עזר טען כי לו היה חשש שהפעולות המוצעות היו פוגעות באספקת הפאנסומים כלומר היענות לבקשות רהט, לא היה מסכים. בסוף שלא כך הדבר. חייב פעולה מקדימה מרחעת. יגאל לביטוס עמדו הזכיר שאפילו הגיבורים? מ-56 ברחשו טאיומים סובייטיים. הזכיר הספיקות ביחס לפגיעה כנפס בסואץ ב-67. יש תמיד לקחת בחשבון אפשרות של תגובה סובייטית. כמה מהמדברים הזכירו הלבטים לפני הכנסת חיל האוויר לפעולה ביולי, פעולה שבהמטכה שיצתה המצב באיזור התעלה. הונעה גם דעה כי אין נדיהם מסוגלת להתערב. אשר לנאצר הונעה דעה כי מי שיכנא במקומו יהיה יותר טוב ממנו. ברזילי טען כי ^אלהיות בסוחים שתמיד נהיה ברי מזל. יש לפעול במסגרת. רהט דיברה על כך כי בכל זאת יש אולי תקווה שבמשך חודש יבואר תהא היענות לבקשות אבל אין לקחת זאת בחשבון אם כי כללית חייבה ההצעות על פי גירסת משה. משה תבע הכרעה עקרונית ושתיכניות מפורטות יובאו לדיון לפני הפעלתן. ברור כי אם נעמוד בפני הכרעה בשינגטון בעניין הפנסומים בוכל לשקול דחייה.

בתום הויכוח עמד ברזילי על הצבעה על הצעה כי יש לנקט הסטכל להביא הצעות לפעולה של סטטוס קוו מוגבר כלומר הסלמה באיזורסואץ אבל לא מעבר לזה. אנן נתגובה לויכוח ציון דברי דיון על הסלמה איטית ולא תצנורת מהירה. לאחר החלפת דברים התקיימה הצמח בהצעת ברזילי שזכתה לתמיכת המציע עצמו ואבן וקול. קול טען כי מצביע כך משום שאין הצבעה על הצעתו לפגוע במטרות צבאיות בלבד. מהצבעה זו השתמשה החלטה עקרונית להסלמה מעבר לתעלה כשמדובר בפעולה לקראת סוף ינואר.

דיון שלישי התקיים ב-6.1 בפורום המצומצם כשהיופ הופיע ואמר שלאור הדיון וההחלטה על הסלמה איטית רוצה להציע פגיעה מיידית במחנות צנא באיזור הדלתא. אמר כידיכי ישלבאורה סתירה בין הצעה זו למה שסוכם אולם חושב שכדאי להתחיל כעת. היחיד שהתנגד היה ברזילי שביקש כי תבוצע רק אחת משתי הפעולות המוצעות כלומר פגיעה במחנה הצנא שיותר רחוק מקהיר. למחרת בוצעה הפעולה בהצלחה. כעבור שבוע בוצעה הפצצה שניה של מחנות צנא (את הפעולה השניה אישרה רהט ללא דיון בפורום).

ביום תמיטי 15.1 הביא חיים הצעה לפעולה מסויימת (הוצעה פעולה דומה לפני כחודש) לסריה של הפצצות של מחנות צנא ולשתי פעולות פשיטה נוספות. נשיחה עם רהט לפני הישיבה העלה משה השאלה כמה זמן לשהות באיזור פשיטה מסויים מבין שתי הפשיטות המוצעות. בפורום אושרו ההפצצות וכן הפשיטות אם כי עיתויין לא הוכרע.

הדיון שהתקיים בגע גם להצעות בענין מצרים וגם בענין לבנון (ראה
בנפרד). על מצרים היתה הרגשת רווחה כי לאחר שתי ההפצצות של מחנות
צבא בעוזק מצרים במשך שבוע לא באה כל תגובה מהרוסים או מהאמריקנים.
לפני הישיבה הזכיר משה לרהם שיקול הדחיה בקשר לטיפול בנקשות הרכש
באהב. מכיוון שהביעה הדעה שאולי בפירוור תבוא היענות אמר משה
שאפשר לדחות הטיפול בחותבו של פוסבולר לעוד חודש מעבר למועד שחשבונו
עליו. יתר על כן, עלינו לפעול בהדרגה לקראת שיא. בפורום חזר
והסביר בימוקיו וטען כי יש לבוון הלחץ בוטינגסון לקראת ביקור פומפידו
. מול הביקורת שאז הגיע לשיא ביחס לעיסקה הצרפתית לובית מן הסתם יהיה קשה
לאמריקנים להוסיף ולדחות הכרעה ביחס לנקשת דהם. לפני אותו זמן ראוי איפוא
לשמור ההסלמה בחזית המצרית במגבלות כלומר לא להגיע לנושא חותן פוסבולר
סכן עשויים לערוך מדוע יש צורך להיענות לנקשותינו. לפני הסכמות של
ההסלמה הנוכחית אמר משה כי עשויה להביא ל-
deactivation כלומר הסברים יחדלו מפעולה באיזורהעלה לשינוש כל אפשרות להיערכות
למלחמה (תיאר כיצד לאחר פשיטה בחוף במפרץ סואץ השפירו לשם נ.ס. ועכשיו
לאחר ההפצצות הראשונות על מחנות הצבא מעבירים אותו נ.ס. משם למחנות הצבא
שלישית, האסון הציבורי ביכולת השלטון לצאת למלחמה יעורער הן בחוף מצרים
והן בבירות ערב אחרות (בישיבה שבועיים לפני כן תיאר משה כיצד לאחר
הפשיטה בנאג חמאדי נאלצו המצריםלהקים מיליצה להגנת מתקנים ולאחר הפשיטה
הממוכנת בספטמבר פיסר נאצר שורת אנשי צבא בכירים והלא הסיפורים לסירוגין
סועזעים יכולת הצבא). משה תיאר ההסלמה ההדרגתית הסוגעת בעצבי המצרים -
היום מנובמבר, הפשיטות מדצמבר (שתייה), הוצאת המכם, ההפצצות באיזור
סואץ ועכשיו בעומק מצרים. רק ברזילי דיבר בישיבה בגד ההסלמה הנוספת
מוצעת וטען לשמור על מידה.
אגב, בשיחה עם רהם לפני הישיבה אמר חיים כי מן הסתם המצרים
מהרהרים בתגובה כלשהי על ההפצצות. כן יש להניח כי הסובייטים עשויים
למסור אזהרה. בועדת המודיעין אחר הצהרים הונעה דעה כללית כי יש לצפות
לתגובה מצרית כלשהי ולאזהרות סובייטיות.
בשנת 17.1 בוצעה פשיטה מסוימת וביום ראשון שני הפצצות של מחנות
צבא באיזור הדלתא.
בנושא העמדה האמריקנית ראה בנפרד בפרק המדיני הכללי.

בהגונה להערת רבין על השתיקה האמריקנית על ההפצצות בעומק
מצרים הבריק אבן ב/18.1.70. "... יש לקבל בסיפוק שהפעולות שאישרנו בשבוע
שעבר בתקבלו באהדה. זהו חלק ממדיניות הגברת הלחץ מבוקרת תוך הימנעות
מצעדים שעלולים להיראות כמלחמה. יחד עם התייחסותנו להערת סיסקו ליהודים
על נושא זה עלינו לשים לב להודעתנו בפני מעצבי דעת הקהל לאסור (הציטוט
מבוא בפרק המדיני הכולל)... זוהי ההגדרה הנהירה ביותר ששמענו עד כה
על המגמה האנטי-אסקלרטית שבמדיניות אהב. את השבחים על פעילותנו עד כה
יש לפרש כפשוטם: מחייבים גם מידת הסתם. שבהם וגם מידת ההתדססות שבהם,
לטון אחרת המדיניות הנוכחית, חוזר הנוכחית, נראית להם ואילו מלחמה כוללת
תבטיח התנגדות קיצונית של אהב ליוזמיה. ממסלתנו רשאית להתחשב או לא
להתחשב במדיניות זו אך חובה ראשונה עליה להבינה לדיוקה ולדמה לי כי שתי
ההודעות של סיסקו ובמיוחד ההודעה הפומבית מאפשרות הגדרה מאוזנת".
האמת היא כי בויכוח במשך חדשים רבין לא הצליח מלחמה כוללת אלא
פעולות מהסוג המתבצע ואילו אבן התנגד לכל רעיון של הרחבת הפעולות מעבר
לאיזור סואץ.

disturbed

ב-18.1 בתשובה לשאלה במסיבת עיתונאים האם הוא

או *alarmed* מהפשיטה הישראלית ליד קהיר הגיב שהח האמריקני מודאג
מהמצב הכללי במזרח אולם במסע מלגנות בצורה כלשהי הפעולות האחרונות שלנו
ביבשה או באוויר.

אם אמרנו שיש צורך של אלוהים ביהדות
לפי אמרנו בקרב מוסלמים לביטול האמנה הישראלית
אלוהים יעשה כי אף ישראלי לא יפגע בלונדון. האמריקני
ישראל

ב-18.1 דובר אמר כי אמרנו ~~שהאמריקני~~ רכזנו
ובאשר ל-18.1.70. אמרנו לנציגים של אהב ומהלך
ברבים למחלל שואף. נאמר גם דבר למה נאמר ב-18.1
באשר למה נאמר גם אמרנו למה נאמר אמרנו של אהב -
אם אמרנו למה נאמר ימין להחליף דבר אהב בן
סינק ל נציג מוסלמי אמר א נאמר אמרנו אמרנו
אם אמרנו אמרנו אמרנו ל ין אמרנו אמרנו אמרנו
לא אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו
כנס אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו
אם אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו
אם אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו
אם אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו אמרנו

סוריה

הגבול הסורי היה יחסית שקט במשך החודשים. על פגיעות מסוימות בסנענו מלהגיב כדי לא להכביד על סיכויי שחרור שני העצורים מחסיפת מסוס ט.ר.א.י.

ב-14.12 לאחר השחרור הציע מטה למשך מסוסים סוריים לקרב כתגמול ואמנם בוצעה המשימה והופלו שלושה מסוסים סוריים. בהציעו הפעולה חוזה מטה הדעה כי תהיה לא רק תגמול על יחס הסורים אלא גם עשויה להכריע הכף בטיקולי הסורים שלא להחרוף המצב בחזית. הביע ההנחה כי הסורים בתנאים בלתי נדון והפעולה עשויה להסות ההכרעה להמנעות.

במשך ינואר הופעלו עוד מסוסים סוריים וערכנו בום על דמשק.

באסירי במהרן לנציגנו ב-5.1.70. פייסל ה^אסיה דברים חריפים כלפי נאסר בו עידת
רבאט, באסרו שכל הכסף שנאצר מקבל ממקורות ערביים אחרים הוא משתמש לפסיונות להפוך
המסמרים של אותן המדינות שמהן הוא מקבל כספים וזאת במקום להוציא כל הכסף נגד ישראל.
פייסל אף ביקש מנאצר דו"ח על הוצאת הכספים. נסיר גם תיאור המצב החסור בסעודיה. פרס
החליטה לעזור לסעודיה בסכסוכה עם דרום ערב. ידברו עם פייסל על חוזה צבאי כדי לבנות
צבאו ולבטח את ארצו בפני חדירות ומכל מקום בפני תככי נאצר. יש לסנוע נפילה אפשרית
של המשמר בסעודיה על חדירה מצרית או רוסיית.

דיבר קשות על פקיסטאן שנוקטת בצעדים לא הגיוניים כמו שיגור חיילים לירדן
שיגור טורסחים /צבאיים/ לעיראק והצעת עזרה והדרכה צבאית לסעודים. החדירה הרוסית
בבגדד הגיעה לאיש לשיאה עם הכנסת שני שרים קומוניסטיים /יורעים לממשלה/. מישל
אחלק נמצא בבגדד ופועל שהממשלה תקבל אופי קומוניסטי רשמי. לנאסירי רושם כי הצעד
הפייסני של עיראק כלפי הכורדים מכוון על ידי הרוסים משום שמעונינים שעיראק תוכל
להפנות חדירה למפרץ ובעיקר כוונת וסעודיה.

במהראן קיימת מחשבה כי אהב מבינה הרקע להשתלשלות נאצר על מקורות הנפט בלוב
תמורת החשיבות לשמור על טוואן ולוב מפני חדירה קומוניסטית. יש שלוש יחידות מצריות
בטריפולי. יתכן שהאמריקנים קיבלו הסכמת נאצר לויתור על סיני תמורת שליטה בלוב.
יתכן גם כי נאצר יתרחק מרוסיה במקצת במקור לאספקת נשק ויפנה לצרפת ולאנגליה.

1. ARMY 1100ZL 21 AUGUST 1967.

An airborne unit of the I.S.F. landed this morning on the island of SHADWAN, in the northern part of the Gulf of SUEZ.

Our forces have overcome the resistance of the local Egyptian Army garrison posted in the ~~the~~ part of the island and are now engaged in combing it.

The Island has no civilian population.

The island served as a base for tracking and observing Israeli movements in the area.

2. POLITICAL LEVEL (IN REPLY TO ENVOYMENTS).

The purpose of this operation is not to ^{hold} acquire the Island of SHADWAN.

The raid on this island has to be ~~considered~~ considered within the context of military operations taking place as a result of EGYPT's decision to abolish the cease fire.

3. BRITAIN TO BARBOUR & SP AR TO NAUOTO

a.1 and 2 above.

b. "Purpose of exercise" (Egyptian reaction enabling hitting them)
c. If they or we see possibility of serious complications arising, suggest further contacts (to Barbour only)

בני ישראל
היה להם

וזה

הוא אברהם

הוא אברהם
הוא אברהם
הוא אברהם
הוא אברהם
הוא אברהם

אברהם

אברהם
אברהם
אברהם
אברהם
אברהם
אברהם
אברהם
אברהם

- בן אברהם פרידמאן
 אברהם - על שמו
 בן אברהם פרידמאן
 ואברהם - אברהם
 אברהם פרידמאן
 אברהם - אברהם
 אברהם - אברהם
 אברהם - אברהם

1.7.

אברהם
 פרידמאן

א. הלוי

הקדמות את מאמרו של
הא"ס בן אהרן: זהו חיבור יבן
ביומן מא"ל.
ילתך רבין נאמר במאמרו ישיש
צדק מחר

א. יו

(הא"ס)

(כבוד מ
דודו לויאל
הא"ס
במסגרת
לחבר פילוסוף
ישיבן חזון
(הא"ס)

אמרו שמעתי טיזה של

כבוד קה"ל היום אני טומא

של כבוד אילאור: אלו האפכים

אמן נבוכדנצר מאך בבל

המחבר בלומה דמובלר דבבאור

ב"דף ב בל יפסטר יי"א

בל יא"ל הים"

(אין אל דודו סביב)

ד"ר. 11. 6. 16

היומדיקות הוציאו קוואל

כי יש לו חלום סודי
בואו להדפדף וביקשו הקור
שם יש "hold off"

(כך שאלו ימים השל
4.11.69)

סיקו המסר עם ~~ה~~ קין
בואו קו (חלום חלום)
כדי למסר היצד לו -
המלב כפוט סד'צ.

(כך שאלו ימים השל
4.11.69)

חוגים בארה"ב טוענים שישראל, לא הבינה כראוי את כוונות האמריקנים באיזור * צה"ל * שנת כושרי להחליש את נאצר — אבל עדיין לא מאוחר.

[illegible]

התפתחויות בחזית הסואץ
אין ספק כי בין 26 ל-68
במיוחד איבדה ישראל, שנת
אז היו ירייה חופשיות
לחלוטין וכל יום שחלף בלי
להבטיח לעצמה אספקה נזר
ספק הריה יום אבוד. בינתיים
עברו הערבים את שלבי ה-
ולם האכזבה ועתה נוצר
העבר של התפתחויות שלי-
ליות.
להלן כמה מהן:
א. מתן שותפות לעמדה
האמריקנית ולתוכנית האס-
יקנית על חשבון ישראל,
ביתם המדורים בינה לבין
הערבים והרד, נאום רוג'ים
וחדת את הערבים, שהרי נא-
י ירדע לאור הנסיגה בעמדה
אמריקנית, כי אם הוא יחכה
כמה זמן, יחזיר לו רוג'ים
את את עזה וצפון-אש"ש.
ב. המצב בין ישראל ל-
פאת המחבר והוא עומד ל-
קצת סופי בשאלת הרכש,
הור הצטרפות פומפדו לה-
שן למרכבה הערבית מר-
ת הנפט והנשק.
ג. יש הרבה בעמדה ה-
סיתית, די לתוכנית את ה-
רוב לכזוב את ה-צ"ח,
די לישראל אסילו נחלם
אמו של החדר קארדון
ר"ס בענין שריפה אל
עזה.
ד. בארם הכירו כאלמנט
שתינאי כגורם לאומי, ו-
להבין השיבות של אס-
די לכזוב עד כמה חשובה
ההסכמה להפחת הגי-
ה הכנסה חיים וויזמן ב-
עוד לפני קום המדינה
מדברות כגון הלנד ו-
ארגינאיות הולד וגדל
האמנות של ישראל.
ה. יוריים פיקוסקים לגבי טו-
הפיתח החברתית של

— בעת אורי ד' —
המדינות האמריקניות
בי המורח התיכון נקבעת
דייזי אושי המושג כי
אשינגטון בראש וראשית
תוך שיקולים מדיניים
לכאולם של אלהים כמר
יו הדרוש. אולם כשתכר
כסירה לאימפיה נכר
ת המדינות לבני אורנה
כלל — וישראל כפרם
סגס מה מוסים, ה'
ויאם אמריקנים האמרי
יום כמורח התיכון מוע'
כעת האחרונה, שישי
לא הבינה כמורה הראו'
את הכוונת האמריקניות
ארה"ם כאורנה הלו'
ורום, שהאמריקנים נת'
וכו בו המכר שהמדינות
יאל על מצרים ועל
דעתם הוא כי ה'
נכות ישראליות כמס'
לא אח משפיקות, ואילו
היה כמסע שלא ננעה
ואל זאת — כאשר
אל ציפתה לכך, שישי
תבה כמדינה האחרונה
קריה לתסיסה כמכונת
הדרגות המסע שם לנר'
פעילות התחרות של
כיום.
גם דיסלומאטים ישרא'
אמנם מעים מאוד, ה'
נים — ולא רע על מסך
די ליבם — שאמנם נת'
כר ואשינגטון כמולסת
כח, הישראליות כללית
ומחירה לפחות דיסלו'
ישראלים רסדרג ומכונת
היוצו בשיקול דעתו ר'
לא תחלולת של נז ויר'
יסמחו הוא שעל ישראל
מכונת למסע ששמים
שלוה) חור וסען בהר'
ת רבות, כי מנסים
קו וסערו זאת אינה
בהכרח הנכונה. הוא

במצרים וביצעה
וממסותה מסו כי
אז נראה שאר
מריקנים תקינים
הפסיטה הישר
מפרץ סואד
נחמדת בעלות
אשר יעשו את
מצרים ואת נא
שעור דבר לא
פשיטה זו אר
פסנה המצות
המצרות כי
של התבלה כי
הנחבה אוחם
סם סמה שי
ינה כי יש לה
שעול במצרים
נני שעה מה ר
מסוגל להבוא
בארם או כי
בנינו ה
אז במצרים
בעל הסוד
מריקני הנכחי
המצעות נר
אחם גורמים
אמינו בעת
של ישראל
ערד מעמד
רעים כאשר
לית המסיה
הה הו כלם
סוריה
אחור אסר
תן לישראל
יש כזה לפ
ידיה ששלה
כפי דא
ארוכים ה
גם כאשר
עיסות ישי
וגם כשי
אולי מאר
סייח ישי
אזוי מרה
נכסח איהם
לראות את
amab

צח לי הרץ
גם פשיטות
שמי אפוא
הם ג'הדים
קוד אפוא
אלות במצור
פשיטות
אפס דומה
עמרת הצפ
ג'ה ום חמה
אפס בקבוצה
רבת ישראל
של ומשתחות
חית מלך
אלה — ללא
ים אמריקני
אונה מב
תופסית ל
דה שאר א
צח ולא
החלוקה בגדה
המזרח
הפצת והפשי
וכא' מציינים
המזרח
שיחת ארבע
בז גם מוכר
בארזה אשר
תה רכובלה
לא יכלו להחזיק
של חלוצים —
גילתה ישראל
האמריקנית חוליה
בצרים וזו כלפי
שהי במבט ל
לשאל: מתי ג
המשפחה פועלה
עול במצרים ומ
(באחרי) במזרח
רע בחודשים ה
אחרונים?
לפיכך —
המבט עתה
ראוי — אמריקני
העקד נאם
חזק בקום
מסוב בלונדון
החוקים במחשבים
החברים המזרחיים
ישראל

החשיפה
גיוה בם
זה חם
רפסם ה
אלה היא
ישראל את
אם בחנה
כלל גיב
בנות ל
לאור ה

לשאוף לבצע מדיניות למשלוח האו"ם לשרת האויבים אמריקנים, אך השאם בכלל המדינה תהיה האמריקנית או תהיה כמות? אם כן, מה מדיניות משלה ואצל הממשלה —